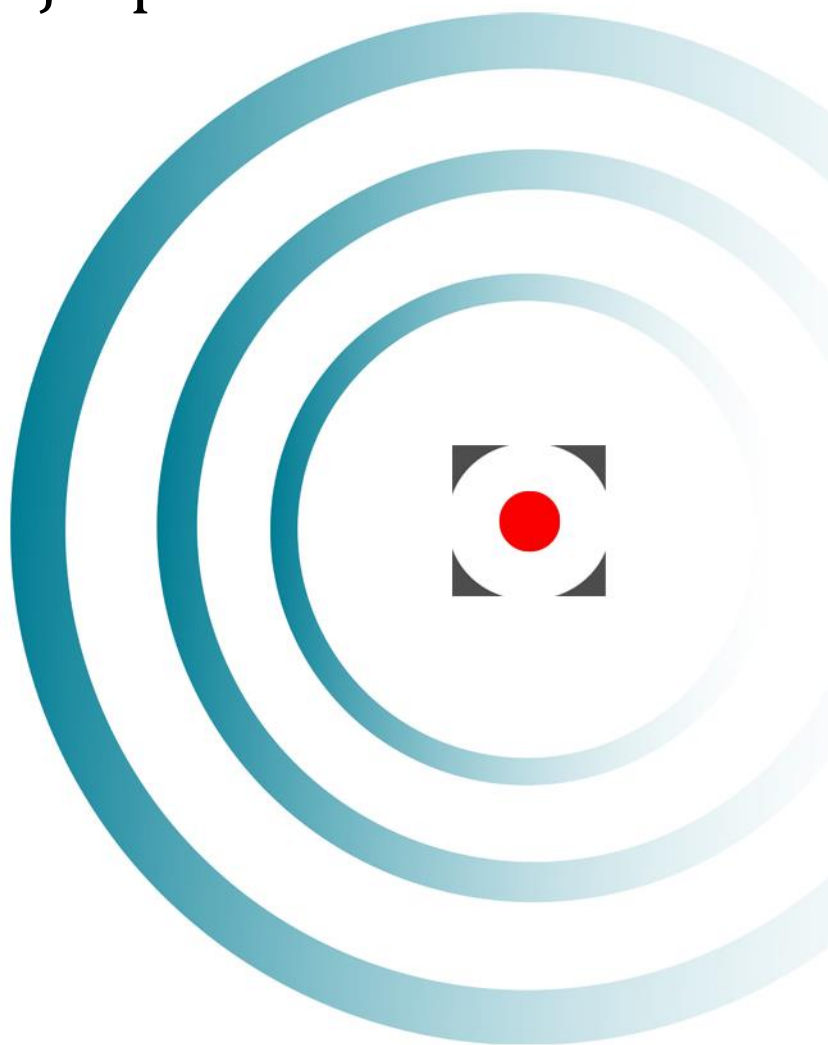

2015

Analyse af unge på dagpenge, kontant- hjælp og uddannelseshjælp i Gribskov Kommune

Indholdsfortegnelse

FORORD	3
1. INDLEDNING	4
1.1. KORT OM ANALYSENS DATAGRUNDLAG	4
2. SAMMENFATNING	6
2.1. UDVIKLINGEN PÅ UNGEOMRÅDET	6
2.2. PROFIL FOR OG RESULTATER AF INDSATSEN	6
2.3. BORGERNES EGNE PERSPEKTIVER PÅ FREMTIDEN	7
2.4. BARRIERER OG INDSATSBEHOV HOS UNGEMÅLGRUPPEN	7
2.5. UDVIKLING AF INDSATSEN	8
2.6. SAMARBEJDET MELLEML AKTØRERNE	10
3. INDSATSMÆSSIGE PERSPEKTIVER OG ANBEFALINGER	13
3.1. FORSLAG OG ANBEFALINGER TIL DE ENKELTE INDSATSOMRÅDER	14
4. UDVIKLINGEN PÅ UNGEOMRÅDET	17
4.1. UDVIKLINGEN I ANTALLET AF UNGE PÅ OFFENTLIG FORSØRGELSE.....	17
4.2. UDVIKLINGEN I ANTAL UNGE PÅ KONTANT- OG UDDANNELSESHJÆLP	19
5. INDSATSPROFIL OG RESULTATER FOR UNGEMÅLGRUPPEN	22
6. BORGERNES PERSPEKTIVER FOR FREMTIDEN	24
6.1. SYN PÅ DEN NÆRE FREMTID.....	24
6.2. DE UNGES ØNSKER OG FORVENTNINGER TIL JOB OG UDDANNELSE	25
6.3. DE UNGES SYN PÅ FREMTIDIG BOPÆL	26
7. BARRIERER OG INDSATSBEHOV FOR JOBPARATE UNGE	28
7.1. KENDETEGN FOR DE JOBPARATE UNGE	28
7.2. BARRIERER OG STYRKER BLANDT JOBPARATE UNGE	30
7.3. JOBFORVENTNINGER BLANDT JOBPARATE UNGE	31
7.4. INDSATS FOR JOBPARATE UNGE	33
8. BARRIERER OG INDSATSBEHOV FOR UDDANNELSESPARATE UNGE	38
8.1. KENDETEGN FOR DE UDDANNELSESPARATE UNGE.....	38
8.2. BARRIERER OG STYRKER BLANDT UDDANNELSESPARATE UNGE	40
8.3. UDDANNELSESFORVENTNINGER BLANDT DE UDDANNELSESPARATE UNGE	42
8.4. INDSATS BLANDT UDDANNELSESPARATE UNGE	43
8.5. SAMARBEJDET MELLEML AKTØRERNE	47
9. BARRIERER OG INDSATSBEHOV FOR AKTIVITETSPARATE UNGE	50
9.1. KENDETEGN FOR DE AKTIVITETSPARATE UNGE PÅ UDDANNELSESHJÆLP	50
9.2. BARRIERER OG STYRKER BLANDT AKTIVITETSPARATE UNGE	51
9.3. UDDANNELSESFORVENTNINGER BLANDT DE AKTIVITETSPARATE UNGE.....	54
9.4. INDSATS BLANDT AKTIVITETSPARATE UNGE.....	55
9.5. SAMARBEJDE MELLEML AKTØRERNE	59

Forord

Mploy har gennemført en analyse af det stigende antal unge på dagpenge, kontant- og uddannelseshjælp i Gribskov Kommune. Formålet med analysen er at belyse og forklare udviklingen og give fremadrettede anbefalinger til beskæftigelsesindsatsen.

I analysen undersøges følgende:

- Hvad kendetegner de unge på dagpenge, kontanthjælp og uddannelseshjælp i kommunen og hvilke profiltyper er der tale om?
- Hvilke indsatsmæssige anbefalinger kan der peges på i lyset af de unges profilsammensætning?
- Hvilke perspektiver har de unge selv på deres fremtid – geografi, uddannelse og job – og deres indsatsbehov?
- Hvilke resultater er der af indsatsen over for unge modtagere af dagpenge, kontant- og uddannelseshjælp?
- Hvordan kan beskæftigelsesindsatsen understøtte et fald i antallet af unge dagpenge-, kontanthjælps- og uddannelseshjælpsmodtagere i kommunen?
- Hvilke indsatser kan understøtte, at tilgangen af unge til kontanthjælp reduceres?

Genstandsfeltet for denne analyse er unge dagpenge-, kontant- og uddannelseshjælpsmodtagere i kommunen, som samlet er vokset med ca. 210 fuldtidspersoner siden 2008.

Stigningen skyldes i overvejende grad krisen på arbejdsmarkedet. Denne rammebetingede udvikling har været nogenlunde ens for mange kommuner, og i store træk er stigningen i antallet af unge på dagpenge, kontant- og uddannelseshjælp i Gribskov Kommune på linje med udviklingen i andre kommuner. Der er dog tegn på, at Gribskov Kommune blev ramt en anelse hårdere af krisen. I løbet af 2014 er udviklingen dog ved at vende, og der ses positive tendenser i både Gribskov og andre kommuner.

Analysen har følgende hovedkonklusioner:

- Gribskov Kommune har gode effekter af indsatsen på ungeområdet – også set i forhold til kommunens rammevilkår og i sammenligning med andre kommuner
- Kommunen har en intensiv og virksomhedsrettet indsats over for målgruppen
- De unge på dagpenge, uddannelseshjælp og kontanthjælp kan inddeles i en række grupper, som har forskellige indsatsbehov, og som med fordel kan mødes med målrettede og differentierede indsatser for at få fodfæste på arbejdsmarkedet på kort og lang sigt
- Der er i dag et velfungerende samarbejde om ungeindsatsen mellem en række aktører, som er understøttet i formaliserede initiativer og løsninger. Der er dog fortsat potentiale for at videreudvikle indsatsen og samarbejdet om indsatsen, hvilket kan bidrage til endnu højere effekter af indsatsen

Rapporten indledes med en sammenfatning og perspektivering af analysens resultater. Den travle læser kan få et hurtigt overblik ved at læse disse afsnit.

1. Indledning

Efter fem års krise på arbejdsmarkedet er der tegn på, at konjunkturerne er i bedring. Det kommer til udtryk ved en positiv udvikling i makroøkonomiske nøgletal og via en faldende ledighed i de fleste kommuner. Der er tale om, at beskæftigelsen er begyndt at stige inden for visse sektorer og geografiske områder. Denne udvikling gør sig også gældende i Gribskov Kommune.

På ungeområdet er de positive takter ikke slået fuldt igennem på antallet af offentligt forsørgede. I 2014 står Gribskov Kommune med en højere ledighed og betydeligt flere unge på offentlig forsørgelse end i 2008. Der har dog været en faldende tendens i løbet af 2014, og aktuelt er ca. 470 unge under 30 år på offentlig forsørgelse. Det svarer til ca. hver tiende af de unge med bopæl i kommunen.

I det seneste år er der dokumentation for, at flere unge har genfundet beskæftigelse, og at flere unge på uddannelseshjælp starter i uddannelse. Men selv om der i det seneste år har været fald i antallet af dagpenge, kontant- og uddannelseshjælpsmodtagere, er der i Gribskov stadig en større andel af de unge på disse ydelser, end det er tilfældet i Gribskovs kommuneklynge og Østdanmark som helhed.

Nærværende analyse zoomer ind på ca. 340 unge i jobcenterets målgruppe, der i dag modtager dagpenge, kontant- eller uddannelseshjælp.

1.1. Kort om analysens datagrundlag

Der er gennemført analyser af udviklingen i antallet af unge på dagpenge, kontanthjælp og uddannelseshjælp, som bygger på data fra dataportalen Jobindsats.dk, forløbsdatabasen DREAM, Danmark Statistik og Danmarks Statistiks Forskningservice. Analysen er således baseret på kvantitative data.

Der er gennemført analyser ved hjælp af registerdata, som indeholder information om uddannelsesbaggrund, kendetegn og bevægelser på arbejdsmarkedet. Disse data stammer fra forløbsdatabasen DREAM og Danmarks Statistiks Forskningservice. Ved at anvende data fra DREAM og Danmark Statistik tilvejebringes informationer om de unges bevægelser på arbejdsmarkedet, som ligger ud over de tilgængelige data i Jobindsats.dk.

Der er derudover gennemført en kortlæggende gennemgang af jobcenterets sager for ca. 225 unge, der modtager dagpenge, kontant- eller uddannelseshjælp. Sags gennemgangen er foretaget af de involverede sagsbehandlere med afsæt i viden og registreringer om de pågældende personer. Sagsbehandlerne har udfyldt et struktureret spørgeskema med ønskede informationer, som ikke er tilgængelige i almindelige analyseregistre. Det drejer sig bl.a. om job- og uddannelsesbarrierer, styrker, indsatsbehov og jobforventninger vedrørende de pågældende unge borgere.

Derudover er der gennemført en sags gennemgang i Ungdommens Uddannelsesvejledning i Gribskov for 100 job- og uddannelsesparate unge. Ligeledes er der gennemført en sags gennemgang i socialafdelingen og i den specialiserede ungeindsats i Gribskov for henholdsvis 100 og 66 aktivitetsparate unge på uddannelseshjælp. De respektive sags gennemgange er foretaget af sagsbehandlere med afsæt i viden og registreringer om de pågældende unge. I gennem-

gangen er der indhentet informationer om barrierer, uddannelseshistorik, samarbejde på tværs af forvaltninger mv.

Endelig er der gennemført en brugerundersøgelse blandt ca. 105 unge, der på analysetidspunktet modtager dagpenge, kontanthjælp eller uddannelseshjælp. De unge har i forbindelse med deres kontaktførelse i jobcenteret besvaret et spørgeskema, der belyser deres egen opfattelse af barrierer, styrker og indsatsbehov samt deres syn og perspektiver på uddannelse, job, geografi og mobilitet, herunder deres forventninger til deres fremtidige bopæl. Disse oplysninger er ikke tilgængelige i analyseregistre.

I rapporten sammenlignes flere af resultaterne i Gribskov Kommune med klyngen. Klyngen dækker over kommuner, der har sammenlignelige rammevilkår i beskæftigelsesindsatsen som Gribskov. Klyngen er dannet på baggrund af blandt andet kommunernes befolkningssammensætning og det lokale arbejdsmarked¹. Der er tale om følgende kommuner i Gribskovs klynge på tværs af ydelser: Hedensted, Fanø, Høje-Tåstrup, København, Odder, Rebild, Greve, Fredensborg, Ballerup, Gladsaxe, Favrskov og Glostrup.

---

¹Kommunens rammevilkår er udtryk for sandsynligheden for, at borgerne modtager offentlig forsørgelse, som resultat af sammensætningen af befolkningen og det lokale arbejdsmarked. Kilde: Socialforskningsinstituttet (SFI) og Det Nationale Institut for Kommuner og Regioners Analyse og Forskning (KORA)

2. Sammenfatning

Den gennemførte analyse har følgende hovedresultater:

2.1. Udviklingen på ungeområdet

Det stigende antal unge på uddannelseshjælp, kontanthjælp og dagpenge er rammebetinget

Under krisen på arbejdsmarkedet er antallet af unge på offentlig forsørgelse steget i Gribskov Kommune. Det gælder især antallet af dagpenge- og kontanthjælpsmodtagere, der er steget fra ca. 130 fuldtidspersoner i midten af 2008 til ca. 370 ved udgangen af 2013. Udviklingen er primært konjunkturbestemt og svarer stort set til udviklingen i andre kommuner. Gribskov Kommune blev dog ramt en anelse hårdere af krisen end de andre kommuner i klyngen. I løbet af 2014 er antallet af unge i målgruppen faldet i både Gribskov, klyngen og Østdanmark.

Et stigende antal unge går i beskæftigelse

Gribskov har i løbet af det seneste år haft en nettoafgang på 29 unge, der er kommet i beskæftigelse. Det udgør en stigning i forhold til 2013 og er udtryk for positive tendenser på arbejdsmarkedet. Det endelige tal for 2014 kan på den baggrund forventes at være højere.

Afgangen af unge til job opvejes delvist af andre bevægelsesmønstre

En tilgang af unge til introduktionsydelse har dog delvist opvejet det positive træk fra arbejdsmarkedet for målgruppen. I det seneste år har tilgangen af unge til introduktionsydelse i Gribskov isoleret set øget antallet af unge på kontant- og uddannelseshjælp. Samtidig er der tale om, at kommunen oplever en nettotilgang af unge fra uddannelsessystemet, som færdiggør eller frafalder deres uddannelse. Under krisen på arbejdsmarkedet er markant flere unge gået i gang med en uddannelse, og i dag tilgår flere unge ydelse fra uddannelsessystemet, end der afgår til uddannelse fra ydelse.

Bestanden af unge falder en anelse mindre end i klyngekommunerne i det seneste år

De modsatrettede bevægelsesmønstre blandt de unge betyder, at det samlede antal af unge i målgruppen i kommunen udvikler sig mindre gunstigt end i klyngekommunerne.

2.2. Profil for og resultater af indsatsen

Kommunen har høje effekter af indsatsen

Gribskov Kommune har høje effekter af indsatsen over for unge på dagpenge, kontant- og uddannelseshjælp. Der er tale om, at flere fra målgruppen samlet set afgår til ordinær beskæftigelse og uddannelse end Østdanmark som helhed. Der opnås især højere afgangsrater for de unge dagpengemodtagere og unge jobparate kontanthjælpsmodtagere, selvom kommunen har vanskeligere rammevilkår på området end i sammenligningskommunerne.²

---

²Kommunens rammevilkår er udtryk for sandsynligheden for, at borgerne modtager offentlig forsørgelse, som resultat af sammensætningen af befolkningen og det lokale arbejdsmarked.

Aktiveringsindsatsen er mere intensiv og virksomhedsrettet

Kommunens indsatsprofil på ungeområdet bærer præg af, at der holdes en høj aktiv linje over for målgruppen. Analysen viser, at indsatsen er mere intensiv og virksomhedsrettet end i sammenlignelige kommuner og i Østdanmark som helhed. Der er tegn på, at kommunens indsatsprofil på området bidrager til øge effekterne af indsatsen over for målgruppen.

2.3. Borgernes egne perspektiver på fremtiden

Optimisme blandt borgerne i målgruppen

Analysen viser, at en stor del af ungegruppen er optimistiske om deres nære fremtid. Det kommer til udtryk ved, at ca. tre fjerdedele af de jobparate og ca. halvdelen af de uddannelsesparate forventer at være i job eller uddannelse inden for få måneder. Desuden forventer ca. en tredjedel af de aktivitetsparate at være i uddannelse inden for et år. Det er udtryk for et særdeles højt ambitionsniveau, som ikke deles fuldstændigt af de medvirkende medarbejdere i undersøgelsen. De medvirkende medarbejdere ser imidlertid et potentiale i, at indsatsen tager afsæt i den store optimisme i målgruppen.

Mange i målgruppen lægger en høj værdi i job og uddannelse

Langt de fleste i målgruppen lægger høj værdi i at blive integreret på arbejdsmarkedet. Det kommer til udtryk ved, at ca. 90 pct. af de uddannelsesparate unge finder det vigtigt at få en uddannelse, og ca. 95 pct. af de jobparate unge finder det vigtigt at få et job hurtigt. Desuden har ca. 70-85 pct. af de job- og uddannelsesparate et ønskejob eller en ønskeuddannelse. For de aktivitetsparate unge gælder, at ca. 60 pct. finder det vigtigt at få en uddannelse, og at ca. 57 pct. har en ønskeuddannelse.

35 pct. af de unge foretrækker at bo i Gribskov

Ca. 35 pct. af de unge på dagpenge, kontant- og uddannelseshjælp ønsker at have deres fremtidige bopæl i Gribskov Kommune. Sammenlignet med lignende målinger andre steder ser relativt få af de unge på offentlig forsørgelse sig som borgere i kommunen om 5-10 år. De geografiske præferencer og forventninger afspejler, at en del unge forventer at flytte for at deltage i uddannelse, hvoraf ca. hver fjerde efter eget udsagn ønsker at flytte tilbage til kommunen efter endt uddannelse. De unge peger på, at relationer er mest afgørende for deres bopælsvalg, dvs. forældre/kæreste. Derudover peger de på, at attraktive boligpriser og jobmuligheder kan have betydning.

2.4. Barrierer og indsatsbehov hos ungemålgruppen

Heterogene grupper af unge har forskellige indsatsbehov

Efter fem års krise på arbejdsmarkedet er antallet af unge på dagpenge-, kontanthjælp og uddannelseshjælp relativt højt. Bedømt ud fra sagsbehandlernes vurderinger kan der på tværs af dagpenge- og kontanthjælpsområdet udpeges syv grupper med forskellige indsatsbehov, som med fordel kan mødes med en differentieret indsats. Overordnet er der tale om følgende grupper:

- Ca. 40-45 unge har primært brug for jobservice
- Ca. 85-90 unge har primært brug for virksomhedspraktik
- Ca. 55-60 unge har primært brug for uddannelsesrettede tilbud
- Ca. 30-35 unge har primært brug for en særlig tilrettelagt uddannelse (STU)
- Ca. 10-15 unge har primært brug for nytteindsats

- Ca. 80-90 unge har primært brug for behandling af psykiske/socialt problemer
- Ca. 20-25 unge har primært brug for andre behandlingsmæssige tilbud

En del af de jobparate unge kan komme hurtigt i job

Ca. 45 pct. af de jobparate unge forventes ifølge sagsbehandlerne at komme i job inden for en kortere periode. Denne del af gruppen er kendetegnet ved, at de har kort ledighed bag sig, er opsøgende i forhold til job, er geografisk mobile, optimistiske i forhold til deres muligheder og har et godt netværk i forhold til job.

Mange jobparate unge har indgangsproblemer på arbejdsmarkedet

Ifølge sagsbehandlerne har ca. 85 pct. af de jobparate unge en eller flere barrierer for at komme i job. For mange i denne gruppe betyder manglende erhvervs erfaring eller kvalifikationer, at det er svært at konkurrere om de ledige job. Det er sagsbehandlerne vurdering, at en del af gruppen - især en femtedel af gruppen, som mangler uddannelse - er i risiko for et langt ydelsesforløb.

Mange uddannelsesparate unge har behov for behandlingsmæssige tilbud

Ca. 90 unge i kommunen er uddannelsesparate og skal modtage et uddannelsespålæg fra jobcenteret. De fleste i gruppen har relativt kort ledighed bag sig, mens ca. en tredjedel har været ledige i over et år. Mange i gruppen (63 pct.) er i risiko for et langt ydelsesforløb, da de har psykiske/socialt problematikker og ofte ikke er afklarede om deres uddannelsesvalg. Knap halvdelen af gruppen peger selv på, at de har svært ved at vælge den rette uddannelse. Ifølge sagsbehandlerne har knap halvdelen af gruppen primært behov for behandlingstilbud, mens en tredjedel af gruppen primært har brug for uddannelsesfremmende indsatser.

Halvdelen af de aktivitetsparate unge er åbne over for personlig udvikling

Aktuelt er der ca. 100 aktivitetsparate unge i kommunen. Mere end halvdelen af gruppen har psykiske problemer som hovedbarriere, og mange af de unge med psykiske udfordringer har desuden en anden væsentlig barriere i form af mangelfulde sociale kompetencer. Analysen viser, at ca. halvdelen af de aktivitetsparate unge i den aktuelle situation er motiveret for at få en uddannelse, og to tredjedele er åbne over for personlig udvikling. En del af gruppen er samtidig kendetegnet ved, at de pt. ikke tager ansvar for egen situation. Sagsbehandlerne vurderer, at langt de fleste af de aktivitetsparate unge har brug for behandling af personlige problemer og uddannelsesrettede forløb – især i form af en særlig tilrettelagt uddannelse (STU). Samtidig peger sagsbehandlerne på, at ca. 85 pct. af de aktivitetsparate unge har brug for personlig støtte i form af sociale mentorer, virksomheds- og uddannelsesmentorer eller støtte- og kontaktpersoner.

Ca. 30 pct. af de aktivitetsparate unge har gode muligheder for uddannelse

Ifølge sagsbehandlerne har ca. 30 pct. af de aktivitetsparate unge gode muligheder for at gennemføre en kompetencegivende uddannelse. Omvendt kan der være lange udsigter for at få de øvrige 70 pct. af gruppen i gang med en uddannelse, da de ifølge sagsbehandlerne har mindre gode eller ringe muligheder for at få gavn af en uddannelsesfremmende indsats.

2.5. Udvikling af indsatsen

Ungegruppen indeholder delmålgrupper med specifikke indsatsbehov

Som led i analysen har aktørkredsen drøftet og udpeget 13 delmålgrupper blandt jobparate, uddannelsesparate og aktivitetsparate unge. De konkrete delmålgrupper er:

Jobparate:

- Unge uden barrierer
- Unge med kort/manglende erhvervs erfaring
- Unge med manglende uddannelse/kvalifikationer

Uddannelsesparate:

- Åbenlyst uddannelsesparate
- 15-17-årige
- Unge med faglige udfordringer
- Unge med højt forbrug af rusmidler
- Psykisk sårbare / psykisk syge unge
- Unge med adfærdsproblemer

Aktivitetsparate:

- Unge med psykiske diagnoser
  - Unge med psykiske problemer
  - Svagt begavede unge
  - Socialt belastede unge
-

Inden for de tre målgrupper er der i aktørkredsen arbejdet med at udpege målrettede indsatspakker til de 13 delmålgrupper. De udpegede indsatspakker er beskrevet i hhv. kapitel 7, 8 og 9 nedenfor.

Brede indsatsmuligheder i dag, men behov for nye målrettede tilbud/indsatser

Det er kendetegnede, at de medvirkende aktører generelt vurderer, at indsatsmulighederne for de tre målgrupper er forholdsvis brede og giver mulighed for at tilbyde en målrettet indsats.

Samtidig udpeger aktørkredsen en række områder, hvor der med fordel kan udvikles nye tilbud/indsatser, etableres lokale tilbud eller øges kapaciteten af tilbud/indsatser. I hovedtræk peger aktørkredsen på følgende seks behov for at udvikle indsatsen:

• Der peges på, at der er behov for at højne deltagelsen i læse/stave/regne-undervisning via lokale undervisningstilbud, f.eks: • Lokale muligheder for FVU-undervisning (læse/stave/regne) til uddannelses- og aktivitetsparate med boglige/faglige udfordringer, f.eks. via en VUC-satellit   • Lokale forløb, der motiverer til dansk, matematik mv. til uddannelses- og aktivitetsparate   • Lokale undervisningsforløb til ord- og talblindeblinde   • Lokale tilbud om anvendelsesorienteret dansk og matematik
• Der peges på, at der er behov for flere ungdomsboliger til uddannelsesparate unge, som har brug for stabile rammer for at deltage i tilbud, indsats og uddannelse mv.   • Betalelige boliger til unge med ustabil boligsituation   • Flere ungdomsboliger eller 1-værelses lejligheder, gerne tæt på buslinjer
• Der peges på, at større brug af produktionsskoleforløb kan skabe stabile rammer og klargøring til indsats for gruppen af unge med psykiske/socialt problematikker, f.eks.:   • Intensive forløb med tværfaglige kompetencer, f.eks. faglærer, psykolog mv. til aktivitetsparate   • Praktikforløb på produktionsskolen til aktivitetsparate unge   • Værkstedsorienteret dansk og matematik til uddannelsesparate   • Længerevarende forløb til psykisk sårbare, der kan skabe ro hos målgruppen   • Forebyggende forløb til 15-17 årige i samarbejde mellem jobcenter, UU og produktionsskole
• Der peges på, at der er behov for at etablere forebyggende/afhjælpende indsatser til unge med begyndende misbrugsproblemer, f.eks.:   • Større kapacitet til individuelle samtaler, herunder bl.a. samtaler i afvænningsperioder   • Forløb, der afdækker, skaber erkendelse af og håndterer højt forbrug   • Målrettede virksomhedsforløb hos arbejdsgivere, der er indstillet på målgruppen

- Der peges på, at der er behov for behandlingstilbud til psykisk sårbare og psykisk syge blandt de uddannelses- og aktivitetsparate unge, f.eks.:
  - Kompetencecenterforløb med samtaler om mestring, stresshåndtering mv.
  - Intensiveret kontaktforbånd til "lettere sårbare"
  - Forløb, der kombinerer psykiatri- og misbrugsbehandling
  - Interne mentorer, der kan støtte op om de psykisk sårbare
  - Forløb til psykisk sårbare, der skal holdes i gang under længerevarende udredning
  - Tilbud om psykologbistand eller forløb hos andre aktører med psykologbistand
- Der peges på, at der er behov for at etablere projekter til unge med sociale problemer, adfærdsproblemer og temperamentsproblemer
  - Tilbud om psykologbistand eller forløb hos andre aktører med psykologbistand
  - Økonomisk rådgivning
  - Forløb på produktionsskolen med fokus på temperament
  - Kombination af adfærdsforløb (2 dage) og virksomhedspraktik (3 dage)
  - Forløb hos rummelige arbejdsgivere
- Der peges på, at der er behov for en øget mentor- og støttekapacitet over for ungemålgruppen
  - Sociale mentorer til unge med sociale udfordringer
  - Overgangsmentorer til unge med risiko for frafald fra uddannelse
  - Koordineret mentorstøtte til unge, der nærmer sig frafald
  - Mentorer/støttekontaktpersoner til medicinerede unge, som skal fastholdes i behandling
  - Frivillige mentorer til åbenlyst uddannelsesparate, der kan fastholde uddannelsesmotivationen
  - Interne mentorer til psykisk sårbare unge

2.6. Samarbejdet mellem aktørerne

Velfungerende samarbejde i aktørkredsen

De medvirkende aktører i analysen melder om, at der i dag er et velfungerende samarbejde om ungeindsatsen, som er understøttet af formaliserede initiativer og løsninger. Der peges samstemmende på, at der over de senere år er sket en positiv udvikling af samarbejdet - formelt og uformelt - mellem aktørerne, herunder jobcenteret, UU og det sociale område.

Der peges dog samstemmende om, at der er potentiale for videreudvikle indsatsen og samarbejdet om indsatsen til gavn for de unge og kommunen.

Mange formaliserede initiativer i kommunen styrker samarbejde og resultater

Analysen viser, at Gribskov Kommune har understøttet det tværfaglige samarbejde i aktørkredsen med en række formaliserede tiltag, der tager sigte mod at fastlægge arbejds- og rollefordeling i sager, hvor mere end én forvaltning er repræsenteret. Det kommer eksempelvis til udtryk via formaliserede samarbejdsfora – arenaer – hvor relevante aktører mødes månedligt og sparrer om konkrete sager. Disse initiativer og aktiviteter betyder, at kommunen har håndteret en række af de udfordringer, der kan opstå ved de indsatsmæssige "ansvarsskift" eller "overgangssituationer" for den unge.

Som understøtning til de mere ledelsesfokuserede Arenaer er der samtidig etableret konceptet "fælles borger", som sikrer en mere uformel vidensdeling mellem de involverede aktører på tværs af forvaltninger. Der er fastlagt procedurer til at sikre ad-hoc møder og vidensdeling i de enkelte sager via fællesmøder og løbende vidensdeling.

Gode uformelle samarbejdsrelationer

Flere aktører fremhæver, at der er opnået gode uformelle samarbejdsrelationer, der styrker fleksibilitet og hurtighed i dialog og afgørelser. Der peges samtidig på, at den fysiske nærhed har været afgørende for opbygningen af personlige samarbejdsrelationer, og at den fysiske placering af UU i ungeforløbet har skabt bedre rammer for dialog, informationsudveksling, trepartssamtaler mv. mellem aktørerne.

Samarbejdet om screeningsindsatsen er velfungerende

De involverede parter påpeger, at der er arbejdet indgående med at sikre en god screening af de unge, og det lykkes at placere størstedelen af de unge i de rette målgrupper. Der peges på, at UU kommer på banen med screening i 2. bølge for unge, som deltager i ungeforløbet.

Aktørerne peger på, at det er udfordrende i at få placeret alle unge i de rette målgrupper - og særligt unge, der er i gråzonen mellem at være åbenlys uddannelsesparat og uddannelsesparat eller i gråzonen mellem at være uddannelsesparat og aktivitetsparat. Der peges på, at screeningen med fordel kan udvikles yderligere ved at få UU's viden om uddannelsesbarrierer og -historik med i grundlaget for den indledende screening, og at der er behov for at systematisere samarbejdet med Børn og Unge om screening af 18-års debutanter.

Aktørerne roser samarbejdet om klagøringsindsatsen

Både jobcenteret, UU og socialafdelingen vurderer, at der er et velfungerende og smidigt samarbejde om dialogen med de unge. Det betyder, at jobcenterets uddannelsespålæg og den uddannelsesfremmende indsats til de unge styrkes, da der er fokus på de unges uddannelseshistorik og forudsætninger for at gennemføre en kommende uddannelse.

Aktørkredsen peger samstemmende på, at der er gode rammer for indsats og samarbejde på ungeforløbet, og at der er god succes med at tilvejebringe og bruge virksomhedsrettede tilbud i ungeindsatsen.

Analysen dokumenterer, at hovedparten af de afgivne tilbud i socialafdelingen og den specialiserede ungeindsats er blevet koordineret med jobcenteret, hvilket tyder på, at Gribskov Kommune er relativt langt med at udvikle dialog og samarbejde om målgruppers indsats på tværs af forvaltninger. Det kommer til udtryk ved, at 75 pct. af indsatsforløbene for aktivitetsparate unge, der har et forløb i socialafdelingen, er koordineret med jobcenteret. For den specialiserede ungeindsats er tilsvarende andel på 51 pct.

Der peges fra aktørerne på, at der er opnået gode resultater med samarbejdet om en lokal filial af Erhvervsskolen Nordsjælland i Helsingør, hvor kommunens unge kan påbegynde grundforløbet til en erhvervsuddannelse inden for fire spor. Aktørerne peger på, at dette nytænkende tiltag giver gode muligheder for at overvinde de geografiske barrierer hos nogle unge og for at styrke klagøringsindsatsen til uddannelse for målgruppen.

Aktørerne peger på følgende forbedringspotentialer i klagøringsindsatsen:

- Der vil være gevinster ved at tydeliggøre hvilke opgaver og hvilket ansvar, der ligger i rollen som koordinerende sagsbehandler – både internt i jobcenteret og i forhold til andre samarbejdspartnere i en sag.

- Der kan være behov for at udvide og koordinere støttekapaciteten over for målgruppen, herunder mentorindsatsen – både under aktivering og efter overgangen til de ordinære uddannelser.
- Der vil være gevinster af at inddrage uddannelsesinstitutionerne mere i uddannelsesvejledningen af de unge, da det vil styrke og kvalificere dialogen med de unge om uddannelsesmuligheder, indhold og krav i uddannelser mv. Der ønskes flere lokale muligheder for at afklare og vejlede de unge om deres uddannelsesvalg.

Samarbejdet om fastholdelsesindsatsen bør styrkes

Der er behov for at styrke samarbejdet om fastholdelsesindsatsen i kommunen. Det er vurderingen hos alle de involverede parter, at der er behov for at systematisere overleveringen af unge til uddannelsessystemet, og herunder at etablere en bedre dialog og koordinering i aktørkredsen af modtagelsen af unge med risiko for frafald i uddannelsesinstitutionerne.

Desuden peger aktørerne på, at der er behov for at øge aktørkredsens mentorkapacitet, koordinering af støtte til og dialog om de unge med risiko for frafald. Både UU, jobcenter og de medvirkende uddannelsesinstitutioner ser fordele i et hurtigere beredskab og en bedre opsamling af unge, der falder fra, så de unge i højere grad vælger uddannelsen om fremfor at vælge uddannelse fra.

3. Indsatsmæssige perspektiver og anbefalinger

Formålet med analysen er dels at belyse og forklare den stigende udvikling i antallet af konthjælpsmodtagere i kommunen og dels at give svar på, hvordan beskæftigelsesindsatsen kan understøtte et fald i antallet af konthjælpsmodtagere i kommunen.

Afdækningen i nærværende analyse peger på, at der i den aktuelle situation er følgende overordnede potentialer for, at beskæftigelsesindsatsen kan understøtte et fald i antallet af unge på offentlig forsørgelse i kommunen.

Potentiale for jobformidling af jobparate unge

Undersøgelsen viser, ca. 40-45 jobparate unge har begrænsede jobbarrierer og primært har brug for jobservice. Det giver et potentiale for at arbejde med jobformidling i en situation, hvor efterspørgslen på arbejdskraft er stigende. Denne gruppe udgør den lavest hængende frugt i beskæftigelsesindsatsen for målgruppen og indeholder et økonomisk potentiale for kommunen. Kommunen har allerede gode effekter af indsatsen over for de jobparate unge, og de positive takter på arbejdsmarkedet giver et stigende træk fra arbejdsmarkedet. Både konjunkturerne, demografien og store anlægsinvesteringer betyder imidlertid, at der er udsigt til ekstra mange jobåbninger fremadrettet, hvilket øger potentialet for at få gevinster af en øget jobformidling til de jobparate borgere.

Potentiale for at sluse flere unge ind i ordinære uddannelser

Ca. 20 pct. af de uddannelsesparate unge i Gribskov går i gang med en uddannelse inden for et år, og det vil indebære et stort økonomisk potentiale for kommunen, hvis det lykkes at øge andelen af uddannelsesparate borgere, der kommer i gang med en ordinær uddannelse hurtigere. En udløsning af potentialet vil bl.a. kræve, at flere uddannelsesparate unge bliver afklarede om deres uddannelsesvalg og -ønsker. I dag melder op mod halvdelen af gruppen om, at de har svært ved at vælge uddannelse. Derudover vil det formentlig understøtte, at uddannelsesperspektivet hos de unge, hvis der skabes flere lokale muligheder for uddannelsesafklaring og uddannelsesfremmende indsatser.

Potentiale for at fastholde flere unge i uddannelse

De medvirkende aktører peger samstemmigt på, at der er behov for at styrke fastholdelsesindsatsen og samarbejdet om fastholdelsesindsatsen. Det afspejler, at mange unge – også unge med uddannelsespålæg – falder fra deres påbegyndte uddannelse og vender tilbage til offentlig forsørgelse. Analysen viser, at kommunen i det seneste år er blevet nettomodtager af unge fra uddannelsessystemet, dvs. at der kommer flere på ydelse fra uddannelse, end der afgår fra ydelse til uddannelse. Det er nærliggende at antage, at frafaldet fra uddannelse er en af kilderne hertil. I dag frafalder 56 pct. af de unge i kommunen fra de forberedende uddannelser og 21 pct. fra de kompetencegivende uddannelser.

Potentiale for at udnytte optimismen blandt de aktivitetsparate unge

Ca. hver tredje af de aktivitetsparate unge har positive forventninger til fremtiden og forventer at være i uddannelse inden for et år. Det er et udtryk for et højt ambitionsniveau blandt nogle af de svageste unge og viser, at de er indstillet på at komme i gang med en uddannelse. Der kan derfor med fordel tages afsæt i denne optimisme blandt de unge og understøtte de unge i at fastholde troen på uddannelse.

3.1. Forslag og anbefalinger til de enkelte indsatsområder

På baggrund af de kortlagte bevægelsesmønstre, de afdækkede indsatsbehov og de udpegede udviklingsbehov i analysen gives i det følgende forslag og anbefalinger til indsatsen over for en række grupper med forskellige indsatsbehov.

Indsatsen over for de jobparate:

Analysen viser, at de jobparate borgere kan inddeles i to grupper, som har forskellige primære indsatsbehov. En gruppe på ca. 40-45 personer har primært behov for jobservice, og en gruppe på ca. 85-90 personer har primært brug for tilbud om støttet beskæftigelse og/eller jobrettet opkvalificering.

Mploy har på baggrund af de kortlagte bevægelsesmønstre og de afdækkede indsatsbehov følgende forslag og anbefalinger til indsatsen over for de jobparate borgere:

- En øget jobformidlingsindsats i 1. halvår 2015 over for de ca. 40-45 jobparate, der har begrænsede jobbarrierer. I overvejelserne om en udmøntning heraf kan blandt andet indgå følgende:
  - At der gennemføres en totalgennemgang af gruppen, der skaber overblik over de enkeltes uddannelse, kvalifikationer, joberfaring og jobsøgningsområder, og som giver grundlag for at matche gruppen med ledige stillinger hurtigt og præcist.
  - At der udpeges en jobformidler, der er dedikeret til og har ansvar for at afdække og behandle jobordrer i dialog med arbejdsgiverne.
  - At der på baggrund af den foreslåede sagsgennemgang etableres emnebanker for 3-4 gode jobspor, hvor de egnede ledige indplaceres. I udpegningen af emnebanker kan der med fordel vælges jobområder, hvor der løbende er mange jobåbninger eller forventning om en stigende efterspørgsel.
  - At der iværksættes en virksomhedsopsøgende kampagne i 1. halvår 2015, der har til formål at tilvejebringe ledige stillinger fra virksomhederne.
- En prioritering af virksomhedsrettede tilbud til jobparate, der har indgangsproblemer i forhold til arbejdsmarkedet. I overvejelserne om en udmøntning heraf kan blandt andet indgå følgende:
  - At der i virksomhedskontakten sigtes efter at tilvejebringe udslusende virksomhedspraktikker til denne del af målgruppen, som har brug for hjælp til at få foden ind på konkrete arbejdspladser.
  - At der systematisk indhentes arbejdsgivervurderinger ved afslutningen af virksomhedspraktik, der kan målrette eventuelt efterfølgende opkvalificeringstilbud til den pågældende ledige.
  - At der i forbindelse med alle virksomhedspraktikker tages en dialog med arbejdsgiveren om at forlænge processen med en løntilskudsansættelse med indbygget opkvalificering med afsæt i arbejdsgivervurderingen.
  - At der for denne del af målgruppen vedtages en model for forhåndstilsagn om tilskud til opkvalificeringsjob, som gør de ledige i stand til selv at opsøge arbejdsgivere og skaffe opkvalificeringsjob.
- Målrettede tilbud om jobrettet opkvalificering til jobparate, der har behov for omskoling eller mangler efterspurgte kvalifikationer. I overvejelserne om en udmøntning heraf kan blandt andet indgå følgende:

- At der gennemføres meritafklaring hos en del af de ca. 75 jobparate, der vurderes at have risiko for længere ledighed, for at øge motivationen for en erhvervsuddannelse.
- At gå efter at etablere flere voksenlærlingeforløb til ledige unge over 25 år, som ofte ser økonomiske barrierer for at påbegynde en uddannelse.
- At etablere tilbud om økonomisk rådgivning med henblik på at øge motivationen for deltagelse i uddannelse.

Indsatsen over for de uddannelsesparate:

Analysen viser, at Gribskov Kommune arbejder med uddannelsesfremmende indsatser, der styrker processen med at få kommunens unge i gang med en uddannelse. Blandt initiativerne kan nævnes, at jobcenteret har et veludviklet samarbejde med UU og socialafdelingen om klarlægning af unge til uddannelse. Derudover har kommunen et nytænkende samarbejde med erhvervsskolen Nordsjælland om en lokal opstart på grundforløbet til erhvervsuddannelser.

Samtidig viser analysen, at der fortsat er potentialer for at videreudvikle indsatsen på området.

Mploy har på den baggrund følgende anbefalinger til indsatsen over for de uddannelsesparate unge:

- Styrket screening af frafaldsrisiko hos unge med uddannelsespålæg. I overvejelserne om en udmøntning heraf kan blandt andet indgå følgende:
  - At der udvikles en screeningsmetode, der systematisk belyser frafaldsrisikoen hos unge, der overleveres til uddannelsesinstitutionerne.
  - At der etableres en klar ramme for dialogen mellem kommunens medarbejdere i ungeforløbet og uddannelsesinstitutionerne om frafaldsrisiko i de konkrete sager.
  - At der i forbindelse med overleveringen af unge til uddannelsesinstitutionerne skabes overblik over direkte kontaktpersoner i henholdsvis jobcenter, UU og uddannelsesinstitution for at styrke rammerne for et fastholdelsesberedskab.
  - At der overvejes en øget kapacitet af fastholdelsesmentorer, der kan følge unge med en vurderet frafaldsrisiko over i opstartsfasen af uddannelsen.
- Flere lokale muligheder for uddannelsesvejledning og -afklaring til gruppen af unge, der er i tvivl om uddannelsesvalget eller har begrænset uddannelsesmotivation. I overvejelser om en udmøntning heraf kan blandt andet indgå følgende:
  - At der skabes flere lokale muligheder for afklaring og/eller vejledning i forhold til uddannelse, herunder eventuelt samarbejde med uddannelsesinstitutionerne om lokale informationsmøder om konkrete uddannelser, herunder indhold, krav og forudsætninger samt jobmuligheder i forlængelse af uddannelsen.
- Målrettede tilbud til den store andel af psykisk sårbare personer blandt de uddannelsesparate unge. I overvejelserne om en udmøntning heraf kan blandt andet indgå følgende:
  - At der etableres forløb (ikke egentlig behandling) og mentorstøtte til de unge med lettere psykiske problematikker, der kan håndtere stress, mestring, isolation, selvværd mv.
  - At der tilvejebringes tilbud om psykologbistand eller forløb hos andre aktører med psykologbistand
- Styrket fastholdelsesindsats over for de uddannelsesparate unge. I overvejelserne om en udmøntning heraf kan blandt andet indgå følgende:

- At der aftales varslingsystemer mellem UU, uddannelsesinstitutioner og jobcenteret, der øger vidensudveksling og beredskab i konkrete risikosituationer, f.eks. ved fravær.
- At der etableres et bredt samarbejde mellem ungeaktører om at træde ind i risikosituationer for at få de unge til at vælge om fremfor at vælge fra.
- At der etableres systematik, der sikrer en hurtig opsamling af frafaldne unge.
- At der etableres et "udrykningsteam", der arbejder på at skaffe lærlingepladser til unge, der har risiko for at falde fra på grund af manglende praktikplads.

Indsats over de aktivitetsparate unge:

Analysen viser, at de aktivitetsparate unge i kommunen ofte har sammensatte problemer af psykisk, social eller fysisk karakter, og at der ifølge sagsbehandlerne er et behov for behandling af psykiske problemer hos en stor del af målgruppen.

Mploy har på baggrund af de kortlagte bevægelsesmønstre og de afdækkede indsatsbehov følgende forslag og anbefalinger til indsatsen over for de aktivitetsparate unge:

- En øget behandlingskapacitet til at håndtere psykiske problemer hos hovedparten af de unge i målgruppen, herunder både psykiatri og psykologhjælp. Aktørkredsen peger især på, at der er behov for at kunne tilbyde en kombination af psykiatrisk behandling og misbrugsbehandling.
- Brug af rummelige virksomheder til unge med lettere psykiske/fysiske problemer. I overvejelserne om en udmøntning heraf kan blandt andet overvejes følgende:
  - Kampagne, der screener markedet for rummelige virksomheder i lokalområdet.
  - Tilvejebringelse af virksomhedsforløb, der sigter på øget arbejdsidentitet og uddannelsesmotivation hos den del af gruppen, der har lettere psykiske/fysiske begrænsninger.
- Økonomisk rådgivning til unge med sociale problemer. I overvejelserne om en udmøntning heraf kan blandt andet overvejes følgende:
  - At der etableres en fast rådgivningsfunktion i jobcenteret, der individuelt kan hjælpe de aktivitetsparate unge med at få styr på økonomiske aspekter, herunder budgetplaner, styring af eventuelt gæld, rådgivning om lån mv., for at skabe stabile rammer for deltagelsen i uddannelse.
  - At der etableres tilbud om informationsmøder og samtaler om økonomisk rådgivning for unge og voksne i samarbejde med borgerservice.
- Prioritering af en uddannelsesfremmende indsats til unge, hvor mulighederne for succes vurderes højest. I overvejelserne om en udmøntning heraf kan blandt andet overvejes følgende:
  - At sættes tidligt ind over for unge 15-17-årige, der allerede har haft hyppige bopælskift.
  - At der sættes ind med aktive tilbud til den fjerdedel af de aktivitetsparate unge over 18 år, der er optimistiske om deres nære fremtid.
  - At der etableres netværksgrupper eller -aktiviteter, der kan modvirke risiko for isolation – blandt andet hos unge mødre eller personer med fysiske/psykiske problemer.
  - At der anvendes studieforberedende forløb hos VUC til de unge i målgruppen, som ikke har afgangseksamen fra folkeskolen.

4. Udviklingen på ungeområdet

Dette afsnit belyser udviklingen i antallet af unge på dagpenge, kontant- og uddannelseshjælp i Gribskov Kommune. Hovedresultaterne i kapitlet er:

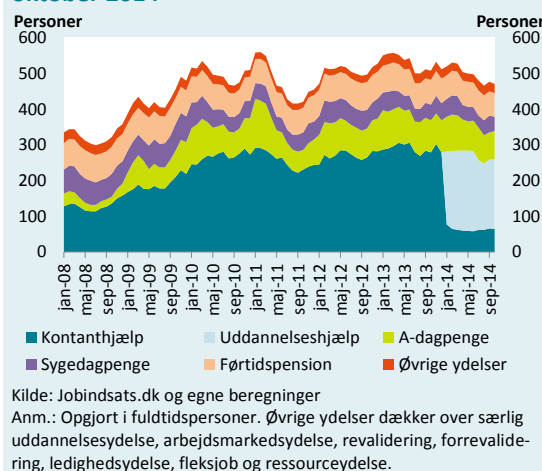
- I perioden 2008 til 2010 er der kommet markant flere unge på offentlig forsørgelse i Gribskov, herunder ca. 80 flere fuldtidspersoner på dagpenge samt 130 flere fuldtidspersoner på kontanthjælp. Siden 2010 har antallet af unge på offentlig forsørgelse været nogenlunde konstant med en faldende tendens.
- Stigningen i antallet af kontanthjælpsmodtagere afspejler, at der – som mange andre steder – især er kommet flere aktivitetsparate unge.
- Stigningen i antallet af kontanthjælpsmodtagere har været kraftigere i Gribskov end i klyngekommunerne og Østdanmark. Den større stigning i antallet af kontanthjælpsmodtagere har resulteret i, at forsørgelsestrykket fra målgruppen er betydeligt højere i Gribskov end i klyngen og Østdanmark.
- I løbet af 2014 er udviklingen vendt, og antallet af unge modtagere af kontant- og uddannelseshjælp er faldet i både Gribskov, klyngen og Østdanmark. Den faldende udvikling på ungeområdet inden for de seneste år er domineret af, at en del unge går i ordinære job.
- Isoleret set bidrager især to kilder til flere unge på dagpenge, kontant og uddannelseshjælp, herunder at unge flygtninge/indvandrere tilgår kontanthjælp/introduktionsydelse, og at unge tilgår offentlig forsørgelse fra ordinær uddannelse.
- Samlet set har bevægelsesmønstrene medvirket til, at der i det seneste år har været en lille nettoafgang fra kontanthjælp, mens antallet af unge på dagpenge stort set er uændret i Gribskov Kommune.

4.1. Udviklingen i antallet af unge på offentlig forsørgelse

Siden 2008 er der kommet flere unge på offentlig forsørgelse i Gribskov Kommune. Denne udvikling gør sig gældende for hele landet og skal ses i lyset af krisen på arbejdsmarkedet. Krisen har betydet et fald i beskæftigelsen, og at mange har haft svært ved at få fodfæste på arbejdsmarkedet. Det gælder særligt nyuddannede, ufaglærte og personer med nedsat arbejdsevne.

Stigningen i antallet af unge på offentlig forsørgelse i Gribskov er især sket i andet halvår 2008 og i løbet af 2009. I denne periode steg antallet af unge på offentlig forsørgelse med ca. 70 pct. fra ca. 300 personer til ca. 500 personer, jf. figur 4.1.

Figur 4.1: Udviklingen i antallet af unge på offentlig forsørgelse i Gribskov, januar 2008 – oktober 2014

Efterfølgende har det samlede antal af unge på offentlig forsørgelse ligget mere stabilt på godt 500 fuldtidspersoner – dog med et midlertidigt fald til ca. 400 fuldtidspersoner i 2011. I løbet

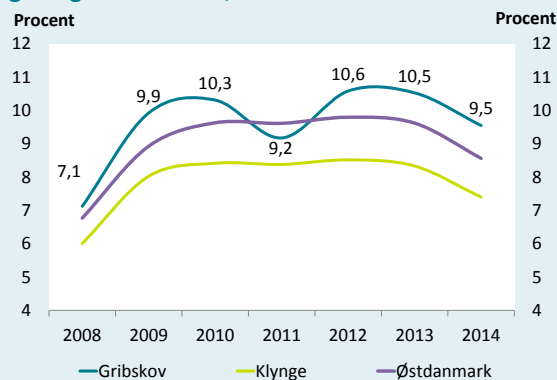
af 2014 er antallet af offentligt forsørgede unge i Gribskov faldet med ca. 40 personer, og der er i oktober 2014 ca. 470 unge på offentlig forsørgelse i Gribskov.

I krisens opstart steg især antallet af unge dagpenge- og kontanthjælpsmodtagere. I perioden fra 2008 til 2010 modtog ca. 80 flere unge dagpenge, mens ca. 130 flere unge modtog kontanthjælp. Antallet af unge kontanthjælpsmodtagere har de seneste par år ligget på ca. 260-300 fuldtidspersoner. I oktober 2014 er der ca. 260 unge på kontant- eller uddannelseshjælp.

Unge i Gribskov blev ramt hårdere af krisen end i klyngen

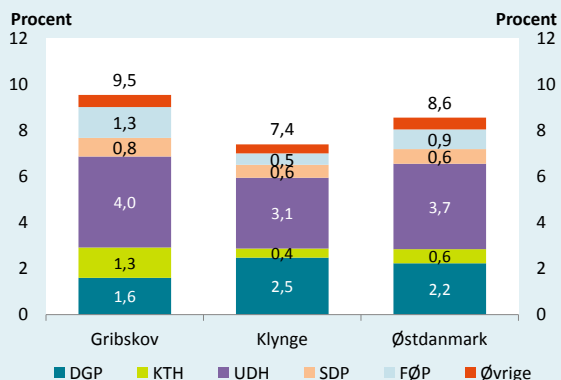
Gribskov blev ramt en anelse hårdere af krisen. Det ses ved, at forsørgelsestrykket blandt de unge under 30 år nåede op på 10,6 pct. i 2012, mens det til sammenligning var 9,8 pct. i Østdanmark og 8,5 pct. i klyngen, jf. figur 4.2. I det seneste år har både Gribskov, klyngen og regionen oplevet en positiv udviklingen i forsørgelsestrykket, men forsørgelsestrykket blandt de unge i Gribskov er aktuelt stadig højere end i klyngen og Østdanmark.

Figur 4.2: Udvikling i andelen af 16-29-årige der modtager offentlig forsørgelse i Gribskov, klyngen og Østdanmark, 2008-2014

Kilde: Jobindsats.dk, Danmarks Statistik og egne beregninger
Anm.: Opgjort i fuldtidspersoner i oktober måned i det pågældende år.

Figur 4.3: Andelen af unge 16-29-årige der modtager offentlig forsørgelse, oktober 2014

Kilde: Jobindsats.dk, Danmarks Statistik og egne beregninger
Anm.: Opgjort i fuldtidspersoner. KTH=Kontanthjælp, UDH=Uddannelseshjælp, DGP=Arbejdsledeshedsdagpenge, SDP=sygedagpenge, FØP=førtidspension.

De unge modtagere af kontant- og uddannelseshjælp i Gribskov udgør aktuelt en større andel af ungebefolkningen end i klyngekommunerne og Østdanmark, jf. figur 4.3. Desuden modtager en større andel af de unge i Gribskov sygedagpenge eller førtidspension.

Omvendt har Gribskov en lavere andel af unge dagpengemodtagere end Østdanmark og klyngen. Andelen af unge dagpengemodtagere har generelt været lavere i Gribskov under hele krisen, og i det seneste år har Gribskov desuden oplevet et faldende antal unge fuldtidsmodtagere af dagpenge, mens det har været stort set uændret i klyngen og i Østdanmark.

Overordnet er der tale om, at udviklingen drives af et stigende træk fra arbejdsmarkedet. Der er dokumentation for, at et stigende antal unge på dagpenge, kontanthjælp og uddannelseshjælp går i ordinært arbejde. Samtidig er der dog tale om modsatrettede bevægelser, idet flere unge i dag tilgår ydelse fra uddannelsessystemet, end der afgår fra ydelse til uddannelsessystemet. Desuden oplever kommunen en tilgang af unge udefra til introduktionsydelse.

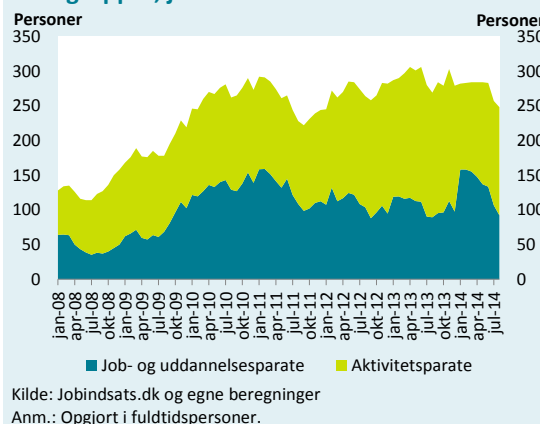
4.2. Udviklingen i antal unge på kontant- og uddannelseshjælp

Det større antal unge på kontanthjælp er især udtryk for, at der er kommet flere unge aktivitetsparate i perioden, jf. figur 4.4.³ Ved udgangen af 2013 er der ca. 120 flere aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere under 30 år end der var i 2008. I samme periode er antallet af unge jobparate kontanthjælpsmodtagere steget med ca. 35 fuldtidspersoner.

Udviklingen på kontanthjælpsområdet for unge under 30 år har været mindre gunstig i Gribskov sammenlignet med klyngen og Østdanmark. Det gælder både blandt de svage og stærke unge kontanthjælpsmodtagere.

I tabel 4.1 ses det, at antallet af jobparate kontanthjælpsmodtagere under 30 år steg med 47 pct. fra 2008 og til udgangen af 2013, mens de tilsvarende tal for klyngen og Østdanmark er henholdsvis 24 og 35 pct. Ligeledes steg antallet af unge aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere mere i Gribskov (173 pct.) end i klyngen (134 pct.) og Østdanmark (138 pct.).

Figur 4.4: Antallet af modtagere af unge på kontant- og uddannelseshjælp fordelt på visitationsgrupper, jan. 2008 - oktober 2014

I løbet af 2014 er antallet af job- og uddannelsesparate unge fortsat med at stige i Gribskov (6 pct.), mens det er faldet i Østdanmark (-13 pct.) og klyngen (-12 pct.).

Tabel 4.1: Udvikling i antal unge på kontant- og uddannelseshjælp fra jan. 2008 – okt. 2014

	Job- og uddannelsesparate				Aktivitetsparate					
	Antal jan. 2008	Jan. 2008 - dec. 2013	Dec. 2013 - okt. 2014	Udvikling i alt	Antal okt. 2014	Antal jan. 2008	Jan. 2008 - dec. 2013	Dec. 2013 - okt. 2014	Udvikling i alt	Antal okt. 2014
Gribskov	64	47%	6%	56%	100	64	173%	-11%	144%	160
Klynge	3.000	24%	-12%	9%	3.000	3.000	134%	-19%	90%	5.000
Østdanmark	6.000	35%	-13%	17%	7.000	6.000	138%	-16%	99%	12.000

Kilde: Danmarks Statistik, jobindsats.dk og egne beregninger.

Anm.: Opgjort for fuldtidspersoner. Faktiske tal er afrundede – procenter er udregnet på baggrund af ikke-afrundede tal.

Til gengæld er udviklingen vendt blandt de aktivitetsparate unge. Det gælder både i Gribskov, klyngen og Østdanmark generelt. I Gribskov er antallet faldet med 11 pct., hvilket er lidt mindre end i klyngen (19 pct.) og Østdanmark (16 pct.).

Forsørgelsestrykket fra unge kontanthjælpsmodtagere er højere i Gribskov end i Østdanmark

Den kraftige stigning i antallet af unge kontanthjælpsmodtagere i Gribskov har medvirket til, at forsørgelsestrykket fra målgruppen gennem de seneste år har ligget over niveauet i både klyngen og Østdanmark, jf. figur 4.5.

³Frem til 2013 dækker de aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere over indsatsparate og midlertidige passive kontanthjælpsmodtagere. Med indførelsen af kontanthjælpsreformen i 2014 visiteres kontanthjælpsmodtagerne til at være jobparat eller aktivitetsparat. Med reformen får de unge kontanthjælpsmodtagere uden uddannelse i stedet uddannelseshjælp og visiteres til at være uddannelsesparat eller aktivitetsparat.

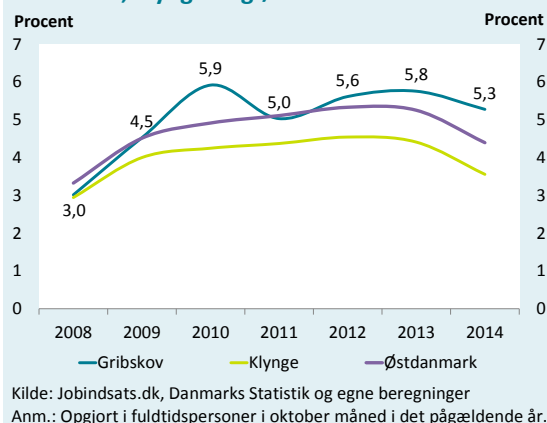
I det seneste år er udviklingen vendt, og andelen af 16-29-årige på kontant- og uddannelseshjælp er faldet i både Gribskov, klyngen og Østdanmark.

Kilder til udviklingen

Overordnet viser udviklingen, at der er sket et positivt skifte i tilgangen til og afgang fra kontant- og uddannelseshjælp.

Skiftet er udtryk for, at der i det seneste år har været en nettoafgang af unge fra kontant- og uddannelseshjælp, hvor der hidtil har været en nettotilgang af unge til kontant- og uddannelseshjælp, jf. tabel 4.2.

Figur 4.5: Udvikling i andelen af 16-29-årige, som modtager kontant- eller uddannelseshjælp i Gribskov, klyngen og Østdanmark 2008-2014

Konkret er der tale om, at netto 5 unge har forladt kontant- og uddannelseshjælp inden for det seneste målbare år (4. kvartal 2013 - 3. kvartal 2014), hvor der året før var en nettotilgang af unge på netto 37 personer. Det har en særdeles positiv betydning for kommunens udgifter til forsørgelse og indsats, og udviklingen ville have været endnu mere positiv, hvis kommunen ikke havde haft en ekstern tilgang af unge til introduktionsydelse, tabel 4.2.

Tabel 4.2: Tilgang, afgang og nettoudvikling i antal unge på kontant- og uddannelseshjælp i Gribskov Kommune

	3. kv. 2012 - 2. kv. 2013					3. kv. 2013 - 2. kv. 2014				
	Tilgang	Afgang	Netto-udvikling	Pct.	Pct. i klyngen	Tilgang	Afgang	Netto-udvikling	Pct.	Pct. i klyngen
Ikke bosiddende i DK	9	3	6	2,0%	1,2%	21	1	20	7,0%	1,4%
Anden selvforsørgelse	13	12	1	0,3%	3,3%	20	17	3	1,1%	-0,7%
Sygedagpenge	8	0	8	2,6%	1,2%	3	1	2	0,7%	0,6%
18-års debutant	46	15	31	10,2%	4,5%	26	24	2	0,7%	3,6%
Dagpenge mv.	1	0	1	0,3%	0,3%	1	0	1	0,4%	0,3%
Andet	0	1	-1	-0,3%	0,2%	0	0	0	0,0%	-0,1%
Ressourceforløb	0	0	0	0,0%	0,0%	0	1	-1	-0,4%	-0,7%
Førtidspension	0	3	-3	-1,0%	-0,6%	0	2	-2	-0,7%	-0,3%
Revalidering	2	2	0	0,0%	-0,1%	2	4	-2	-0,7%	-0,3%
Fleksjob/ledighedsydelse	0	6	-6	-2,0%	-0,2%	0	2	-2	-0,7%	-0,4%
Uddannelse	31	24	7	2,3%	1,0%	30	34	-4	-1,4%	-2,2%
Job	23	30	-7	-2,3%	-4,0%	14	36	-22	-7,7%	-10,3%
I alt	133	96	37	12,2%	6,7%	117	122	-5	-1,8%	-7,8%

Kilde: DREAM og egne beregninger

Anm.: Beskæftigelse kan dække over både ordinær beskæftigelse og lærlingeforløb, hvor der udbetales løn.

I det seneste år har netto 26 unge forladt kontant- og uddannelseshjælp for at gå i ordinært arbejde eller ordinær uddannelse. Afgangen af unge til arbejdsmarkedet har isoleret set reduceret bestanden med 7,7 pct., hvor det i klyngekommunerne drejer sig om 10,5 pct.

En tilgang af 20 unge til introduktionsydelse har dog delvist opvejet det positive træk fra arbejdsmarkedet for målgruppen. Tilgangen af unge til introduktionsydelse har isoleret set øget bestanden af unge på kontant- og uddannelseshjælp med 7 pct., hvor der i klyngekommunerne er tale om en stigning på 1,4 pct. i det seneste år, jf. tabel 4.2.

En anden positiv udvikling for kommunen er, at der i det seneste år har været en begrænset tilgang af 18-årsdebutanter til kontant- og uddannelseshjælp. I det seneste år har der været en nettotilgang af to 18-årsdebutanter, hvor det året før drejede sig om en nettotilgang på 31 personer, jf. tabel 4.2. Denne udvikling afskiller sig fra udviklingen i klyngen og skyldes både en mindre tilgang og en større afgang af 18-årsdebutanter i det seneste år.

Kilder til udviklingen på dagpengeområdet

Der kan ligeledes ses en positiv udvikling på dagpengeområdet, hvor der inden for det seneste målbare år (4. kvartal 2013 – 3. kvartal 2014) har været en nettotilgang af 1 unge, hvor det året før drejede sig om en nettotilgang på 15 unge, jf. tabel 4.3. Dermed er stigningen i kommunens uglelighed efterhånden ophørt.

Den positive udvikling er drevet af, at flere unge dagpengemodtagere går i ordinært job eller anden selvforsørgelse. Konkret har netto 10 personer forladt ydelsen hertil, jf. tabel 4.3. Derudover er der tale om, at netto 3 unge har forladt Danmark inden for det seneste år. Som i klyngekommunerne er der en positiv udvikling, idet afgang til job mv. er stigende fra 2013 til 2014, men samtidig er der dog tale om, at færre unge dagpengemodtagere går i ordinært job i kommunen (-7,0 pct.) end i klyngen (-21,7 pct.).

Tabel 4.3: Tilgang, afgang og nettoudvikling i antal unge på dagpenge i Gribskov Kommune

	3. kv. 2012 - 2. kv. 2013					3. kv. 2013 - 2. kv. 2014				
	Tilgang	Afgang	Netto-udvikling	Pct.	Pct. i klyngen	Tilgang	Afgang	Netto-udvikling	Pct.	Pct. i klyngen
Uddannelse	13	3	10	10,3%	32,2%	19	4	15	15,0%	36,4%
Kontant- og uddannelseshjælp	0	1	-1	-1,0%	-0,9%	1	0	1	1,0%	-0,2%
Orlov	5	2	3	3,1%	-0,8%	2	2	0	0,0%	-1,7%
Sygedagpenge	8	1	7	7,2%	0,5%	5	5	0	0,0%	-0,5%
Øvrige ydelser	0	3	-3	-3,1%	-2,1%	0	2	-2	-2,0%	-2,5%
Ikke bosiddende i DK	2	0	2	2,1%	-0,7%	0	3	-3	-3,0%	-1,2%
Anden selvforsørgelse	3	4	-1	-1,0%	-0,5%	2	5	-3	-3,0%	-1,3%
Job	39	41	-2	-2,1%	-15,8%	39	46	-7	-7,0%	-21,7%
I alt	70	55	15	15,5%	11,8%	68	67	1	1,0%	7,5%

Kilde: DREAM og egne beregninger

Anm.: Beskæftigelse kan dække over både ordinær beskæftigelse og lærlingeforløb, hvor der udbetales løn. Øvrige ydelser dækker over orlov og midlertidig arbejdsmarkedsydelse.

Den stigende afgang af unge dagpengemodtagere til job mv. opvejes af en nettotilgang af unge fra ordinær uddannelse, jf. tabel 4.3. Det er udtryk for, at kommunen i dag er nettomodtager af unge fra uddannelsessystemet, som færdiggør eller frafalder deres uddannelse.

Under krisen på arbejdsmarkedet er markant flere unge gået i gang med en uddannelse – blandt andet via uddannelsespålæg fra jobcenteret – og i dag vender flere unge tilbage fra uddannelsessystemet til dagpenge, end der afgår til uddannelse fra dagpenge. Udviklingen er dog mindre markant i kommunen (15,0 pct.) end i klyngekommunerne (36,4 pct.).

Bevægelserne til og fra uddannelse er udslagsgivende for, at Gribskov inden for det senest år har en mindre stigning i målgruppen (1,0 pct.) end i klyngekommunerne (7,5 pct.).

5. Indsatsprofil og resultater for ungemålgruppen

I dette afsnit belyses kommunens indsatsprofil samt de opnåede resultater af indsatsen over for unge modtagere af dagpenge, kontant- og uddannelseshjælp. Både indsatsprofil og resultater sammenlignes med tilsvarende opgørelser for andre kommuner i klyngen og i Østdanmark.

Aktiv og virksomhedsrettet linje i indsatsen over for ungemålgruppen

Gribskov Kommune har en indsatsprofil for ungemålgruppen, der adskiller sig fra profilen i andre kommuner. Det kommer til udtryk ved, at kommunen gennemfører en indsats, der er mere aktiv og mere virksomhedsrettet.

Samlet set deltager de unge i Gribskov i aktivering i 32 pct. af tiden i Gribskov, mens de tilsvarende tal i klyngen og Østdanmark er 24-26 pct., jf. tabel 5.1. Den højere aktivitet gør sig gældende for både jobparate, uddannelsesparate og aktivitetsparate unge.

Samtidig gennemfører Gribskov Kommune en væsentlig mere virksomhedsrettet indsats over for de unge (40 pct.), end tilfældet er i klyngekommunerne (31 pct.) og i de østdanske kommuner som helhed (31 pct.), jf. tabel 5.1.

Tabel 5.1: Oversigt over indsats og resultater blandt unge i Gribskov, klyngen og Østdanmark i 2014

	Aktiveringsgrad	Virksomhedsrettede forløb	Afgangsrate til selvforsørgelse
Gribskov	32%	40%	28%
- Jobparate DGP og KTH	28%	68%	42%
- Uddannelsesparate	40%	48%	38%
- Aktivitetsparate - UDH	34%	18%	4%
- Aktivitetsparate - KTH	25%	21%	6%
Klynge	24%	31%	28%
- Jobparate DGP og KTH	19%	52%	37%
- Uddannelsesparate	36%	22%	39%
- Aktivitetsparate - UDH	23%	18%	8%
- Aktivitetsparate - KTH	25%	22%	9%
Østdanmark	26%	31%	27%
- Jobparate DGP og KTH	22%	53%	38%
- Uddannelsesparate	33%	28%	37%
- Aktivitetsparate - UDH	25%	17%	7%
- Aktivitetsparate - KTH	29%	21%	7%

Kilde: Jobindsats.dk, DREAM og egne beregninger

Anm.: Aktiveringsgraden er opgjort som antallet af unge fuldtidsaktiverede i procent af antallet af unge fuldtidsmodtagere. Aktiveringsgrad i virksomhedsrettede forløb er opgjort som antallet af fuldtidsaktiverede i virksomhedsrettede forløb i procent af antallet af fuldtidsaktiverede. For unge på dagpenge og kontanthjælp er aktiveringsgraden og andelen af virksomhedsrettede forløb opgjort i perioden 4.kvt. 2013 til 3.kvt. 2014, mens de tilsvarende tal for unge på uddannelseshjælp er opgjort i perioden januar til november 2014. Afgangsrate til selvforsørgelse er opgjort som andelen af unge ydelsesmodtagere, som er selvforsørgende 13 uger efter måletidspunktet. Selvforsørgelse dækker over job, SU, voksenlærlinge og anden selvforsørgelse. Der er målt på alle uger på DGP, KTH og UDH fra primo januar til primo juni 2014.

Der er tegn på, at kommunens særlige indsatsprofil overfor de unge skaber gode resultater, idet ungegruppens afgang til ordinære job og ordinær uddannelse (28 pct.) er højere end i Østdanmark som helhed (27 pct.) og på niveau med klyngekommunerne (28 pct.). I lyset af kommunens rammevilkår for beskæftigelsesindsatsen er der tale om gode effekter.

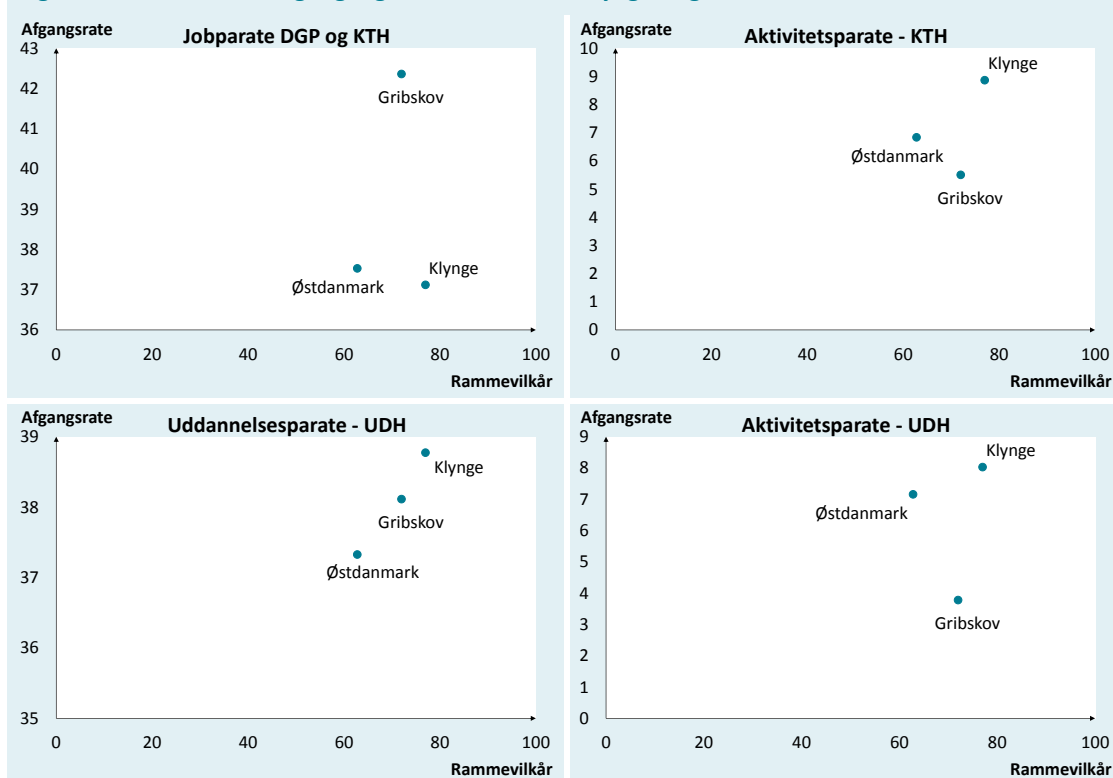
Markant indsatsprofil og høje effekter over for jobparate unge

Der er tegn på, at den højere intensitet af indsatsen især har effekt over for unge dagpenge-modtagere og unge jobparate kontanthjælpsmodtagere. Der er tale om, at Gribskov Kommune trods mindre gunstige rammevilkår opnår en højere afgangsrate af indsatsen for denne gruppe, dvs. at en større andel af de jobparate unge bliver selvforsørgende (42 pct.) end i klyngen (37 pct.), jf. figur 5.1. Med andre ord kommer flere af de jobparate unge i Gribskov i ordinært job eller ordinær uddannelse end i de øvrige kommuner i klyngen.

For de uddannelsesparate unge er afgangsraten til selvforsørgelse i Gribskov (38 pct.) på niveau med klyngen og Østdanmark (37-39 pct.). Det skal ses i lyset af de relativt dårligere rammevilkår i Gribskov sammenlignet med de øvrige kommuner i klyngen. Omvendt er afgangsraten blandt de svagere grupper – aktivitetsparate unge på kontant- og uddannelseshjælp – lavere i Gribskov end i klyngen og Østdanmark, jf. tabel 5.1.

Analysen viser samtidig, at virksomhedsrettede tilbud prioriteres højt i aktiveringen af de job- og uddannelsesparate unge i Gribskov, hvilket kan være udslagsgivende for de opnåede resultater. Det kommer til udtryk ved, at en større andel af de job- og uddannelsesparate unge kommer i virksomhedsforløb end i sammenligningskommunerne, jf. tabel 5.1.

Figur 5.1: Rammevilkår og afgangsrater i Gribskov, klyngen og Østdanmark

Kilde: Danmarks Statistik, DREAM, SFI 2013 og egne beregninger

Anm.: Rammevilkår for klyngen er beregnet som et gennemsnit af rammevilkårene for kommunerne i klyngen. Rammevilkår for Østdanmark er beregnet som et vægtet gennemsnit af rammevilkårene for kommunerne i Østdanmark. Afgangsrater til selvforsørgelse er opgjort som andelen af ydelsesmodtagerne, som er selvforsørgende 13 uger efter måletidspunktet. Selvforsørgelse dækker over job, SU, voksenlærlinge og anden selvforsørgelse. Der er målt på alle uger på DGP, KTH og UDH fra primo januar til primo juni 2014.

6. Borgernes perspektiver for fremtiden

Som en del af analysen er der lavet en brugerundersøgelse blandt ca. 105 unge på dagpenge, kontanthjælp og uddannelseshjælp i Gribskov Kommune. Brugerundersøgelsen afdækker de unges perspektiver på fremtiden, herunder deres forventninger og ønsker til geografi, uddannelse og job. Blandt de unge, der har deltaget i undersøgelsen, er der 39 jobparate unge på dagpenge eller kontanthjælp samt 67 unge på uddannelseshjælp.

Hovedresultaterne i kapitlet er:

- Ca. 75 pct. af de jobparate unge og ca. 50 pct. af de uddannelsesparate unge har positive forventninger til at komme i job eller uddannelse inden for en kort tidshorizont.
- 35 pct. af de unge modtagere af dagpenge, kontanthjælp eller uddannelseshjælp foretrækker Gribskov Kommune som fremtidig bopælskommune.
- Langt størstedelen af de jobparate unge er motiveret for hurtigt at komme i beskæftigelse og er afklaret om, hvilket job der passer til dem.
- En stor del af de unge på uddannelseshjælp synes, at det er vigtigt at få en uddannelse. Det gælder særligt de uddannelsesparate (89 pct.).
- Det er særligt forældrenes eller kærestens bopæl samt attraktive boligpriser, der har indflydelse på unges fremtidige valg af bopæl.

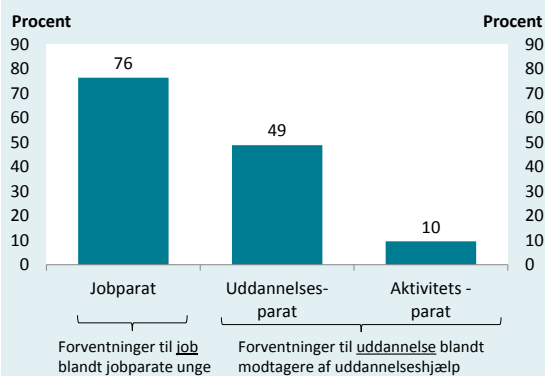
6.1. Syn på den nære fremtid

I brugerundersøgelsen har de unge angivet, hvornår de forventer at komme i uddannelse eller job. Resultaterne viser, at særligt de jobparate unge har positive forventninger i forhold til at starte i job i den nære fremtid. Blandt de jobparate er der således tale om, at 76 pct. forventer at være i job inden for nogle måneder, jf. figur 6.1.

Samtidig viser resultaterne, at godt halvdelen af de uddannelsesparate unge forventer at starte i uddannelse i den nære fremtid. Det er en relativt stor andel og er et udtryk for et højt ambitionsniveau blandt de uddannelsesparate unge og betyder, at der er et potentiale at forfølge i indsatsen blandt denne gruppe.

Blandt de aktivitetsparate unge på uddannelseshjælp forventer en mindre gruppe (10 pct.) at starte i uddannelse inden for nogle måneder. Det afspejler, at denne gruppe af jobcenteret er vurderet til ikke umiddelbart at være klar til at starte i uddannelse på grund af sammensatte og komplekse problemstillinger.

Figur 6.1: Andel af unge, der ser sig selv i job eller uddannelse inden for nogle måneder, fordelt på målgrupper

Kilde: Brugerundersøgelse blandt unge på dagpenge, kontanthjælp og uddannelseshjælp i Gribskov Kommune i november 2014 og egne beregninger

6.2. De unges ønsker og forventninger til job og uddannelse

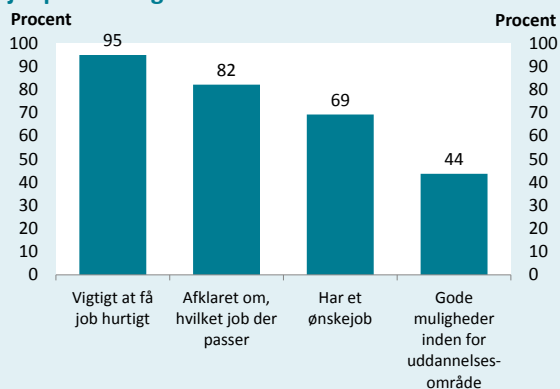
I brugerundersøgelsen har de jobparate unge og unge på uddannelseshjælp taget stilling til, hvilke ønsker og forventninger de har til en fremtidig uddannelse eller fremtidigt job.

De jobparate er afklaret om jobvalg og motiveret for hurtigt at komme i job

Undersøgelsen viser, at de jobparate unge i høj grad er motiveret for hurtigt at komme i beskæftigelse (95 pct.), og langt størstedelen er afklaret om, hvilket job der passer til dem (82 pct.), jf. figur 6.2.

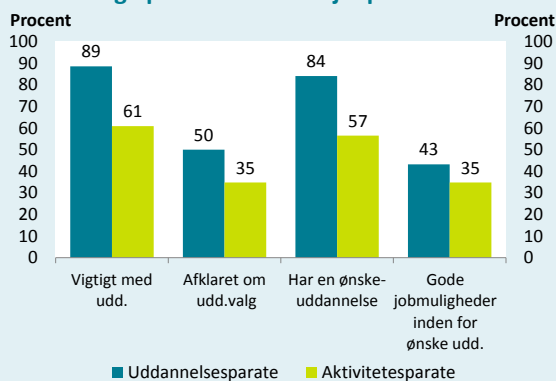
Samtidig vurderer kun 44 pct. af de jobparate, at der er gode jobmuligheder inden for deres uddannelsesområde, jf. figur 6.2. De jobparate er dog villige til at være fagligt mobile, og hovedparten er villige til at tage et job uden for deres uddannelsesområde, hvis det bliver nødvendigt (belyses i kapitel 7).

Figur 6.2: Ønsker og forventninger til job blandt jobparate unge

Kilde: Brugerundersøgelse blandt unge på dagpenge, kontanthjælp og uddannelseshjælp i Gribskov Kommune i november 2014 og egne beregninger
Anm.: Andel af unge, der har svaret "Ja".

Figur 6.3: Ønsker og forventninger til uddannelse blandt unge på uddannelseshjælp

Kilde: Brugerundersøgelse blandt unge på dagpenge, kontanthjælp og uddannelseshjælp i Gribskov Kommune i november 2014 og egne beregninger
Anm.: Andel af unge, der har svaret "Ja".

Blandt de unge på uddannelseshjælp viser analysen, at især de uddannelsesparate unge kan se vigtigheden i at få en uddannelse (89 pct.). I den forbindelse har mange af de unge også en ønskeuddannelse (84 pct.), men er samtidig realistiske omkring, at jobmulighederne er mindre gode inden for det ønskede uddannelsesområde (43 pct.), jf. figur 6.3.

Der er dog også flere af de aktivitetssparate unge, der kan se vigtigheden i en uddannelse. Blandt denne gruppe har 61 pct. angivet, at det er vigtigt for dem at få en uddannelse. Det er en relativt høj andel taget i betragtning, at vejen til uddannelse er lang for mange af de aktivitetssparate unge. Det tyder på, at flere af de unge generelt gerne vil uddanne sig.

Samtidig mangler mange af de aktivitetssparate afklaring om det rette uddannelsesvalg. Det afspejler, at det for mange af de unge først handler om, at der iværksættes tilbud af en social- eller sundhedsmæssig karakter, inden der fokuseres på mere uddannelsesrettede indsatser.

Blandt de uddannelsesparate unge er halvdelen afklaret om uddannelsesvalg, jf. figur 6.3. Med andre ord mangler halvdelen fortsat at træffe det rette uddannelsesvalg. Det afspejles også i de unges vurdering af, hvilke indsatser, der er relevante, da flere af de uddannelsesparate unge peger på, at vejledning om uddannelsesvalg vil være en relevant indsats (belyses i kapitel 8).

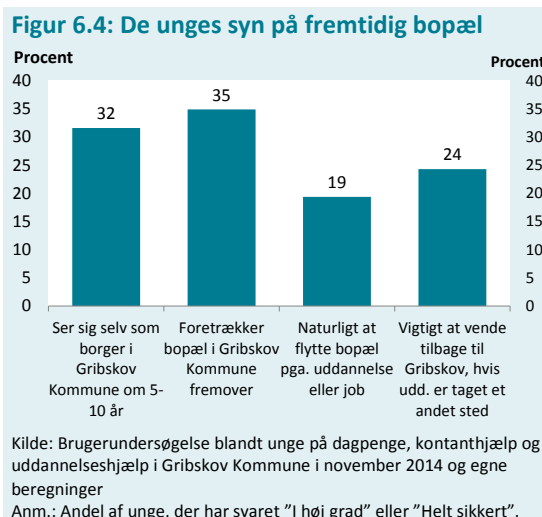
6.3. De unges syn på fremtidig bopæl

I brugerundersøgelsen har de unge modtagere af dagpenge, kontanthjælp og uddannelseshjælp angivet deres syn på deres fremtidige bopæl samt hvilke faktorer, der har indflydelse på deres fremtidige bopælsvalg.

Analysen viser, at 35 pct. ville foretrække at have bopæl i Gribskov Kommune, hvis de selv kunne bestemme. Ligeledes er der 32 pct., der ser sig selv som borger i Gribskov Kommune om 5-10 år, jf. figur 6.4.

Resultaterne viser også, at 19 pct. af målgruppen ser det som en naturlig ting at flytte bopæl for at tage en uddannelse eller få et job, jf. figur 6.4.

Endelig viser resultaterne, at ca. 25 pct. af de unge vurderer, at det er vigtigt at vende tilbage til Gribskov Kommune, hvis de tager en uddannelse et andet sted.

Ovenstående viser de unges perspektiver på den fremtidige bopæl blandt den samlede gruppe af unge. Resultaterne viser samtidig, at der ikke er stor forskel på de unges syn på Gribskov på tværs af de forskellige målgrupper, jf. tabel 6.1.

Tabel 6.1: De unges perspektiver på fremtidig bopæl fordelt på målgrupper

	Jobparat	Uddannelsesparat	Aktivitetsparat UDH	I alt
Ser sig selv som borger i Gribskov Kommune om 5-10 år	31%	25%	39%	32%
Foretrækker bopæl i Gribskov Kommune fremover	31%	36%	38%	35%
Naturligt at flytte bopæl pga. uddannelse eller job	18%	23%	17%	19%
Vigtigt at vende tilbage til Gribskov, hvis udd. er taget et andet sted	21%	27%	25%	24%

Kilde: Brugerundersøgelse blandt unge på dagpenge, kontant- og uddannelseshjælp i Gribskov Kommune i november 2014 og egne beregninger
Anm.: Andel af unge, der har svaret "I høj grad" eller "Helt sikkert".

I tabel 6.1 ses det, at omtrent den samme andel af de jobparate, uddannelsesparate og aktivitetsparate unge foretrækker at have Gribskov Kommune som bopæl fremover, hvis de selv kunne bestemme (31-38 pct.). Der er dog en større andel af de aktivitetsparate, der ser sig selv som borger i Gribskov Kommune om 5-10 år (39 pct.) end blandt de jobparate (31 pct.) og uddannelsesparate unge (25 pct.).

Derudover kan det fremhæves, at de jobparate og aktivitetsparate unge i lidt mindre grad ser det som en naturlig ting at flytte bopæl for at deltage i uddannelse eller job (18-17 pct.) sammenlignet med de uddannelsesparate (23 pct.).

Forældre, kæreste og attraktive boligpriser er afgørende for de unges valg af fremtidig bopæl
Brugerundersøgelsen viser, at det særligt er forældrenes eller kærestens bopæl (54 pct.) samt attraktive boligpriser (53 pct.), der har indflydelse på de unges fremtidige valg af bopæl, jf. figur 6.5.

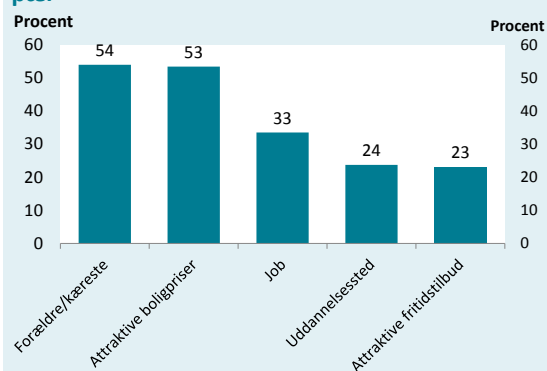
For 33 pct. af de unge har den geografiske placering af et fremtidigt job betydning for, hvor de vælger at bosætte sig.

Endelig viser resultaterne, at det i mindre grad er uddannelsesstedets placering eller attraktive fritidstilbud, der har betydning for de unges valg af bopæl, jf. figur 6.5.

På tværs af målgrupperne er der variation i de unges vurdering af, hvad der er afgørende for deres fremtidige valg af bopæl.

For de uddannelsesparate unge er det i mindre grad forældrenes eller kærestens bopæl samt boligpriser (44 pct.), der har betydning for deres bopælsvalg i forhold til de jobparate og aktivitetsparate unge (51-64 pct.).

Figur 6.5: De unges vurdering af, hvad der vil være afgørende for deres valg af fremtidig bopæl

Kilde: Brugerundersøgelse blandt unge på dagpenge, kontanthjælp og uddannelseshjælp i Gribskov Kommune i november 2014 og egne beregninger

Anm.: Andel af unge, der har svaret "I høj grad" eller "Helt sikkert".

Tabel 6.2: De unges vurdering af, hvad der er afgørende for deres valg af fremtid bopæl fordelt på målgrupper

	Jobparat	Uddannelsesparat	Aktivitetsparat	I alt
Hvor jeg geografisk får job	21%	30%	50%	33%
Hvor mine forældre/familie/kæreste bor	54%	44%	64%	54%
Hvor jeg geografisk tager min uddannelse	21%	28%	23%	24%
Hvor jeg kan finde attraktive boligpriser	51%	45%	64%	53%
Hvor jeg kan finde attraktive fritidstilbud	44%	8%	18%	23%

Kilde: Brugerundersøgelse blandt unge på dagpenge, kontant- og uddannelseshjælp i Gribskov Kommune i november 2014 og egne beregninger
Anm.: Andel af unge, der har svaret "I høj grad" eller "Helt sikkert".

En større del af de aktivitetsparate unge vurderer, at den geografiske placering af job har betydning for bopælsvalget (50 pct.) end de job- og uddannelsesparate unge (21-31 pct.). Det er umiddelbart et overraskende resultat, da beskæftigelse for flere af de aktivitetsparate unge ligger længere ude i fremtiden end for de øvrige grupper af unge.

Endelig kan det bemærkes, at en betydelig større del af de jobparate finder attraktive fritidstilbud afgørende, når de vælger bopæl (44 pct.) sammenlignet med de uddannelsesparate (8 pct.) og aktivitetsparate unge (18 pct.).

7. Barrierer og indsatsbehov for jobparate unge

I dette afsnit beskrives kendetegn, barrierer og indsatsbehov hos unge dagpengemodtagere og jobparate kontanthjælpsmodtagere under 30 år.⁴ Analysen er blandt andet baseret på sagsbehandlernes vurderinger af de unges barrierer og indsatsbehov i ca. 75 konkrete sager og de unges egenvurderinger i ca. 40 konkrete sager.

Hovedresultaterne i kapitlet er:

- I oktober 2014 udgør de jobparate unge ca. 90 fuldtidspersoner i Gribskov Kommune.
- 16 pct. af de jobparate unge har ingen væsentlige barrierer for at opnå job. For størstedelen af de øvrige unge er direkte arbejdsmarkedsrelaterede udfordringer såsom manglende erhvervserfaring og manglende uddannelse den primære barriere for at komme i job.
- De jobparate unge besidder en lang række styrker i forhold til at starte i job herunder brugbar jobberfaring og fleksibilitet med hensyn til job.
- De jobparate unge er mere positive i forhold til hurtigt at komme job i forhold til sagsbehandlerne. Blandt de unge forventer 77 pct. at kunne starte i job inden for nogle måneder, mens sagsbehandlerne vurderer, at det er realistisk for 43 pct.
- Sagsbehandlerne vurderer, at størstedelen af de unge primært har brug for en virksomhedsrettet indsats eller opkvalificeringsjob.

7.1. Kendetegn for de jobparate unge

Gribskov har i alt ca. 90 jobparate unge i oktober 2014. Gruppen udgør 1,8 pct. af befolkningen, hvilket er mindre end niveauet i klyngen (2,7 pct.), jf. tabel 7.1.

Der er en overvægt af unge mænd (58 pct.) blandt de jobparate i Gribskov, jf. tabel 7.1. Gribskov afviger på dette område fra resten af klyngen, hvor flertallet er kvinder (55 pct.).

Aldersmæssigt udgør de 20-24-årige en større andel af de jobparate unge i Gribskov (50 pct.) end i klyngen (24 pct.), mens de 25-29-årige udgør en markant mindre andel i Gribskov (49 pct.) end i klyngen (75 pct.).

De fleste jobparate unge i Gribskov har dansk oprindelse (86 pct.). 10 pct. har ikke-vestlig baggrund, mens 3 pct. har en vestlig oprindelse. Sammenlignet med klyngen er andelen af jobparate unge med vestlig og ikke-vestlig oprindelse lavere i Gribskov.

Blandt de jobparate unge i Gribskov er ca. 55

Tabel 7.1: Antal unge jobparate modtagere af dagpenge og kontanthjælp, oktober 2014

	Gribskov			Klynge	
	Antal	Pct.	Andel af befolkning	Pct.	Andel af befolkning
Kontanthjælp	10	11%	-	7%	-
Dagpenge	79	89%	-	93%	-
Kvinder	37	42%	1,7%	55%	2,8%
Mænd	51	58%	1,9%	45%	2,5%
16-19-årige	1	1%	0,0%	0%	0,0%
20-24-årige	44	50%	2,9%	24%	1,7%
25-29-årige	43	49%	3,5%	75%	4,7%
Dansk	76	86%	1,7%	70%	2,5%
Vestlig	3	3%	2,2%	11%	3,1%
Ikke-vestlig	9	10%	3,0%	18%	3,5%
Ufaglært	49	55%	-	40%	-
Faglært	33	37%	-	20%	-
VU	7	8%	-	41%	-
I alt	89	100%	1,8%	100%	2,7%

Kilde: Jobindsats.dk, Danmarks Statistik, Danmarks Statistiks forskningsservice og egne beregninger

Anm.: Opgjort i fuldtidspersoner. Afrunding betyder, at tabellen ikke nødvendigvis "summer".

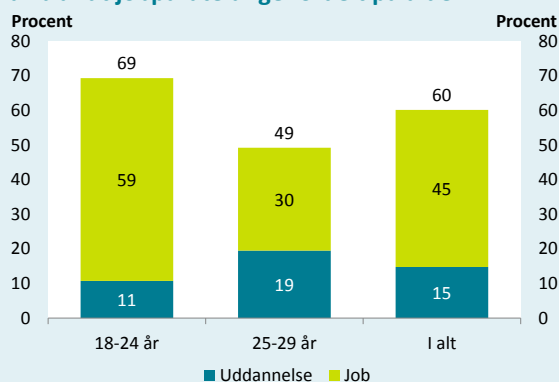
⁴ I dette kapitel vil de unge dagpengemodtagere og jobparate kontanthjælpsmodtagere blive omtalt som en samlet gruppe under fællesbetegnelsen 'jobparate unge'.

ct. ufaglærte, mens 37 pct. er faglærte, jf. tabel 7.1. Kun 8 pct. har en videregående uddannelse, hvilket er en markant lavere andel end i klyngen (41 pct.). Det afspejler, at mange unge flytter væk fra Gribskov til en af de store studiebyer for at gå i uddannelse, og i mange tilfælde bliver i den nye kommune efter endt uddannelse.

De jobparate unge har allerede en del erhvervs erfaring. I løbet af de seneste 3 år har gruppen i gennemsnit været i job i 45 pct. af tiden, svarende til ca. 16 måneder, jf. figur 7.1. De jobparate under 25 år har mere erhvervs erfaring end de jobparate unge over 25 år og har i gennemsnit været i job ca. 59 pct. af tiden i de seneste 3 år svarende til ca. 21 måneder.

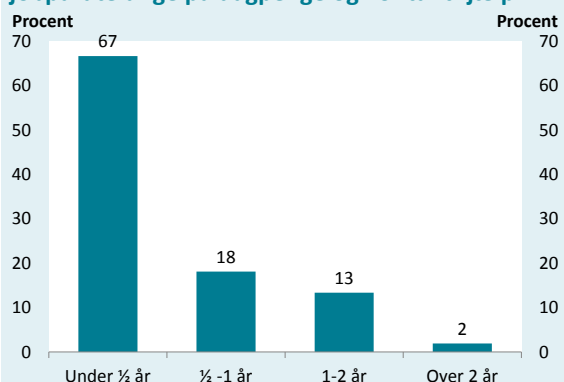
De jobparate unge over 25 år har derimod i højere grad været under uddannelse. Denne gruppe har således været under uddannelse i 19 pct. af tiden i de seneste 3 år, mens de jobparate unge under 25 år har været under uddannelse i 11 pct. af tiden, svarende til ca. 4 måneder.

Figur 7.1: Job- og uddannelsesandel i de seneste 3 år blandt jobparate unge fordelt på alder

Kilde: DREAM og egne beregninger
Anm.: Jobandelen måler andelen af uger som lønmodtager i de seneste tre år. Måletidspunktet er fra september 2014 og tre år tilbage.

Figur 7.2: Varighed på offentlig forsørgelse blandt jobparate unge på dagpenge og kontanthjælp

Kilde: DREAM og egne beregninger
Anm.: Ancienniteten måler den sammenhængende anciennitet på offentlig forsørgelse for jobparate unge på dagpenge og kontanthjælp i Gribskov Kommune i september 2014. Der er i opgørelsen tilladt op til 3 uger uden offentlig forsørgelse.

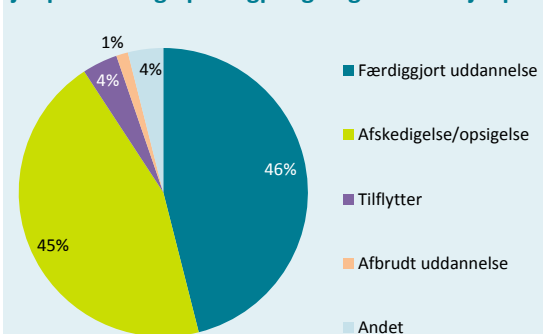
Hovedparten af de jobparate unge har relativ kort ledighed bag sig. For 67 pct. af de unge er der tale om et ydelsesforløb på under et halvt år. Ca. 18 pct. har modtaget ydelse i mellem et halvt til et helt år, mens de resterende har et ydelsesforløb på over et år bag sig, jf. figur 7.2. I gennemsnit har de jobparate unge modtaget offentlig forsørgelse i ca. et halvt år.

Analysen viser, at knap halvdelen (46 pct.) af de jobparate unge er kommet på dagpenge eller kontanthjælp efter at have færdiggjort uddannelse, jf. figur 7.3.

En tilsvarende andel af de jobparate unge kommer direkte fra beskæftigelse efter at have været afskediget eller opsagt (45 pct.).

4 pct. af de jobparate unge er tilflyttere, mens en mindre andel af gruppen er ledige på grund af afbrudt uddannelse.

Figur 7.3: Anledning til ledighedsforløbet blandt jobparate unge på dagpenge og kontanthjælp

Kilde: Sags gennemgang i Jobcenter Gribskov i november 2014 og egne beregninger

Over halvdelen af de jobparate unge vurderes at være i risiko for et langt ydelsesforløb

Sagsbehandlerne har taget stilling til, om de jobparate unge er i risiko for et langt ydelsesforløb fra tidspunktet for sagsgennemgangen. Det vurderes at være tilfældet for over halvdelen af de jobparate (61 pct.) og særligt de jobparate, hvor ydelsesforløbet skyldes afskedigelse fra tidligere arbejdsplads (65 pct.).

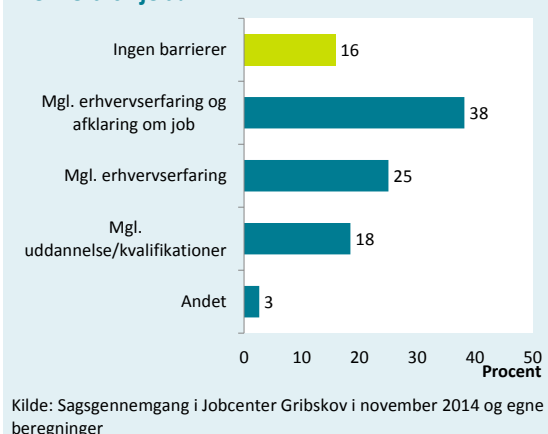
7.2. Barrierer og styrker blandt jobparate unge

Sagsbehandlerne har vurderet, hvilken hovedbarriere de jobparate under 30 år har i forhold til at opnå job. Analysen viser, at 16 pct. er vurderet til ikke at have nogen væsentlige barrierer i forhold til job, jf. figur 7.4.

De øvrige jobparate unge står over for forskellige barrierer i forhold til at komme i job. For 38 pct. af de unge udgør kombinationen af manglende erhvervs erfaring og manglende afklaring om job en barriere for at opnå beskæftigelse, jf. figur 7.4.

For 25 pct. af de jobparate unge vurderes manglende erhvervs erfaring at være den primære barriere. Hovedparten af denne gruppe udgøres sandsynligvis af unge, der har færdiggjort en uddannelse, men mangler at finde et job inden for sit uddannelsesområde.

Figur 7.4: Hvilke barrierer har de jobparate unge i forhold til job?

For en mindre andel af de jobparate unge er den primære barriere manglende uddannelse eller kvalifikationer (18 pct.).

Ovenstående peger dermed på, at det for stort set alle de jobparate unge er direkte arbejds-markedsrelaterede udfordringer såsom manglende erhvervs erfaring og manglende uddannelse, der udgør den dominerende barriere for at komme i beskæftigelse.

De jobparate unge har en lang række styrker i forhold til job

Sagsbehandlerne har vurderet de jobparates styrker i forhold til at opnå beskæftigelse. Analysen viser, at langt de fleste jobparate unge besidder en række styrker, der er brugbare i job-søgningen.

Tabel 7.2: Styrker blandt de jobparate unge

	Efterspurgte kvalifikationer	Brugbar jobberfaring	Geografisk mobil	Fleksibel mht. job	Opsøgende ift. jobåbninger	Optimistisk vedr. muligheder
Ingen barrierer	→ ***	→ ***	→ ***	→ **	→ ***	→ **
Mgl. erhvervs erfaring og afklaring om job	→ ***	→ ***	→ ***	→ ***	→ ***	→ **
Mgl. erhvervs erfaring	→ ***	→ **	→ **	→ **	→ ***	→ *
Mgl. uddannelse/kvalifikationer	→ *	→ ***	→ **	→ ***	→ **	→ *
I alt	→ ***	→ ***	→ ***	→ ***	→ ***	→ *

Kilde: Sagsgennemgang i Jobcenter Gribskov i november 2014 og egne beregninger
Anm.: * Under 40 pct., **40-70 pct., ***Over 70 pct.

Således er gruppen ifølge sagsbehandlerne kendetegnet ved, at størstedelen har efterspurgt kvalifikationer, brugbar jobberfaring og er geografisk mobile, jf. tabel 7.2. Derudover er størstedelen af gruppen geografisk mobile og opsøgende i forhold til jobåbninger. Omvendt er gruppen mindre optimistiske vedrørende deres egne muligheder.

På tværs af de forskellige grupper af jobparate unge er der begrænset variation i styrkebilledet. Gruppen med ingen barrierer og gruppen med manglende erhvervs erfaring og afklaring om job er vurderet stærkest på styrkeparametrene, jf. tabel 7.2.

Gruppen med manglende uddannelse/kvalifikationer er vurderet svagest på de forskellige styrkeparametre. Det gælder særligt i forhold til fokus på jobåbninger, optimisme i forhold til jobmuligheder og efterspurgt kvalifikationer.

I brugerundersøgelsen blandt de jobparate har de unge ligeledes angivet i hvor høj grad, de er villige til at være fleksible med hensyn til job. Resultaterne tegner det samme billede som sagsbehandlerne har peget på – at de jobparate særligt er fagligt mobile. Der er således 87 pct. af de jobparate, der dels er villige til at tage et job uden for deres interesseområde, dels er villige til opkvalificering, hvis det bliver nødvendigt for at få et job, jf. figur 7.5. Samtidig er 69 pct. villige til at tage hvilket som helst job.

Figur 7.5: De jobparate unges vurdering af faglig og geografisk mobilitet

Kilde: Brugerundersøgelse blandt unge på dagpenge, kontanthjælp og uddannelseshjælp i Gribskov Kommune i november 2014 og egne beregninger

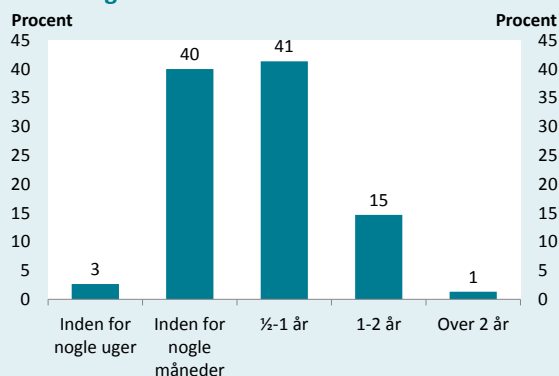
Omvendt er de jobparate unge, ifølge deres egne vurderinger, ikke i lige så høj grad geografisk mobile. Der er således 23 pct. af de jobparate, der er villige til at flytte bopæl, mens 15 pct. er villige til at pendle i op til 3 timer hver dag, hvis det bliver nødvendigt for at få job.

7.3. Jobforventninger blandt jobparate unge

Sagsbehandlerne har vurderet, hvornår de forventer, at de jobparate unge opnår beskæftigelse. Sagsbehandlerne vurderer, at 43 pct. vil være i arbejde inden for en periode på nogle uger og op til et par måneder, mens 41 pct. forventes at være i job inden for et halvt til et helt år, jf. figur 7.6.

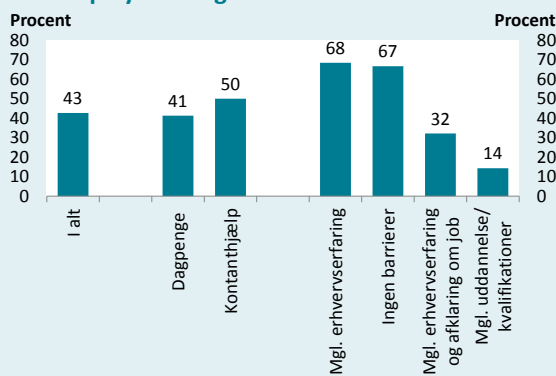

Figur 7.6: Hvornår forventes de unge jobparate dagpenge- og kontanthjælpsmodtagere at opnå beskæftigelse?

Kilde: Sags gennemgang i Jobcenter Gribskov i november 2014 og egne beregninger

Figur 7.7: Andel af unge jobparate, der forventes at opnå beskæftigelse inden for nogle måneder – fordelt på ydelse og barrierer

Kilde: Sags gennemgang i Jobcenter Gribskov i november 2014 og egne beregninger

De jobparates primære barriere har betydning for, hvor hurtigt sagsbehandlerne vurderer, at de jobparate unge kommer i job. Blandt de jobparate uden nogle væsentlige barrierer samt gruppen med manglende erhvervs erfaring forventes ca. to tredjedele at være i job inden for nogle måneder, jf. figur 7.7.

32 pct. af de jobparate unge med en barriere i form af en kombination af manglende erhvervs erfaring og afklaring af job forventes at starte i job i den nære fremtid. Blandt de jobparate med manglende kvalifikationer eller uddannelse forventes 14 pct. at starte i job inden for nogle måneder. Det afspejler, at størstedelen skal have tilføjet faglige kvalifikationer, inden job-søgningen påbegyndes.

Der er en større andel af de jobparate unge på kontanthjælp, der forventes at opnå beskæftigelse inden for nogle måneder (50 pct.), end det er tilfældet med de unge dagpengemodtagere (41 pct.). Det afspejler, at dagpengemodtagerne er en mere sammensat gruppe end de jobparate kontanthjælpsmodtagere. Blandt andet er der en del af de unge dagpengemodtagere, der ikke har gennemført en kompetencegivende uddannelse.

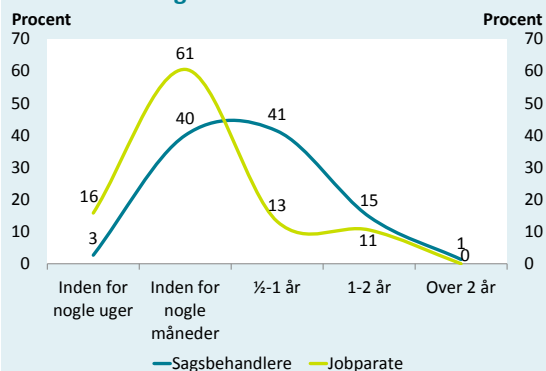
De jobparate unge har mere positive forventninger til job end sagsbehandlerne

De jobparate selv har betydelig mere positive forventninger i forhold til at starte i job i den nære fremtid end sagsbehandlerne. Der er således 77 pct. af de jobparate, der forventer at være i job inden for nogle måneder, mens sagsbehandlerne forventer, at det gælder 43 pct., jf. figur 7.8.

Det viser, at der er et potentiale for at forfølge de jobparates høje ambitionsniveau og motivation for at komme hurtigt i arbejde.

Samtidig er der også en mindre andel af de jobparate (11 pct.) sammenlignet med sagsbehandlerne (16 pct.), der forventer, at det tager over ét år at opnå beskæftigelse.

Figur 7.8: Hvornår forventer sagsbehandlerne at de jobparate unge kan starte i job, og hvad vurderer de unge selv?

Kilde: Egne beregninger baseret på sags gennemgang i Jobcenter Gribskov og en brugerundersøgelse blandt unge på dagpenge, kontanthjælp og uddannelseshjælp i Gribskov Kommune i november 2014

7.4. Indsats for jobparate unge

Sagsbehandlerne har vurderet, hvilken primær indsats, der er relevant for de jobparate unge. De peger på, at størstedelen af gruppen primært har behov for en virksomhedsrettet indsats.

Således vurderer sagsbehandlerne, at virksomhedspraktik er relevant for 58 pct. af de jobparate unge, mens 4 pct. har brug for at komme i løntilskud, jf. boks 7.1. Herudover er et opkvalificeringsjob den rette indsats for 24 pct. af de jobparate unge.

Udover den virksomhedsrettede indsats vurderer sagsbehandlerne, at ca. 10 pct. af de jobparate unge har brug for opkvalificering i form af enten en arbejdsmarkedsrettet uddannelse (7 pct.) eller danskundervisning (3 pct.).

Boks 7.1: Hvilken primær indsats er ifølge sagsbehandlerne den rette for de jobparate unge på dagpenge og kontanthjælp?

Virksomhedsrettede forløb (62 pct.)

- Virksomhedspraktik (58 pct.)
- Løntilskud (4 pct.)

Jobformidling (24 pct.)

- Opkvalificeringsjob (24 pct.)

Opkvalificeringsforløb (10 pct.)

- Arbejdsmarkedsrettet uddannelse (7 pct.)
- Danskundervisning (3 pct.)

Andre forløb (2 pct.)

- Nytteindsats (1 pct.)
- Behandling af psykiske eller sociale barrierer (1 pct.)

Kilde: Sagsgennemgang i Jobcenter Gribskov i november 2014 og egne beregninger

Anm.: 3 pct. af de unge vurderes ikke til at have brug for en indsats, da de starter i job inden for kort tid.

Det primære indsatsbehov varierer på tværs af de forskellige grupper af uddannelsesparate. Der kan nævnes følgende resultater, jf. boks 7.2:

- For de unge uden væsentlige barrierer vurderes det, at 92 pct. skal i virksomhedspraktik, mens resten af gruppen (8 pct.) starter i job inden for kort tid og derfor ikke har behov for nogen indsats.
- For gruppen med manglende erhvervs erfaring og manglende afklaring om job vurderer sagsbehandlerne, at 45 pct. skal have et opkvalificeringsjob, 41 pct. bør komme i virksomhedspraktik, mens den resterende del enten skal have løntilskud, arbejdsmarkedsrettet uddannelse eller nytteindsats.

Boks 7.2: Indsatser blandt udvalgte grupper af jobparate unge

Grupper af jobparate unge	Primær aktuel indsats
Gruppen med ingen barrierer (16 pct. svarende til 20 personer)	• Virksomhedspraktik (92 pct.) • Starter i job om kort tid (8 pct.)
Gruppen med mgl. erhvervs erfaring og afklaring om job (38 pct. svarende til ca. 50 personer)	• Opkvalificeringsjob (45 pct.) • Virksomhedspraktik (41 pct.) • Løntilskud, arbejdsmarkedsrettet uddannelse eller nytteindsats (3 pct. i hver)
Gruppen med mgl. erhvervs erfaring (25 pct. svarende til ca. 30 personer)	• Virksomhedspraktik (79 pct.) • Opkvalificeringsjob (16 pct.) • Løntilskud (5 pct.)
Gruppen med mgl. uddannelse/kvalifikationer (18 pct. svarende til ca. 25 personer)	• Virksomhedspraktik (43 pct.) • Arbejdsmarkedsrettet uddannelse (29 pct.) • Danskundervisning (14 pct.) • Opkvalificeringsjob (14 pct.)

Kilde: Sagsgennemgang i Jobcenter Gribskov i november 2014 og egne beregninger

- For gruppen med manglende erhvervs erfaring vurderes det, at den primære indsats for 79 pct. er virksomhedspraktik, mens 16 pct. skal have et opkvalificeringsjob. For de resterende 5 pct. vurderes løntilskud at være relevant.
- For gruppen med manglende uddannelse eller kvalifikationer vurderes 43 pct. primært at have brug for virksomhedspraktik, mens 29 pct. har brug for en arbejdsmarkedsrettet uddannelse. Endelig skal 14 pct. have danskundervisning, mens 14 pct. har brug for et opkvalificeringsjob.

For mange af de jobparate unge peger sagsbehandlerne – udover det primære indsatsbehov – på, at mange af de unge kan have gavn af flere forskellige indsatser. Det gælder især for de jobparate unge, der mangler uddannelse eller kvalifikationer. Det afspejler formentlig, at denne gruppe har flere forskellige udfordringer, som der skal arbejdes med for at bringe den enkelte i job.

Det betyder samtidig, at det er vigtigt med fokus på prioritering af de forskellige indsatser, således at borgerne får en målrettet indsats.

De unge peger på andre typer af indsatser end sagsbehandlerne

De jobparate unge har også selv vurderet, hvilken primær indsats, de mener, der er relevant for dem.

De unge peger i mindre grad end sagsbehandlerne på virksomhedsrettede forløb som en relevant indsats. Således er det kun 8 pct. af de unge, der anser virksomhedsrettede forløb som relevante, jf. figur 7.9.

Samtidig mener en lidt mindre andel af de unge (15 pct.), at jobformidling er en relevant indsats for dem.

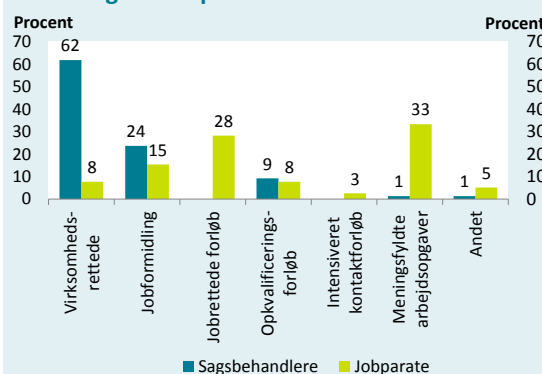
Derimod peger 33 pct. af de unge på, at de kan have gavn af meningsfulde arbejdsopgaver, indtil de kan starte i job, mens 28 pct. af de unge finder jobrettede forløb i form af f.eks. jobafklaring og jobsøgning relevante.

Sagsbehandlere og ledere fra jobcenteret har derfor drøftet og udpeget undergrupper inden for de jobparate unge. Således arbejdes der samlet set med ét hovedspor af jobparate uden barrierer ud over ledighed og 2 øvrige undergrupper med deres særlige karakteristika.

Hovedsporet afspejler således dels, at ikke alle borgere har problemer udover ledighed, og at de øvrige undergrupper alle har behov for en kerne af de samme arbejdsmarkedsrettede aktiviteter, men med forskellige supplerende indsatser.

De 3 grupper tager afsæt i hovedbarriererne i figur 7.4:

Figur 7.9: Sagsbehandlerne og de jobparates vurdering af den primære indsats

Kilde: Egne beregninger baseret på sagsgennemgang i Jobcenter Gribskov og en brugerundersøgelse blandt unge på dagpenge, kontant- og uddannelseshjælp i Gribskov Kommune i november 2014
Anm.: 3 pct. af de unge vurderes ifølge sagsbehandlerne ikke til at have brug for en indsats, da de starter i job inden for kort tid. Ved 'Meningsfulde arbejdsopgaver' har sagsbehandlerne peget på 'nytteindsats', mens de unge i sagsgennemgangen har peget på 'meningsfulde arbejdsopgaver, indtil de kan starte i job.

- Gruppen uden barrierer ud over ledighed (hovedspor)
- Gruppen med manglende erhvervserfaring og afklaring om job
- Gruppen med manglende uddannelse/kvalifikationer

Analysen viser, at de jobparate unge er en sammensat gruppe, hvor flere aktører har kompetencer til at understøtte de jobparate unge i at komme i job eller ordinær uddannelse. Det drejer sig blandt andet om jobcenteret, virksomheder, uddannelsesinstitutioner, den jobparate selv mv.

Jobcenteret skal sikre, at de jobparate unge hurtigst muligt kommer i job. Blandt jobcenterets virkemidler til at sikre dette kan fremhæves, at jobcenteret kan gennemføre et tæt kontaktføreløb med aktivering af de jobparate. Som led i processen har jobcenteret en række virkemidler til at understøtte den jobparate i at komme tættere på arbejdsmarkedet, herunder blandt andet løbende jobsamtaler, nytteindsats og andre aktive tilbud, jobformidling mv.

Selvom indsatsen for de jobparate kontanthjælpsmodtagere er entydigt placeret hos jobcenteret, så er jobcenteret stadig afhængigt af, at der er et velfungerende samarbejde med de nævnte aktører ovenfor i forhold til at iværksætte så målrettet og kvalificeret en indsats for de jobparate ud fra deres forskellige primære og sekundære barrierer. Derfor vil der i afsnittet nedenfor også være peget på, hvor der er behov for et styrket samarbejde om en konkret indsats.

Der er peget på følgende indsatspakker til de jobparate unge generelt (hovedsporet) såvel som de 2 underliggende indsatsgrupper:

Indsatsgrupper	Indsatspakker
Jobparate uden barrierer udover ledighed og hovedspor for jobparate	<p>Jobrådgivning:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Det gode CV • Jobsøgningsområder (geografisk og fagligt) • Empowerment af den unge i forhold til egen indsats i jobsøgningen, herunder frivilligt tilbud "Dygtige Unge" • Jobsøgningskanaler og -metoder • Formidling af konkrete jobs indenfor områder med gode beskæftigelsesmuligheder og lav grad af specialiserede kompetencebehov • Vejledning og formidling af muligheder for job på tværs af kommuner • Opfølgning på jobsøgning i forhold til punkterne
Manglende erhvervserfaring og afklaring	<ul style="list-style-type: none"> • Intensiveret vejledning om CV og jobsøgningsmetoder • Virksomhedspraktikker på 8 uger (som for de forsikrede), som laves inden for de områder, der vurderes at have de bedste beskæftigelsesmuligheder i forhold til borgerens kompetencer • Nytteindsats, som også skal: <ul style="list-style-type: none"> ○ Hjælpe med at finde praktikpladser ○ Opfølgning på udbytte af praktikpladser og vejledning mod nye jobsøgningsområder ○ Fokus på at placere yderligere tilbud/opgaver i nytteindsatsen for denne målgruppe • Brug af frivilligt tilbud "Dygtige unge" til understøttelse af empowerment af den unge • Målrettede virksomhedspraktikker for de svagere i gruppen med styrket fokus på:

	<ul style="list-style-type: none"> • Formål • Progression • Tæt opfølgning • Brug af mentorstøtte efter behov • Brug af nytteindsats, som også skal fungere som virksomhedscenter
Manglende uddannelse og kvalifikationer	<ul style="list-style-type: none"> • Realkompetenceafklaring i form af GVU og IKV som afsæt for opkvalificering • Opkvalificeringsindsats for kt. ud fra de samme positivlister som hos de forsikrede ledige vedr. mulighed for jobrettet uddannelse (6 uger) • Øget brug og målretning af: <ul style="list-style-type: none"> • AMU-kurser, der kan give adgang til konkrete jobs (bruges ved arbejdsgivererklæringer) • Opkvalificeringsjob som fastholdelse mellem praktik og ordinær ansættelse • Voksenlærlingeordning • Jobrotation • Vejledning om økonomi under de forskellige former for opkvalificering • Gruppeforløb i form af en "Jobcafé"

De medvirkende i analysen peger på, at der er behov for en målrettet og systematisk brug af indsatserne over for de jobparate unge, men også at der er behov for nye indsatser til målgruppen.

Omkring den øgede systematik peges særligt på indsatspakken for jobparate generelt, hvor de nævnte temaer i jobrådgivningen skal følges og styrkes i forhold til i dag. For mange er der ikke en rød tråd i jobrådgivningen og der peges på, at det ofte er de grundlæggende ting som CV, viden om job mv., som ikke er på plads.

Omkring den øgede målretning af eksisterende tilbud peges især på brugen af nytteindsats og til dels også praktikker. I forhold til nytteindsats peges på, at der kan lægges en række mere målrettede aktiviteter ind i nytteindsatsen, som er afstemt til de forskellige målgrupper, som får nytteindsats. I forhold til praktikker peges på behovet for et tydeligere formål med og opfølgning på praktikken, og at praktikkerne i højere grad målrettes udvalgte jobområder, hvor der forventes gode beskæftigelsesmuligheder. Der peges på, at praktikkerne ofte afløser hinanden uden, at der er kommet en læring eller en progression ud af praktikken, som kan bruges i forhold til at løfte borgeren til en plads på det ordinære arbejdsmarked. Der peges derfor også på, at praktikker skal tænkes bedre ind i et sammenhængende forløb, hvor borgeren arbejder mod nogle klare mål, og hvor der uddrages læring af praktikkerne – fx i form af arbejdsgivervurderinger af, hvordan praktikken er forløbet, og hvad der eventuelt skal til for, at arbejdsgiveren vil ansætte den pågældende borger på ordinære vilkår.

I udviklingen af nye indsatser peges især på følgende behov:

- Udvikling af motivationsarbejdet med de unge gennem en tydelig forventningsafstemning med den unge omkring, hvad jobcenteret kan levere (om jobrådgivning og tilbud), og hvad det forventes, at den unge gør (krav til aktivering og jobsøgning mv.)
- Motivationsarbejde gennem viden om det lokale arbejdsmarked – herunder udpegning af jobområder med gode jobudsigter på den korte bane. For at løfte denne opgave, skal sagsbehandlerne være bedre klædt på omkring arbejdet med målrettet jobrådgivning

(herunder kompetenceafklaring som del af CV-arbejdet). Derudover skal viden om det lokale arbejdsmarked inddrages systematisk, således der er bedre sammenhæng mellem viden om virksomhedernes behov og jobcenterets kendskab til de lediges kompetencer. Indsatsen kræver endvidere et bedre kendskab til arbejdsmarkedet uden for kommunen for sagsbehandlere

- Oprettelse af gruppeforløb i form af en "Jobcafé", hvor der dels er vejledning om jobsøgning og opkvalificering, dels er mulighed for, at borgerne kan netværke og vejlede hinanden, da der ofte er viden blandt borgerne om jobåbninger, som ikke nødvendigvis passer lige til deres egen profil. Jobcafé'en skal bygge på en empowerment tilgang, hvor den enkelte mødes med en respekt for den viden man har at give videre, og hvor den enkelte selv opsøger viden hos de øvrige

Gribskov har et godt afsæt for at lave jobformidling, idet en del af målgruppen ikke har andre barrierer end ledighed, og idet der vurderes at være gode beskæftigelsesområder inden for områder som:

- Gartnerier
- Hotel og restauration
- Detailhandel
- Servicefag

Der peges på, at jobformidlingen skal betragtes som et "anvist job" på linje med en nytteindsat, som sikrer en tilknytning til arbejdsmarkedet og oparbejdelse af arbejdsmarkedserfaring og timer. I jobformidlingen skal sikres, at der er tale om virksomheder som ansætter på ordinære vilkår efter en evt. praktik, således kommunen ikke driver "bistandsvirksomheder". Jobcenteret skal således løbende registrere ansættelser, samt indhente arbejdsgivervurderinger, hvis en borger mod forventning ikke tilbydes ansættelse

8. Barrierer og indsatsbehov for uddannelsesparate unge

I dette afsnit beskrives kendetegn, barrierer og indsatsbehov hos uddannelsesparate unge, dvs. unge, der vurderes at kunne påbegynde en uddannelse inden for et år. Analysen er blandt andet baseret på sagsbehandlerne vurderinger af de unges barrierer og indsatsbehov i ca. 75 konkrete sager, de unges egenvurderinger i ca. 45 konkrete sager og Ungdommens Uddannelsesvejlednings (UU) vurderinger i 18 konkrete sager.

Hovedresultaterne i kapitlet er:

- I oktober 2014 udgør de uddannelsesparate unge 90 fuldtidspersoner i Gribskov Kommune. Flertallet i gruppen har kort ledighed bag sig, men en tredjedel af gruppen er langtidsledige.
- Mere end hver tredje af de unge i målgruppen er ledige som følge af et afbrudt uddannelsesforløb på forberedende eller kompetencegivende uddannelser. De afbrudte uddannelser er den største kilde til gruppen af uddannelsesparate unge.
- Kun 14 pct. af de unge vurderes til ikke at have nogen barrierer for at starte i uddannelse. For mange udgør psykiske eller psykiske/socialt problemer den primære barriere for at starte i uddannelse umiddelbart.
- Størstedelen af de uddannelsesparate unge er motiveret for uddannelse og ønsker at starte et uddannelsesforløb. Dog er kun ca. halvdelen af de unge afklaret om deres uddannelsesvalg.
- De uddannelsesparate unge er mere optimistiske end sagsbehandlerne i forhold til at starte hurtigt i uddannelse. Ca. halvdelen af de unge forventer at kunne påbegynde en uddannelse inden for få måneder, mens det gælder en tredjedel af sagsbehandlerne.
- Sagsbehandlerne vurderer, at to tredjedele af gruppen har risiko for et langt ydelsesforløb fra nu af, herunder især den del af gruppen som har psykiske udfordringer.
- Sagsbehandlerne vurderer, at knap halvdelen af de uddannelsesparate unge primært har brug for behandlingsmæssige tilbud, mens omkring en tredjedel primært har behov for uddannelsesfremmende forløb.
- Aktørkredsen udpeger seks konkrete indsatsgrupper blandt de uddannelsesparate unge, som med fordel kan mødes med specifikke, differentierede indsatser og tilbud. I den forbindelse peger aktørkredsen på, at der er behov for at udvikle indsatsen over for målgruppen, herunder med nye indsatser og med en større kapacitet af visse indsatser/tilbud.
- Aktørkredsen peger på, at der er et velfungerende samarbejde om screenings- og klagøringsindsatsen, men at der fortsat er forbedringspotentialer. Samtidig peger aktørkredsen på, at der er behov for at styrke samarbejdet om overleverings-, fastholdelses- og opsamlingsindsatsen over for målgruppen.

8.1. Kendetegn for de uddannelsesparate unge

I oktober 2014 er der i alt ca. 90 uddannelsesparate unge på uddannelseshjælp i Gribskov Kommune. Gruppen af uddannelsesparate unge i Gribskov udgør en væsentlig større andel af ungebefolkningen (1,8 pct.) end i klyngekommunerne (1,1 pct.), jf. tabel 8.1.

Der er en lille overvægt af mænd blandt de uddannelsesparate unge i Gribskov, men andelen er på niveau med klyngen (53 pct.).

Langt de fleste uddannelsesparate i Gribskov har dansk oprindelse. Kun 3 pct. af gruppen har ikke-vestlig baggrund, hvilket er en markant lavere andel sammenlignet med klyngen (29 pct.).

Aldersmæssigt udgør de 20-24-årige den største gruppe – ca. halvdelen af de uddannelsesparate. Det er kendetegnende, at Gribskov har flere 18-19-årige (26 pct.) og færre 25-29-årige (19 pct.) blandt de uddannelsesparate unge end i klyngekommunerne, jf. tabel 8.1.

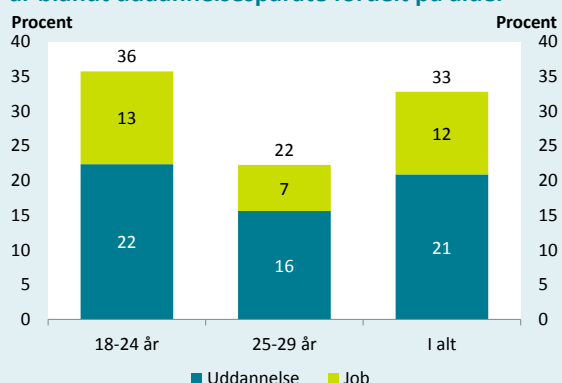
Tabel 8.1: Antallet af 16-29-årige uddannelsesparate unge, oktober 2014

	Gribskov			Klynge	
	Antal	Pct.	Andel af befolkning	Pct.	Andel af befolkning
Udd.parat	83	91%	-	83%	-
Åbenlys udd.parat	8	9%	-	17%	-
Kvinder	43	47%	1,9%	47%	1,0%
Mænd	48	53%	1,8%	53%	1,2%
16-19-årige	24	26%	1,1%	18%	1,1%
20-24-årige	50	55%	3,3%	53%	1,6%
25-29-årige	17	19%	1,4%	29%	0,8%
Dansk	88	97%	2,0%	67%	1,0%
Vestlig	0	0%	0,0%	4%	0,5%
Ikke-vestlig	3	3%	1,0%	29%	2,3%
I alt	91	100%	1,8%	100%	1,1%

Kilde: Jobindsats.dk, Danmarks Statistik og egne beregninger
Anm.: Opgjort i fuldtidspersoner. Afrunding betyder, at tabellen ikke nødvendigvis "summer".

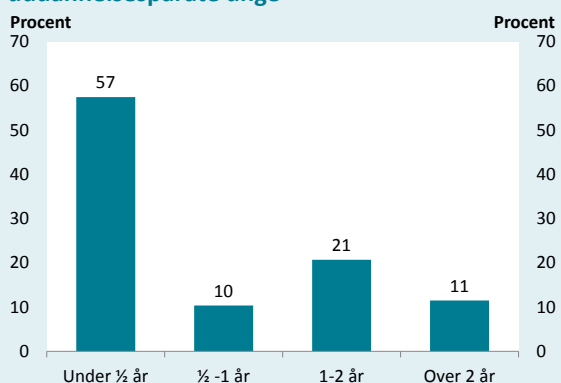
I løbet af de seneste 3 år har gruppen i gennemsnit været i uddannelse i 21 pct. af tiden svarende til knap 8 måneder, jf. figur 8.1. Det afspejler for manges vedkommende, at de har påbegyndt og afbrudt en uddannelse – ca. 50 pct. har et eller flere afbrudte uddannelsesforløb bag sig.

Figur 8.1: Job- og uddannelsesandel i de seneste 3 år blandt uddannelsesparate fordelt på alder

Kilde: DREAM og egne beregninger
Anm.: Job- og uddannelsesandelen måler henholdsvis andelen af uger i beskæftigelse og uddannelse i de seneste tre år. Måletidspunktet er fra september 2014 og tre år tilbage.

Figur 8.2: Varighed på offentlig forsørgelse blandt uddannelsesparate unge

Kilde: DREAM og egne beregninger
Anm.: Ancienniteten måler den sammenhængende anciennitet på offentlig forsørgelse for uddannelsesparate unge i Gribskov Kommune i september 2014. Der er i opgørelsen tilladt op til 3 uger uden offentlig forsørgelse.

Hovedparten af gruppen har relativt kort ledighed bag sig, heraf har knap 60 pct. haft et ydelsesforløb på under et halvt år. Omvendt er en betragtelig del af de unge i målgruppen langtidsledige (32 pct.), jf. figur 8.2. I gennemsnit har de uddannelsesparate modtaget offentlig forsørgelse i knap et år.

Hver tredje har afbrudt uddannelse

Blandt de uddannelsesparate unge modtager 37 pct. ydelse på grund af et afbrudt uddannelsesforløb. Dermed udgør afbrudte uddannelser den største kilde til gruppen af uddannelsesparate unge i kommunen, hvilke kan pege på et behov for at styrke fastholdelsesindsatsen over for unge, der kanaliseres over i de ordinære uddannelser.

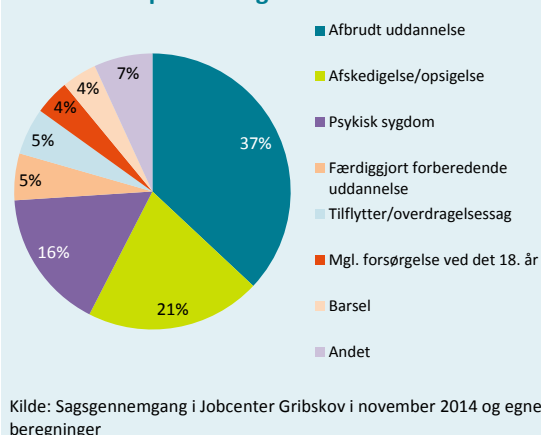

For 21 pct. af de unge skal forklaringen findes i en afskedigelse eller opsigelse.

For 16 pct. af de unge er der tale om psykisk sygdom, mens det for 5 pct. skyldes en afsluttet forberedende uddannelse.

Sagsbehandlerne har vurderet, at hele 63 pct. af de unge er i risiko for et langt ydelsesforløb. Det gælder særligt de unge, hvor ydelsesforløbet skyldes psykisk sygdom. Blandt den gruppe har 83 pct. risiko for et langt ydelsesforløb.

Figur 8.3: Anledning til ledighedsforløbet blandt uddannelsesparate unge

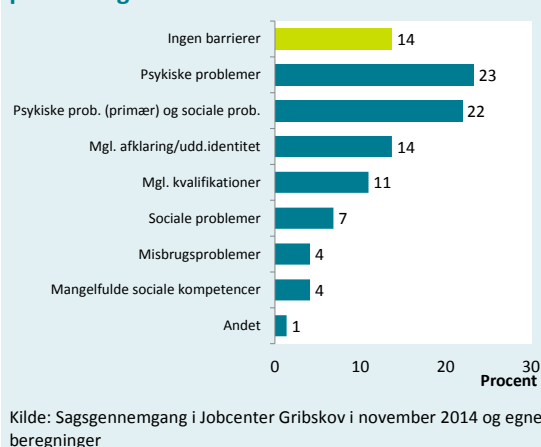
8.2. Barrierer og styrker blandt uddannelsesparate unge

Langt de fleste uddannelsesparate unge har barrierer for at gå i uddannelse, og hovedparten har flere forskellige barrierer. Analysen viser, at kun 14 pct. af de uddannelsesparate ikke vurderes at have nogen væsentlig barriere i forhold til uddannelse, jf. figur 8.4.

De øvrige uddannelsesparate unge står over for forskellige barrierer i forhold til at starte uddannelse. For 45 pct. af de unge udgør psykiske problemer den primære barriere. Halvdelen af gruppen med psykiske problemer har i tillæg en anden væsentlig barriere i form af sociale problemer.

For 14 pct. af de unge er den primære hindring manglende motivation for uddannelse eller en manglende uddannelsesidentitet, mens det for 11 pct. handler mere om manglende kvalifikationer såsom manglende danskundskaber eller læse-/skrivevanskeligheder.

Figur 8.4: Hvilke barrierer har de uddannelsesparate unge i forhold til uddannelse?

Derudover har en række mindre grupper primært sociale problemer (7 pct.), primært misbrugsproblemer (4 pct.) eller primært mangelfulde sociale kompetencer (4 pct.), jf. figur 8.4.

Udover de primære barrierer viser analysen, at 78 pct. af de unge har sekundære barrierer for at starte i uddannelse. Eksempelvis er gruppen med psykiske problemer kendetegnet ved, at hver fjerde har mangelfulde sociale kompetencer, hver tredje mangler afklaring om uddannelse, og hver femte er ikke motiveret for uddannelse.

Mange af de uddannelsesparate unge har svært ved at vælge uddannelse

De uddannelsesparate er også selv bevidste om, at de har barrierer i forhold til at gennemføre en uddannelse. Brugerundersøgelsen viser, at en relativt stor andel af de unge (44 pct.) efter eget udsagn ikke er afklaret om deres uddannelsesvalg, jf. figur 8.5.

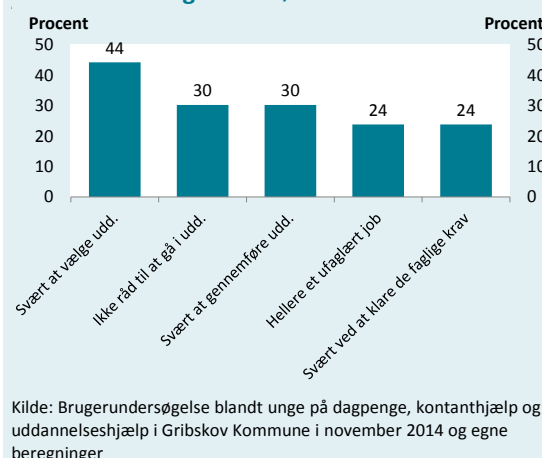

Det kan skyldes, at mange mangler at få afklaret deres kompetencer og forudsætninger for at kunne træffe det rette uddannelsesvalg og/eller, at mange ikke har et klart billede af, hvad de vil arbejde med i deres arbejdsliv.

Derudover peger 30 pct. af de unge på, at de af økonomiske årsager vil få svært ved at gennemføre en uddannelse, mens en tilsvarende andel vurderer, at de vil have svært ved at gennemføre en uddannelse.

Endelig foretrækker en del af de uddannelsesparate unge et ufaglært job fremfor uddannelse (24 pct.), mens andre forudser vanskeligheder med at klare de faglige krav i en uddannelse (24 pct.).

Figur 8.5: De uddannelsesparates vurdering af barrierer for at gennemføre en uddannelse

Hver tredje af de unge har haft vejledningsforløb hos UU

En gennemgang af sager hos UU viser, at godt hver tredje (36 pct.) af de uddannelsesparate unge har haft et vejledningsforløb hos UU.

Boks 8.3: Karakteristika blandt uddannelsesparate unge med en sag i UU

- Hovedparten er mænd (67 pct.)
- Ca. 40 pct. har gået i en specialskole eller specialklasse
- Størstedelen har afbrudt en uddannelse (72 pct.) - heraf flere på grund af fravær, psykiske problemer eller faglige mangler
- Ca. 60 pct. har haft én eller flere længerevarende perioder uden job eller uddannelse inden pågældende fyldte 18 år.

Kilde: Sags gennemgang i UU i Gribskov Kommune i november 2014 og egne beregninger

Figur 8.6: UU's vurdering af den primære uddannelsesbarriere blandt de uddannelsesparate med en sag i UU

Denne gruppe af unge er blandt andet kendetegnet ved, at to tredjedele er mænd, og ca. 40 pct. har tidligere gået på en specialskole eller i en specialklasse, jf. boks 8.3. Derudover er gruppen kendetegnet ved, at flertallet har afbrudt en uddannelse (72 pct.) og har haft en eller flere længerevarende perioder uden job eller uddannelse inden pågældende fyldte 18 år (60 pct.).

Som led i vejledningsforløbet af de unge har UU konstateret en række barrierer, der har gjort sig gældende hos de enkelte i forhold til at påbegynde og gennemføre en uddannelse.

UU har således på vejledningstidspunktet vurderet, at den primære uddannelsesbarriere for 39 pct. af de unge er psykiske problemer, mens den for 33 pct. er en problematisk skolegang, jf. figur 8.6. For 22 pct. af de unge har UU registreret, at den primære barriere for uddannelse er, at den unge ikke har bestået folkeskolens afgangseksamen.

De uddannelsesparate ønsker en uddannelse og er villige til at pendle til uddannelse

På trods af de unges barrierer er det sagsbehandlernes vurdering, at størstedelen ønsker en uddannelse, jf. tabel 8.2. Dette bekræftes af de unge selv, idet 89 pct. af de adspurgte finder det vigtigt at få en uddannelse.

Tabel 8.2: Styrker blandt de uddannelsesparate fordelt på udvalgte grupper af unge

		Ønsker en uddannelse	Afklaret om uddannelsesvalg	Realistisk uddannelsesvalg	Efterspurgte kvalifikationer	Geografisk mobil	God til at sætte mål og forfølge dem
Ingen barrierer	➡	***	***	***	***	**	**
Psykiske problemer	➡	***	**	**	**	**	*
Psykiske og sociale problemer	➡	**	**	**	*	*	*
Mgl. afklaring/udd.identitet	➡	***	**	*	**	**	**
Mgl. kvalifikationer	➡	**	**	**	*	*	*
I alt	➡	***	**	**	**	*	*

Kilde: Sagsgennemgang i Jobcenter Gribskov i november 2014 og egne beregninger
Anm.: * Under 40 pct., **40-70 pct., ***Over 70 pct.

De unge er indstillet på at være mobile i forhold til en uddannelse. Analysen viser, at 82 pct. af de unge er villige til at pendle op til 2 timer dagligt for at tage en uddannelse. Derudover er ca. 40 pct. villig til at flytte bopæl for at få en uddannelse, hvis det bliver nødvendigt.

Samtidig er det dog kendetegnende for gruppen, at sagsbehandlerne ikke vurderer de unge specielt stærke på en række styrkeparametre. Det er således kun omkring halvdelen af de unge, der efter sagsbehandlernes vurdering er afklaret om uddannelsesvalg, har et realistisk uddannelsesvalg eller har efterspurgte kvalifikationer i forhold til uddannelse.

Styrkebilledet varierer på tværs af de forskellige grupper af uddannelsesparate unge. Her er de unge uden barrierer ikke overraskende vurderet stærkest på alle styrkeparametre, jf. tabel 8.2.

De unge, hvis hovedbarriere er psykiske problemer eller manglende afklaring og uddannelsesidentitet, er ligeledes vurderet relativt stærke i forhold til at være afklaret om uddannelsesvalg, have efterspurgte kvalifikationer og være geografisk mobile. Omvendt er de unge, der både har psykiske og sociale problemer samt de unge med manglende kvalifikationer vurderet relativt lavt på de forskellige styrkeparametre.

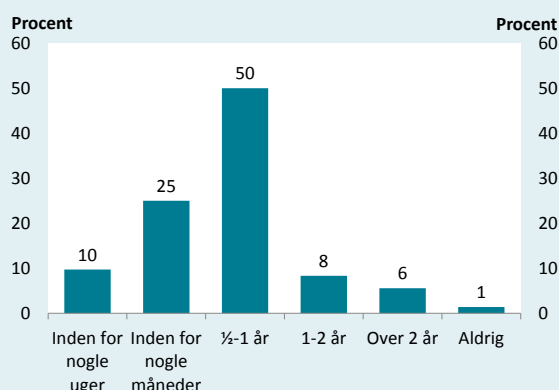
8.3. Uddannelsesforventninger blandt de uddannelsesparate unge

Sagsbehandlerne har vurderet, hvornår det er realistisk, at den unge påbegynder uddannelse. Analysen viser, at sagsbehandlerne i 35 pct. af sagerne vurderer, at uddannelse er realistisk inden for nogle måneder, mens der for 50 pct. forventes at gå mellem et halvt til et helt år.

Samtidig forventer sagsbehandlerne, at det vil tage over et år eller længere tid, før uddannelse kan påbegyndes for 15 pct. af de unge. Det er en forholdsvis stor andel set i lyset af, at de uddannelsesparate unge i udgangspunktet skal kunne påbegynde en uddannelse inden for et år.

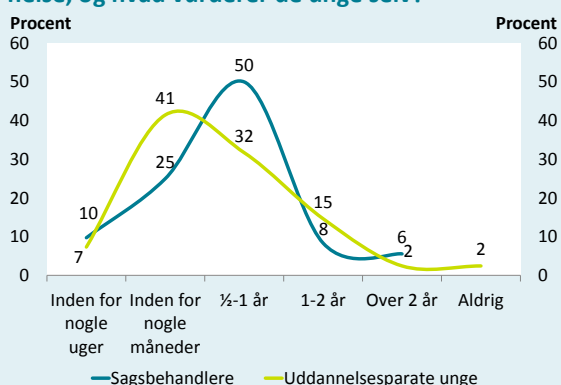
Samtidig viser analysen, at flere af de uddannelsesparate unge har mere positive forventninger til uddannelse end sagsbehandlerne. Der er således 48 pct. af de unge, der forventer, at uddannelse er realistisk inden for nogle måneder sammenlignet med 35 pct. af sagsbehandlerne, jf. figur 8.8.

Figur 8.7: Hvornår forventes de uddannelsesparate unge at starte i uddannelse?

Kilde: Sagsgennemgang i Jobcenter Gribskov i november 2014 og egne beregninger

Figur 8.8: Hvornår forventer sagsbehandlerne, at de uddannelsesparate unge kan starte i uddannelse, og hvad vurderer de unge selv?

Kilde: Egne beregninger baseret på sagsgennemgang i Jobcenter Gribskov og en brugerundersøgelse blandt unge på dagpenge, kontanthjælp og uddannelseshjælp i Gribskov Kommune i november 2014.

Uddannelsespålæg hjælper unge med at vælge uddannelse eller komme hurtigere i gang

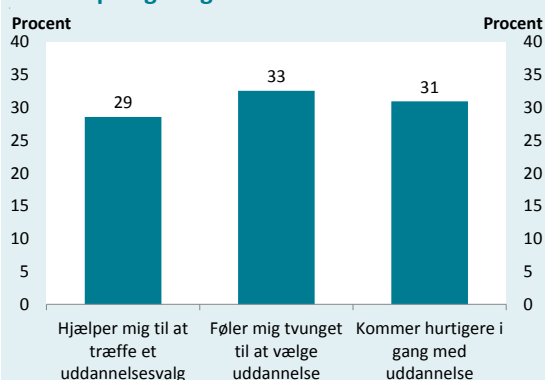
De uddannelsesparate unge er også blevet spurgt om deres vurdering af at blive pålagt at gå i uddannelse.

I den forbindelse svarer 31 pct. af de unge, at uddannelsespålægget medvirker til, at de hurtigere kommer i gang med en uddannelse, jf. figur 8.9.

Samtidig vurderer 29 pct., at pålægget hjælper dem med at træffe et uddannelsesvalg.

En tredjedel af de unge svarer dog, at uddannelsespålægget får dem til at føle sig tvunget til at vælge en uddannelse.

Figur 8.9: De uddannelsesparates vurdering af at blive pålagt at gå i uddannelse

Kilde: Brugerundersøgelse blandt unge på dagpenge, kontanthjælp og uddannelseshjælp i Gribskov Kommune i november 2014 og egne beregninger.

8.4. Indsats blandt uddannelsesparate unge

Sagsbehandlerne er blevet bedt om at vurdere hvilken primær indsats, der er relevant for de uddannelsesparate unge. Sagsbehandlerne peger på, at der primært er behov for enten behandlingsmæssige tilbud eller uddannelsesfremmende aktiviteter, der motiverer til uddannelse og hjælper de unge med at træffe det rette uddannelsesvalg.

Sagsbehandlerne vurderer, at ca. halvdelen af de uddannelsesparate primært har behov for behandlingstilbud, jf. boks 8.4.

For 35 pct. af de unge er der ifølge sagsbehandlerne indsatsmæssigt brug for behandling af psykiske eller sociale barrierer, hvilket afspejler, at flere af de unge har problemstillinger af den karakter. Desuden er der for en mindre del af de unge behov for sociale tilbud, misbrugsbehandling eller sundhedsfremmende tilbud.

En tredjedel af de uddannelsesparate unge (34 pct.) har primært brug for en indsats i form af uddannelsesfremmende tilbud, herunder vejledning om uddannelsesvalg eller et studieforberevende forløb på VUC.

For en mindre del af de uddannelsesparate vurderes det at være relevant med nytteindsats (8 pct.), virksomhedspraktik (7 pct.) eller intensiveret kontaktføreløb (3 pct.).

Indsatsbehovet varierer på tværs af de forskellige grupper af uddannelsesparate. Der kan nævnes følgende resultater, jf. boks 8.5:

- For de unge uden væsentlige barrierer vurderes det, at 50 pct. primært skal have en nytteindsats, 25 pct. skal i virksomhedspraktik, mens det for resten er relevant med enten vejledning om uddannelsesvalg (13 pct.) eller produktionsskole (13 pct.).

Boks 8.4: Hvilken primær indsats er ifølge sagsbehandlerne den rette for uddannelsesparate unge?

Behandlingsmæssige tilbud (45 pct.)

- Behandling af psykiske el. sociale barrierer (35 pct.)
- Socialt tilbud fx. opbygning af netværk mv. (4 pct.)
- Misbrugsbehandling (3 pct.)
- Sundhedsfremmende tilbud fx motion (1 pct.)
- Ergo-/fysioterapeutbehandling mv. (1 pct.)

Uddannelsesfremmende tilbud (34 pct.)

- Vejledning om uddannelsesvalg (8 pct.)
- Studieforberevende forløb på VUC (7 pct.)
- Kompetenceafklaringsforløb med fokus på uddannelsesvalg (6 pct.)
- Produktionsskole mv. (4 pct.)
- Uddannelsesmotiverende forløb (3 pct.)
- Snusepraktik ift. uddannelsesvalg (3 pct.)
- Brobygningsforløb ift. uddannelsesvalg (1 pct.)
- Læse-, skrive-, eller regneundervisning (1 pct.)

Andre forløb (21 pct.)

- Nytteindsats (8 pct.)
- Virksomhedspraktik (7 pct.)
- Intensiveret kontaktføreløb (3 pct.)
- Andet (3 pct.)

Kilde: Sagsgennemgang i Jobcenter Gribskov i november 2014 og egne beregninger

Boks 8.5: Primær indsats blandt udvalgte grupper af uddannelsesparate unge

Grupper af uddannelsesparate unge	Primær aktuel indsats
Gruppen med ingen barrierer (14 pct. svarende til ca. 15 personer)	<ul style="list-style-type: none"> • Nytteindsats (50 pct.) • Virksomhedspraktik (25 pct.) • Vejledning om uddannelsesvalg (13 pct.) • Produktionsskole (13 pct.)
Gruppen med Psykiske problemer (23 pct. svarende til 27 personer)	<ul style="list-style-type: none"> • Behandlingsmæssige tilbud (65 pct.) • Studieforberevende forløb ved VUC (18 pct.) • Kompetenceafklaringsforløb (6 pct.) • Nytteindsats (6 pct.)
Gruppen med psykiske problemer og sociale problemer (22 pct. svarende til ca. 25 personer)	<ul style="list-style-type: none"> • Behandling af psykiske eller sociale barrierer (69 pct.) • Uddannelsesfremmende tilbud (19 pct.) • Virksomhedspraktik (6 pct.)
Gruppen med manglende afklaring/uddannelsesidentitet (14 pct. svarende til ca. 15 personer)	<ul style="list-style-type: none"> • Uddannelsesfremmende tilbud (70 pct.) – særligt vejledning om uddannelsesvalg (40 pct.) • Behandlingsmæssige tilbud (20 pct.) • Intensiveret kontaktføreløb (10 pct.)
Gruppen med manglende Kvalifikationer (11 pct. svarende til 13 personer)	<ul style="list-style-type: none"> • Uddannelsesfremmende tilbud (75 pct.) • Behandlingsmæssige tilbud (13 pct.) • Virksomhedspraktik (13 pct.)

Kilde: Sagsgennemgang i Jobcenter Gribskov i november 2014 og egne beregninger

- For gruppen med psykiske problemer uden sociale problemer skal 65 pct. have behandlingsmæssige tilbud, 18 pct. bør have et studieforberedende forløb ved VUC, mens resten skal have kompetenceafklaringsforløb eller nytteindsats.
- For gruppen med kombinerede psykiske og sociale problemer vurderes det, at 69 pct. skal have behandling for deres psykiske og sociale barrierer.
- For gruppen med manglende motivation/uddannelsesidentitet vurderes 70 pct. at have brug for et uddannelsesfremmende tilbud – heraf skal størstedelen have vejledning om uddannelsesvalg. Resten af gruppen vurderes primært til at have brug for enten behandlingsmæssige tilbud (20 pct.) eller et intensiveret kontaktføreløb (10 pct.).

For gruppen med manglende kvalifikationer skal størstedelen have et uddannelsesfremmende tilbud (75 pct.).

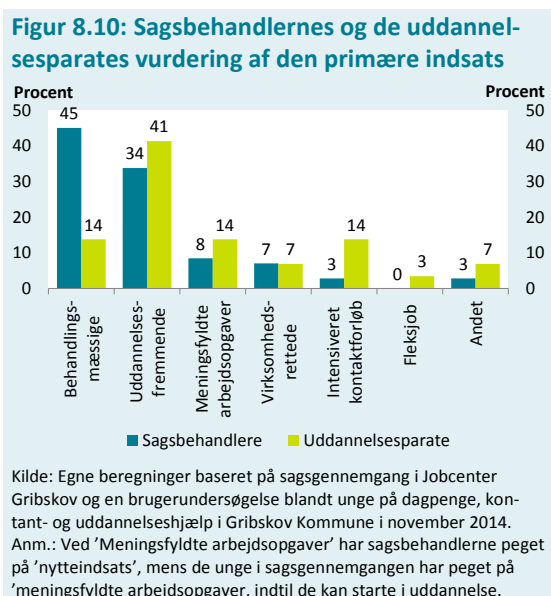
De unge selv peger i mindre grad på behandling som en nødvendig indsats

De uddannelsesparate unge har også selv vurderet, hvilken primær indsats de mener, er relevant for dem.

De uddannelsesparate unge peger i langt mindre grad end sagsbehandlerne på behandlingsmæssige tilbud som en relevant indsats. Således anser kun 14 pct. af de unge behandling som den primære indsats, jf. figur 7.9.

Derimod peger de uddannelsesparate unge især på uddannelsesfremmende forløb (41 pct.) som relevante.

Der er desuden tale om, at relativt mange af de unge ønsker et intensiveret kontaktføreløb (14 pct.) eller meningsfyldte arbejdsopgaver, indtil de kan starte i job (14 pct.).

Aktørkredsen ser seks indsatsgrupper blandt de uddannelsesparate unge

En del af de medvirkende aktører i analysen – jobcenter, UU og uddannelsesinstitutioner – har drøftet og udpeget en række indsatsgrupper blandt uddannelsesparate unge, dvs. undergrupper med fælles behov for indsats.

Samlet peger aktørkredsen på følgende seks indsatsgrupper:

- Åbenlyst uddannelsesparate
- 15-17-årige
- Unge med faglige svagheder /manglende grundskole
- Psykisk sårbare unge
- Unge med forbrug/misbrug
- Unge med adfærdsproblemer/mangelfulde sociale kompetencer

Aktørkredsen har desuden givet bud på, hvordan de seks indsatsgrupper skal mødes i indsatsen, herunder konkrete forslag til aktive tilbud. Der er peget på følgende indsatspakker til de seks indsatsgrupper:

Indsatsgrupper	Indsatspakker
Åbenlyst uddannelsesparate	<ul style="list-style-type: none"> • Nytteindsats • Lærepladsformidling til unge med grundforløb på erhvervsuddannelse • Styrket uddannelsesvejledning til åbenlyse uden grundforløb, herunder samtaler med fokus på UU-tjekliste • Frivilligt mentorkorps, der kan styrke match med arbejdsgiver • Vejledning og informationsmøder, der kan vende "studenterne" i døren • Målrettede job til venteperioden • Person jobformidler til unge, der mangler en praktikplads
15-17-årige	<ul style="list-style-type: none"> • Forebyggende indsatser før det 18. år og gerne ved afgang fra grundskole • FVU-test • Forløb i samarbejde mellem UU, Jobcenter og Produktionsskole
Unge med faglige udfordringer og/ eller manglende grundskole	<ul style="list-style-type: none"> • FVU-test • Etablering af lokale undervisningsmuligheder for ord- og talblinde • Forløb, der motiverer til dansk, matematik, engelsk mv. • Etablering af lokale muligheder for undervisning med anvendt matematik • Værkstedsorienteret dansk og matematik på produktionsskolen • Test/samtale vedrørende færdigheder på uddannelsesinstitutioner inden sommerferien
Unge med højt forbrug af rusmidler mv.	<ul style="list-style-type: none"> • Prioritering af hyppige individuelle samtaler med unge med højt forbrug • Henvielse til eller frivillig deltagelse hos misbrugscenter • Etablering af forløb, der afdækker, skaber erkendelse af og håndterer forbrug/misbrug • Aktiv linje med parallelle tilbud, da behandling ikke må stå alene • Etablering af støttsamtaler i afvænningsperiode • Virksomhedsforløb hos arbejdsgivere, der er indstillet på målgruppen (inkl. mentor) • Besøg sammen med den unge på misbrugscenter med henblik på motivation
Psykisk sårbare eller psykisk syge unge	<ul style="list-style-type: none"> • Kompetencecenterforløb med samtaler/møder om mestring, stresshåndtering mv. • Psykiatri med henvisning eller egen læge • Forløb, der kombinerer psykiatri- og misbrugsbehandling • Intensiveret kontaktforsøg til "lettere sårbare" unge • Længerevarende virksomhedsforløb (1-2 år) med henblik på stabile rammer • Længere produktionsskoleforløb, der kan give ro • Internt mentorkorps, der kan støtte op om gruppen • Ungeforløbet på 13 uger som "efterværn" • Hurtige, målrettede tilbud, når behovet er der
Unge med adfærdsproblemer eller mangelfulde sociale kompetencer	<ul style="list-style-type: none"> • Projekt, der afdækker og håndterer temperament • Tilbud om eller motivation til fritidsaktiviteter/sport • Kombination af adfærdsforløb (2 dage) og virksomhedspraktik (3 dage) • Tilbud om psykologbistand eller forløb hos andre aktører med psykologbistand • Forløb på produktionsskolen med fokus på temperament • Forløb hos rummelige arbejdsgivere, der kan give selvværd/selvtillid (evt. mester)

De medvirkende aktører peger på, at der er behov for at udvikle indsatsen over for de uddannelsesparate unge, herunder dels med nye indsatser til målgruppen og dels med en større kapacitet af visse indsatser/tilbud i tilbudsviften.

I udviklingen af nye indsatser peger aktørkredsen især på følgende behov:

Der peges især på, at der er behov for at etablere tilbud og indsatser til den del af målgruppen, som har lettere psykiske problemer og begyndende misbrugsproblemer. For mange af de unge i disse grupper vil der være behov for flere individuelle samtaler, forløb til afdækning og håndtering af psykiske problemer samt tilbud om psykiatrisk behandling og/eller misbrugsbehandling. Det er aktørkredsens vurdering, at der i dag ikke er tilstrækkelige muligheder for at tilbyde disse indsatser.

Aktørerne peger desuden på, at der er behov for at etablere flere lokale muligheder for gruppen af unge med faglige udfordringer. Der efterspørges forløb, der motiverer til dansk, matematik og engelsk, ligesom der efterlyses lokale undervisningsforløb, der underviser i dansk og matematik på motiverende måder (f.eks. anvendt matematik).

Aktørerne peger endvidere på, at der er behov for at etablere mere psykologbistand til de unge med adfærdsproblemer samt projekter, der kan afdække og håndtere temperament hos de unge i målgruppen.

8.5. Samarbejdet mellem aktørerne

Sagsbehandlerne har i sagsgennemgangen vurderet, om der i den enkelte sag er behov for at tilrettelægge et koordineret samarbejde med UU og/eller en uddannelsesinstitution.

I knap halvdelen af de uddannelsesparate unges sager vurderer sagsbehandlerne, at der er behov for at tilrettelægge et samarbejde med UU, enten i form af en klargørende indsats (25 pct.), eller en indsats der kan fastholde den unge i uddannelse (23 pct.), jf. figur 8.11.

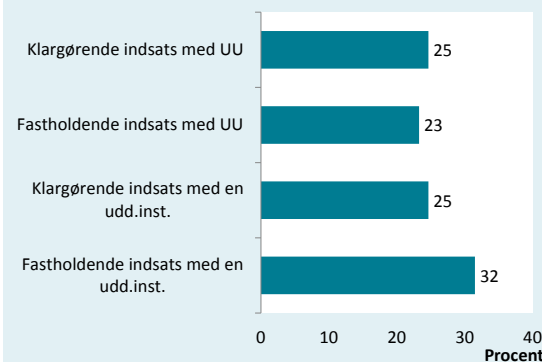
Udover behovet for et samarbejde med UU, vurderer sagsbehandlerne, at der for 25 pct. af de unge er behov for en koordineret klargørende indsats med en uddannelsesinstitution, mens der for 32 pct. er behov for et samarbejde med en uddannelsesinstitution om en fastholdende indsats.

Set i lyset af, at en del af de unge modtager uddannelseshjælp på grund af et afbrudt uddannelsesforløb, er det vigtigt med et fortsat fokus på en fastholdelsesindsats for at øge sandsynligheden for, at den unge gennemfører uddannelse.

Snitflader og samarbejde mellem aktørerne

Analysen viser, at Gribskov Kommune har taget en række initiativer, der kan fremme de unges overgang til og fastholdelse i uddannelse. Disse initiativer og aktiviteter betyder, at kommunen har håndteret en række af de udfordringer, der kan opstå ved de indsatsmæssige "ansvarsskift" eller "overgangssituationer", der følger af den unges bevægelser ind og ud af jobcenteret.

Figur 8.11: Sagsbehandlernes vurdering af om der er behov for at tilrettelægge et koordineret samarbejde med UU og/eller en uddannelsesinstitution

Kilde: Sagsgennemgang i Jobcenter Gribskov i november 2014 og egne beregninger

Analysen viser imidlertid, at Gribskov Kommune med fordel kan fortsætte med at udvikle en række uddannelsesfremmende elementer af ungeindsatsen, når der sammenlignes med andre kommuner. Der kan arbejdes videre med at modvirke visse snitfladeproblematikker og videreudvikle samarbejdet mellem aktørerne til gavn for de unge.

Den medvirkende aktørkreds melder om et generelt velfungerende samarbejde om ungeindsatsen, men at der på en række områder fortsat er forbedringspotentialer. Der peges på, at samarbejdet er under forandring, og at samarbejdet både formelt og uformelt forbedres til gavn for de unge.

Overordnet peges aktørkredsen på, at man er længst med at udvikle screenings- og klargøringsindsatsen. Samtidig peges aktørkredsen samstemmende på, at der er behov for at styrke samarbejdet om overleverings-, fastholdelses- og opsamlingsindsatsen over for målgruppen.

Der er følgende status på samarbejde og snitflader i aktørkredsen vedrørende de uddannelsesparate unge:

De involverede parter peges på, at der kan arbejdes med at videreudvikle samarbejdet om afdækning og screening, dialog om og understøtning af uddannelsesvalg samt fastholdelse af unge i uddannelse på nedenstående måde.

Afdækning og screening:

- Flere aktører peges på, at screeningen af de unge generelt er velfungerende. Der har på et tidligere tidspunkt været et formaliseret samarbejde om en fælles modtagelse af de unge mellem jobcenter og UU med henblik på at få inddraget UU's viden om de unges uddannelsesbarrierer og -historik. Dette samarbejde er dog pt. skrinlagt som følge af en omlægning af UU's sagsbehandlingsystem. Det betyder, at jobcenteret i dag foretager en første screening og visitationen af de unge uden UU's medvirken. Til gengæld kommer UU på banen for de unge, der vurderes uddannelsesparate og aktivitetsparate, og som deltager i et 13-ugers ungeforløb med henblik på uddybende afklaring og klargøring til uddannelse.
- De medvirkende aktører peges på, at der i forbindelse med screeningen kan være en vanskelig balancegang mellem at vende i døren og at klargøre til uddannelse. Der peges på, at der i lyset af analysens resultater kan være behov for skærpe opmærksomhed og screeningsmetoder over for de åbenlyst uddannelsesparate, som ofte frafalder hurtigt fra de påbegyndte uddannelser.

Dialog om og understøtning af uddannelsesvalg:

- Både jobcenteret og UU vurderer, at der er et velfungerende og smidigt samarbejde om dialogen med de unge. Det betyder, at jobcenterets uddannelsespålæg til de unge styrkes, da der tages højde for den unges uddannelseshistorik og forudsætninger for at gennemføre en kommende uddannelse.
- Aktørkredsen peges samstemmende på, at der er gode rammer for indsats og samarbejde på ungeforløbet. I den sammenhæng peges på, at samarbejdet er velfungerende, og at der er stor succes med at tilvejebringe og bruge virksomhedsrettede tilbud. Omvendt peges der på, at der kan være behov for at udvide og koordinere støttekapaciteten over for målgruppen, herunder mentorindsatsen – både under aktivering og efter overgangen til de ordinære uddannelser.

- Kommunen har i samarbejde med Erhvervsskolen Nordsjælland etableret en lokal "filial" i Helsingør, hvor unge kan påbegynde grundforløbet til en erhvervsuddannelse inden for fire spor. Aktørerne peger på, at dette nytænkende tiltag giver gode muligheder for at overvinde de geografiske barrierer hos nogle unge og for at styrke klargøringen til uddannelse for målgruppen. Der meldes om, at det i langt overvejende grad lykkes at sluse de visiterede unge ind i erhvervsuddannelserne via tiltaget. Samarbejdet har i en periode ligget stille som følge af manglende visiteringer til forløbet, men ifølge aktørkredsen genoptages samarbejdet efter 1. januar 2015.
- Der peges fra aktørkredsen på, at en større inddragelse af uddannelsesinstitutionerne i uddannelsesvejledningen af de unge vil styrke og kvalificere dialogen om uddannelsesmulighederne for de unge, da jobcenteret og UU ikke altid har et detaljeret kendskab til uddannelsesviften, indhold og krav i de enkelte uddannelser mv. Det er vurderingen hos de involverede parter, at samarbejdet på dette felt ikke er udviklet tilstrækkeligt. Der peges konkret på, at der vil være en fordel at få flere lokale muligheder for at afklare og vejlede de unge om deres uddannelsesvalg.

Fastholdelse af unge i uddannelse:

- Både jobcenteret og UU peger på, at de ønsker en endnu tættere dialog med uddannelsesinstitutionerne om de unge, der påbegynder en ordinær uddannelse og afmeldes jobcenteret. Det er vurderingen hos alle de involverede parter, at der er behov for at systematisere overleveringen af unge til uddannelsessystemet, og herunder at etablere en bedre dialog og koordinering i aktørkredsen af modtagelsen af unge med risiko for frafald i uddannelsesinstitutionerne.
- Samtidig peger aktørerne på, at der er et behov for at øge aktørkredsens samlede mentor-kapacitet og koordinering af støtte til de unge med risiko for frafald. I den forbindelse kan der være behov for at få etableret varslingsystemer mellem parterne, når unge begynder at vise tegn på frafald. Både UU, jobcenter og uddannelsesinstitutionerne ser fordele i et hurtigere beredskab og en bedre opsamling af unge, der falder fra, så de unge i højere grad vælger uddannelsen om fremfor at vælge uddannelse fra.

9. Barrierer og indsatsbehov for aktivitetsparate unge

I dette afsnit beskrives kendetegn, barrierer og indsatsbehov hos aktivitetsparate unge på uddannelseshjælp, dvs. unge, der ikke vurderes at kunne påbegynde en uddannelse umiddelbart. Analysen er blandt andet baseret på sagsbehandlernes vurderinger af de unges barrierer og indsatsbehov i ca. 75 konkrete sager, de unges egenvurderinger i ca. 25 konkrete sager, socialafdelingens vurderinger i ca. 50 konkrete sager og den specialiserede ungeindsats vurdering i ca. 15 sager.

Hovedresultaterne i kapitlet er:

- I oktober 2014 udgør de aktivitetsparate unge ca. 105 fuldtidspersoner i Gribskov.
- For 54 pct. af de aktivitetsparate unge er psykiske problemer den største hindring for at komme i uddannelse.
- Størstedelen af de aktivitetsparate er indstillet på og åbne over for udvikling, og mange ønsker at få en uddannelse.
- De aktivitetsparate på uddannelseshjælp har mere positive forventninger til at starte i uddannelse end sagsbehandlerne. Ca. 72 pct. af de aktivitetsparate forventer at kunne starte i uddannelse inden for 2 år, mens sagsbehandlerne vurderer, at det er realistisk for ca. 29 pct.
- Hovedparten af de aktivitetsparate unge vurderes at have behov for enten en uddannelsesrettet indsats eller en behandlingsmæssig indsats.

9.1. Kendetegn for de aktivitetsparate unge på uddannelseshjælp

Der er i alt ca. 105 aktivitetsparate unge fuldtidspersoner på uddannelseshjælp i Gribskov Kommune i oktober 2014. Andelen udgør 2,1 pct. af ungebefolkningen i Gribskov, hvilket er lidt højere end niveauet i klyngen, hvor de aktivitetsparate unge udgør 1,9 pct., jf. tabel 9.1.

Der er en lille overvægt af kvinder med 54 pct. mod 46 pct. mænd i gruppen af aktivitetsparate unge i Gribskov.

Aldersmæssigt er de aktivitetsparate unge lidt yngre i Gribskov end i klyngen. Der er således 18 pct. af de unge, der er under 20 år i Gribskov, mens det gælder 13 pct. i klyngen. Samtidig udgør de 25-29-årige en større andel i klyngen (44 pct.) end i Gribskov (38 pct.).

De fleste aktivitetsparate unge i Gribskov har dansk oprindelse. Ca. 4 pct. af gruppen har ikke-vestlig oprindelse, hvilket er en betydeligt lavere andel end i klyngen (24 pct.).

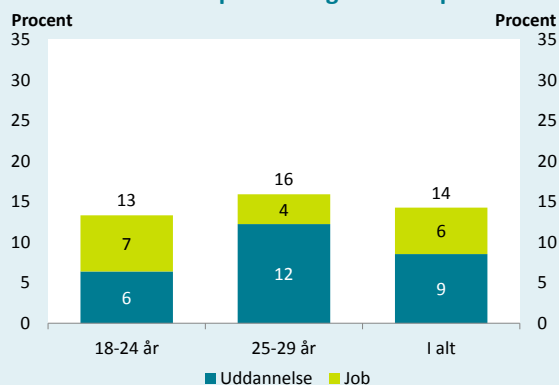
Tabel 9.1: Antallet af 16-29-årige aktivitetsparate unge på uddannelseshjælp, oktober 2014

	Gribskov			Klynge	
	Antal	Pct.	Andel af befolkning	Pct.	Andel af befolkning
Kvinder	56	54%	2,5%	49%	1,8%
Mænd	48	46%	1,8%	51%	2,1%
16-19-årige	19	18%	0,9%	13%	1,3%
20-24-årige	45	43%	3,0%	44%	2,2%
25-29-årige	40	38%	3,2%	44%	2,0%
Dansk	100	96%	2,2%	74%	1,9%
Vestlig	0	0%	0,0%	2%	0,4%
Ikke-vestlig	4	4%	1,3%	24%	3,3%
I alt	104	100%	2,1%	100%	1,9%

Kilde: Jobindsats.dk, Danmarks Statistik og egne beregninger
Anm.: Opgjort i fuldtidspersoner. Afrunding betyder, at tabellen ikke nødvendigvis "summer".

De aktivitetsparate unge har modtaget offentlig forsørgelse i lang tid. Det ses ved den begrænsede andel af tiden, de unge har været i uddannelse eller job i de seneste tre år. I alt har gruppen været i job eller uddannelse 14 pct. af tiden svarende til ca. 5 måneder, jf. figur 9.1.

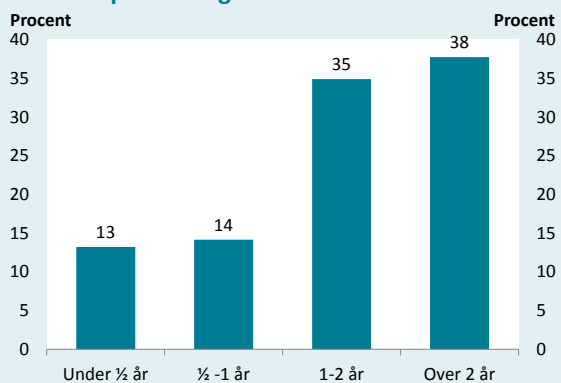
Figur 9.1: Job- og uddannelsesandel i de seneste 3 år blandt aktivitetsparate unge fordelt på alder

Kilde: DREAM og egne beregninger

Anm.: Job- og uddannelsesandelen måler henholdsvis andelen af uger i beskæftigelse og uddannelse i de seneste tre år. Måletidspunktet er september 2014 og tre år tilbage.

Figur 9.2: Varighed på offentlig forsørgelse blandt aktivitetsparate unge

Kilde: DREAM og egne beregninger

Anm.: Ancienniteten måler den sammenhængende anciennitet på offentlig forsørgelse for aktivitetsparate unge på uddannelseshjælp i Gribskov Kommune i september 2014. Der er i opgørelsen tilladt op til 3 uger uden offentlig forsørgelse.

I gennemsnit har de aktivitetsparate unge modtaget offentlig forsørgelse i ca. 2½ år. Varigheden spænder fra, at ca. 27 pct. har modtaget offentlig forsørgelse i mindre end 1 år, mens 38 pct. har modtaget offentlig forsørgelse i over 2 år, jf. figur 9.2.

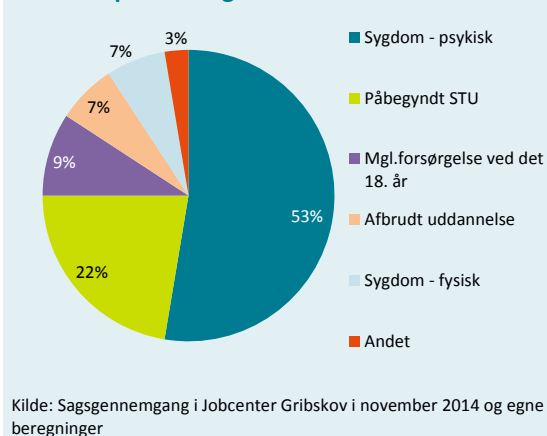
De aktivitetsparate unge har dermed et betydeligt længere forløb på offentlig forsørgelse bag sig end de uddannelsesparate unge, der i gennemsnit har modtaget offentlig forsørgelse i knap et år.

For mere end halvdelen (53 pct.) af de unge er årsagen til ydelsesforløbet en psykisk sygdom, jf. figur 9.3. Derudover modtager 22 pct. ydelse i forbindelse med, at de er påbegyndt en særlig tilrettelagt uddannelse, mens 9 pct. er 18-års debutanter på offentlig forsørgelse.

For 7 pct. er afbrudt uddannelse årsagen til ledighedsforløbet, mens fysiske sygdomme ligeledes er forklaringen for 7 pct.

Sammenlignet med de uddannelsesparate unge modtager en større andel af aktivitetsparate unge således offentlig forsørgelse på grund af en psykisk sygdom. Blandt de uddannelsesparate er anledningen til ledighedsforløbet i højere grad et afbrudt uddannelsesforløb (37 pct.).

Figur 9.3: Anledning til ledighedsforløbet blandt aktivitetsparate unge

Kilde: Sagsgennemgang i Jobcenter Gribskov i november 2014 og egne beregninger

9.2. Barrierer og styrker blandt aktivitetsparate unge

Sagsbehandlerne har vurderet, hvilken hovedbarriere de unge har i forhold til at starte i uddannelse. Blandt de aktivitetsparate er psykiske problemer den primære barriere for 54 pct. af de unge svarende til 62 personer, jf. figur 9.4. Halvdelen af gruppen med psykiske problemer har i tillæg en anden væsentlig barriere i form af mangelfulde sociale kompetencer.

Blandt hele gruppen af unge med psykiske barrierer er personlighedsforstyrrelse (26 pct.), ADHD (18 pct.) og angst (15 pct.) udbredte psykiske problemer, og hele 64 pct. har en lægelig diagnose, f.eks. skizofreni, borderline, asperger, autisme mv.

Derudover viser analysen, at handicap eller fysiske problemer vurderes at være en hovedbarriere for 19 pct. For en tilsvarende andel udgør generelle indlæringsvanskeligheder den primære barriere, jf. figur 9.4.

For en mindre andel af de unge vurderes misbrugsproblemer (5 pct.) og sociale problemer (4 pct.) at være den primære hindring i forhold til uddannelse.

Analysen viser, at der for de aktivitetsparate unge ikke kun peges på én barriere som hindring for at komme i uddannelse eller job. For stort set alle i gruppen er der endvidere peget på en eller flere sekundære barrierer.

Blandt gruppen med psykiske problemer som hovedbarriere kan det blandt andet fremhæves, at halvdelen desuden mangler afklaring om uddannelse, og knap halvdelen har sociale problemer (gæld, bolig, familie mv.). Samtidig mangler hver femte motivation eller uddannelsesidentitet.

Ovenstående tegner et billede af, at der for de fleste i gruppen er et bredt spektrum af udviklingsområder, der skal arbejdes med for at bringe den enkelte tættere på uddannelse eller arbejde.

Mange af de aktivitetsparate unge har svært ved at vælge eller gennemføre en uddannelse

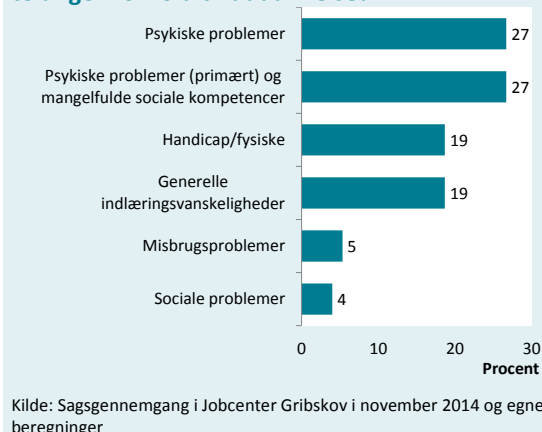
De aktivitetsparate unge ser også selv en eller flere barrierer for at kunne gennemføre en uddannelse. Brugerundersøgelsen viser, at 61 pct. af de unge generelt vil have svært ved at vælge en uddannelse, jf. figur 9.5. Det er en højere andel end blandt de uddannelsesparate unge (44 pct.).

Samtidig vurderer 55 pct., at de vil have svært ved at gennemføre en uddannelse. Det er også en højere andel end blandt de uddannelsesparate unge (30 pct.).

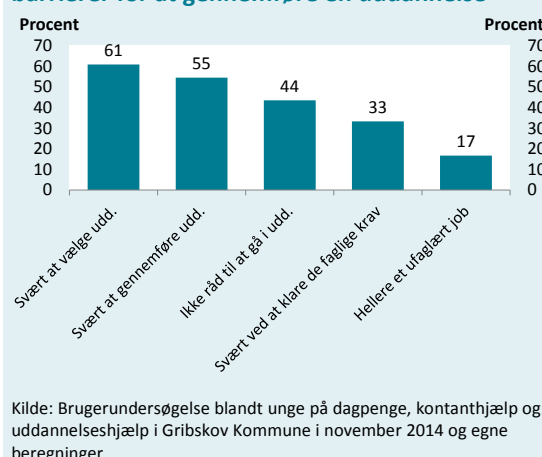
Derudover viser besvarelsene, at for ca. 44 pct. af de aktivitetsparate unge vil økonomiske årsager gøre det svært at gennemføre en uddannelse, mens 33 pct. vil have svært ved at klare de faglige krav.

Endelig peger 17 pct. på, at de hellere vil have et ufaglært job og er dermed ikke indstillet på at skulle i gang med en uddannelse.

Figur 9.4: Hvilke barrierer har de aktivitetsparate unge i forhold til uddannelse?

Figur 9.5: De aktivitetsparate unges vurdering af barrierer for at gennemføre en uddannelse

Hovedparten af de aktivitetsparate unge på uddannelseshjælp er indstillet på progression

Til trods for at gruppen af aktivitetsparate unge har en række barrierer at overvinde for at blive klar til uddannelse eller job, peger analysen også på forskellige styrker, jf. tabel 9.2.

Ifølge sagsbehandlernes besvarelser er de fleste af de aktivitetsparate unge således indstillet på progression (64 pct.). Ydermere har mere end halvdelen af gruppen (54 pct.) en erkendelse af egne problemer, og 66 pct. er åbne over for behandling.

Tabel 9.2: Styrker blandt de aktivitetsparate unge på uddannelseshjælp fordelt på udvalgte grupper

	Erkendelse af egne barrierer	Indstillet på progression	Åben over for behandling	Tager ansvar for egen situation	Optimistisk vedr. sine muligheder	
Psykiske problemer	➡	***	**	***	*	**
Psykiske prob. og mangelfulde sociale komp.	➡	**	**	***	*	**
Generelle indlæringsvanskeligheder	➡	*	**	**	**	***
Handicap/fysiske	➡	**	**	**	**	*
Misbrugsproblemer	➡	***	*	*	*	*
I alt	➡	**	**	**	*	**

Kilde: Sagsgennemgang i Jobcenter Gribskov i november 2014 og egne beregninger
Anm.: * Under 40 pct., **40-70 pct., ***Over 70 pct.

Overordnet set ser knap halvdelen af de aktivitetsparate unge optimistisk på egne muligheder, mens analysen viser, at en gruppe på mere end en tredjedel tager ansvar for egen situation.

Ovenstående tegner et billede af, at mere end halvdelen af de aktivitetsparate unge er motiveret for at få en uddannelse og indstillet på og åben over for udvikling. Det er et udtryk for, at der er et potentiale at forfølge i indsatsen blandt denne gruppe.

På tværs af de forskellige grupper af aktivitetsparate unge varierer styrkebilledet. De unge med generelle indlæringsvanskeligheder er særligt kendetegnet ved, at de tager ansvar for egen situation, mens de unge med psykiske problemer er særligt åbne over for behandling.

De unge, hvis hovedbarriere er misbrugsproblemer, er vurderet svagest og er kendetegnet ved, at få erkender egne barrierer, tager ansvar for egen situation eller er optimistiske vedrørende sine muligheder.

Halvdelen af de unge, der forventes at kunne gå i uddannelse, ønsker en uddannelse

Blandt de aktivitetsparate unge, der forventes at kunne gå i uddannelse på et tidspunkt, vurderes sagsbehandlerne, at knap halvdelen ønsker en uddannelse, mens 40 pct. har ønske om en uddannelse. Det vurderes dog samtidig, at godt halvdelen ikke har realistiske forventninger i forhold til deres valg af uddannelse.

Undersøgelsen tegner et billede af, at unge med psykiske problemer og mangelfulde sociale kompetencer i lidt højere grad ønsker en uddannelse og har et mere realistisk uddannelsesvalg end de øvrige unge.

Tabel 9.3: Styrker blandt de aktivitetsparate unge på uddannelseshjælp, der forventes at kunne gå i uddannelse på et tidspunkt

	Ønsker en uddannelse	Ønsker en bestemt uddannelse	Realistisk uddannelsesvalg
Psykiske problemer	➡	**	*
Psykiske prob. og mangelfulde sociale komp.	➡	**	**
Generelle indlæringsvanskeligheder	➡	**	*
Handicap/fysiske	➡	*	**
Misbrugsproblemer	➡	*	***
I alt	➡	**	**

Kilde: Sagsgennemgang i Jobcenter Gribskov i november 2014 og egne beregninger
Anm.: * Under 40 pct., **40-70 pct., ***Over 70 pct.

Omvendt er de unge med handicap/fysiske problemer og misbrugsproblemer mindst motiveret for at få en uddannelse.

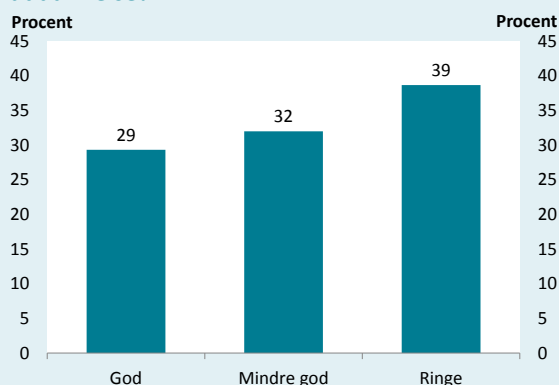
Analysen viser dog generelt, at der for mange i denne gruppe er behov for at øge motivationen for uddannelse, hvis de på et tidspunkt skal gennemføre en uddannelse.

9.3. Uddannelsesforventninger blandt de aktivitetsparate unge

Sagsbehandlerne vurderer, at en relativt stor del af de aktivitetsparate unge har muligheder for at opnå en uddannelse. Resultaterne viser, at 29 pct. forventes at have gode chancer for at få en uddannelse med den rette indsats, jf. figur 9.6.

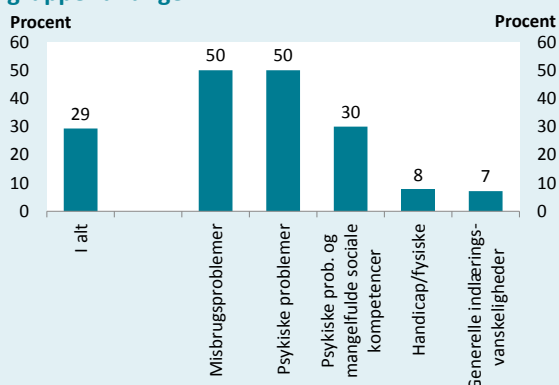
Samtidig er det sagsbehandlerne vurdering, at 32 pct. har mindre gode muligheder for at opnå uddannelse.

Figur 9.6: Hvordan vurderes muligheden for, at pågældende med den rette indsats kan opnå uddannelse?

Kilde: Sagsgennemgang i Jobcenter Gribskov i november 2014 og egne beregninger

Figur 9.7: Andel af de unge med gode muligheder for at komme i uddannelse - fordelt på udvalgte grupper af unge

Kilde: Sagsgennemgang i Jobcenter Gribskov i november 2014 og egne beregninger

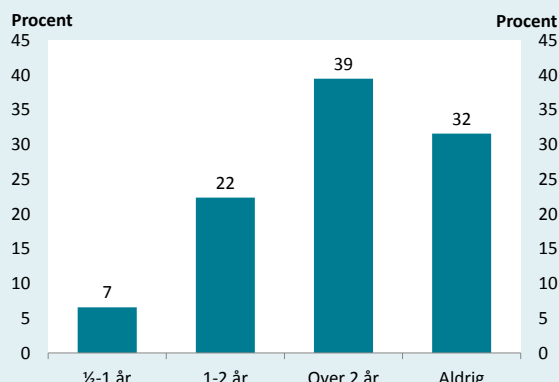
Blandt de unge med gode muligheder for at opnå uddannelse viser analysen, at det særligt er de unge med psykiske problemer eller misbrugsproblemer som hovedbarriere, der vurderes til at have relativt bedre muligheder for at gennemføre uddannelse end de øvrige grupper af aktivitetsparate, jf. figur 9.7.

For unge med handicap/fysiske problemer eller generelle indlæringsvanskeligheder vurderes langt de fleste at have mindre gode eller ringe muligheder for at gennemføre en uddannelse.

Ovenstående tegner et billede af, at sagsbehandlerne forventer, at der for et flertal af de aktivitetsparate unge er mulighed for at gennemføre en uddannelse. Analysen viser dog samtidig, at størstedelen af de unge har et langt forløb på offentlig forsørgelse foran sig, inden uddannelsesstart er en mulighed. Således forventes 39 pct. af de unge at skulle bruge 2 år eller mere, før uddannelse kan påbegyndes, jf. figur 9.8. Samtidig forventes 32 pct. aldrig at kunne blive klar til uddannelse.

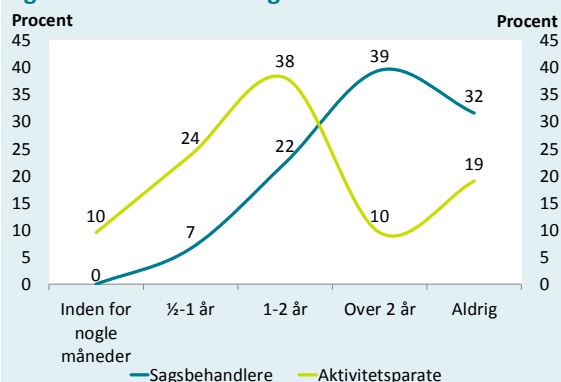

Figur 9.8: Hvornår forventes de aktivitetsparate unge at starte i uddannelse?

Kilde: Sags gennemgang i Jobcenter Gribskov i november 2014 og egne beregninger

Figur 9.9: Hvornår forventer sagsbehandlerne at de aktivitetsparate unge kan starte i uddannelse, og hvad vurderer de unge selv?

Kilde: Egne beregninger baseret på sags gennemgang i Jobcenter Gribskov og en brugerundersøgelse blandt unge på dagpenge, kontanthjælp og uddannelseshjælp i Gribskov Kommune i november 2014
Anm: Tallene fra de aktivitetsparate bygger på 21 besvarelser

De aktivitetsparate unge har også selv vurderet, hvornår en eventuel uddannelsesstart er realistisk. Analysen viser, at de aktivitetsparate unge har mere positive forventninger end sagsbehandlerne. Der er således 29 pct. af sagsbehandlerne og 72 pct. af de unge, der forventer at påbegyndelse af uddannelse er realistisk inden for 2 år, jf. figur 9.9.

For nogle unge afspejler det formentlig manglende realitetssans og manglende erkendelse af egne barrierer, mens det for andre er udtryk for et højt ambitionsniveau og viser, at de er indstillet på hurtigt at komme i gang med en uddannelse.

9.4. Indsats blandt aktivitetsparate unge

Sagsbehandlerne har vurderet indsatsbehovet for de aktivitetsparate unge. De peger på, at hovedparten af gruppen enten skal have en uddannelsesrettet indsats eller en behandlingsmæssig indsats. jf. boks 9.1.

Sagsbehandlerne vurderer, at ca. 28 pct. af de unge har brug for en særlig tilrettelagt uddannelse (STU). For en mindre del af gruppen vurderes det relevant med kompetenceafklaring, vejledning og brobygning i forhold til uddannelsesvalg.

Det vurderes, at en tilsvarende andel (36 pct.) har behov for behandlingsmæssige tilbud – primært i forhold til behandling af psykiske og sociale barrierer.

Sagsbehandlerne vurderer ligeledes, at en mindre andel af de aktivitetsparate unge har behov for et ressourceforløb (5 pct.), mens et fleksjob er den rette indsats for 4 pct.

Boks 9.1: Hvilken primær indsats vurderer sagsbehandlerne, der er relevant for de aktivitetsparate unge?

Uddannelsesrettede forløb (38 pct.)

- Særlig tilrettelagt uddannelse (STU) (28 pct.)
- Kompetenceafklaring ift. uddannelsesvalg (5 pct.)
- Vejledning med fokus på uddannelsesvalg (3 pct.)
- Brobygningsforløb ift. uddannelsesvalg (3 pct.)

Behandlingsmæssige tilbud (36 pct.)

- Behandling af psykiske/sociale barrierer (26 pct.)
- Misbrugsbehandling (5 pct.)
- Sundhedsfremmende tilbud (3 pct.)
- Sociale tilbud fx opbygning af netværk (1 pct.)

Andre forløb (16 pct.)

- Botilbud (5 pct.)
- Virksomhedspraktik (4 pct.)
- Andet (7 pct.)

Andet ydelsesforløb (10 pct.)

- Ressourceforløb (5 pct.)
- Fleksjob (4 pct.)
- Revalidering (1 pct.)

Kilde: Sags gennemgang i Jobcenter Gribskov i november 2014 og egne beregninger

I den forbindelse viser analysen desuden, at der for 13 pct. af de unge allerede er igangsat eller afsluttet en forberedelse til rehabiliteringsteamet. Det gælder særligt de unge hvis primære hindring for uddannelse er handicap (29 pct.).

Indsatsbehovet varierer på tværs af de forskellige grupper af aktivitetsparate unge. Der kan nævnes følgende resultater, jf. boks 9.2:

- For de unge med psykiske problemer vurderes det, at 50 pct. skal have et behandlingsmæssigt tilbud, mens en mindre andel har behov for enten ressourceforløb (15 pct.), uddannelsesrettede forløb (15 pct.) eller virksomhedspraktik (10 pct.).
- For gruppen der både har psykiske problemer og mangelfulde sociale kompetencer, vurderes det, at 55 pct. primært har behov for et behandlingsmæssigt tilbud. En fjerdedel har behov for STU, mens 10 pct. har botilbud som det primære indsatsbehov.
- For gruppen med generelle indlæringsvanskeligheder vurderes det, at 57 pct. har behov for STU, mens 14 pct. har behov for fleksjob, og 7 pct. vil have gavn af virksomhedspraktik.
- For gruppen med handicap eller fysiske problemer vurderes 36 pct. at have brug for STU, mens 14 pct. hhv. har behov for sundhedsfremmende tilbud eller et kompetenceafklarende forløb med fokus på uddannelsesvalg.

Boks 9.2: Indsats for aktivitetsparate unge fordelt på udvalgte grupper

Grupper af aktivitetsparate unge	Primær indsats
Gruppen med psykiske problemer (27 pct. svarende til ca. 30 personer)	<ul style="list-style-type: none"> • Behandlingsmæssige tilbud (50 pct.) • Ressourceforløb (15 pct.) • Uddannelsesrettede forløb (15 pct.) • Virksomhedspraktik (10 pct.)
Gruppen med psykiske problemer og mangelfulde sociale kompetencer (27 pct. svarende til ca. 30 personer)	<ul style="list-style-type: none"> • Behandlingsmæssige tilbud (55 pct.) • Særlig tilrettelagt uddannelse (25 pct.) • Botilbud (10 pct.)
Gruppen med generelle indlæringsvanskeligheder (19 pct. svarende til ca. 20 personer)	<ul style="list-style-type: none"> • Særlig tilrettelagt uddannelse (57 pct.) • Fleksjob (14 pct.) • Virksomhedspraktik (7 pct.)
Gruppen med handicap/fysiske problemer (19 pct. svarende til ca. 20 personer)	<ul style="list-style-type: none"> • Særlig tilrettelagt uddannelse (36 pct.) • Sundhedsfremmende tilbud (14 pct.) • Kompetenceafklaringsforløb med fokus på uddannelsesvalg (14 pct.)

Kilde: Sagsgennemgang i Jobcenter Gribskov i november 2014 og egne beregninger

Analysen viser, at det især er gruppen af aktivitetsparate med psykiske problemer, som hovedsagligt har behov for behandlingsmæssige tilbud. De øvrige grupper har i højere grad behov for uddannelsesrettede tilbud, hvor STU vurderes til at være den væsentligste indsats.

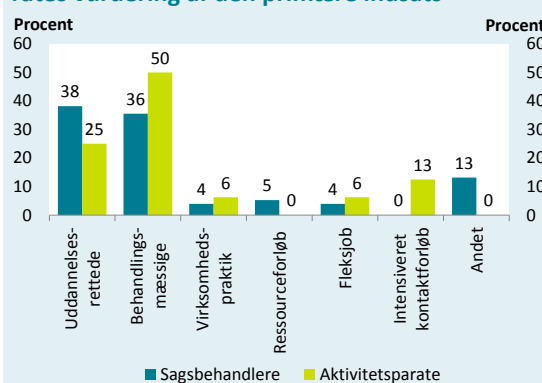
De unge peger i højere grad på behandling som en nødvendig indsats

De unge har også selv vurderet, hvilken primær indsats, de mener, der er relevant for dem.

De aktivitetsparate unge peger i højere grad på behandlingsmæssige tilbud som en relevant indsats, end sagsbehandlerne gør. Således anser 50 pct. af de unge behandling som den væsentligste indsats, jf. figur 7.9.

Derimod peger de aktivitetsparate unge i mindre grad på uddannelsesrettede forløb som den primære indsats (25 pct.).

Figur 9.10: Sagsbehandlerne og de aktivitetsparates vurdering af den primære indsats

Kilde: Egne beregninger baseret på sagsgennemgang i Jobcenter Gribskov og en brugerundersøgelse blandt unge på dagpenge, kontant- og uddannelseshjælp i Gribskov Kommune i november 2014

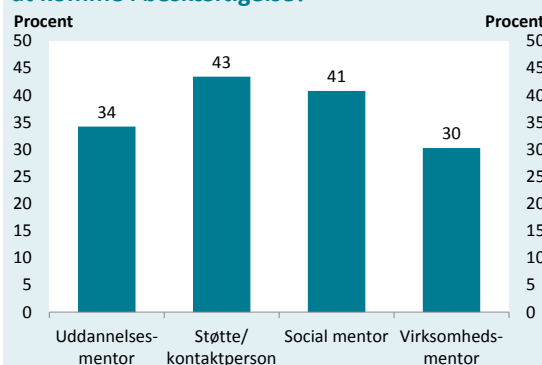
Stort behov for mentorer til de aktivitetsparate unge

Sagsbehandlerne har vurderet, hvorvidt den enkelte aktivitetsparate unge har behov for personlig støtte til gennemførelse af uddannelse eller for at komme i beskæftigelse.

For de unge, som forventes på et tidspunkt at kunne påbegynde en uddannelse, viser analysen, at størstedelen (84 pct.) vurderes til at have brug for personlig støtte til at gennemføre uddannelsen.

Typen af personlig støtte varierer blandt de unge. Det vurderes, at flest unge har behov for en støtte/kontaktperson (43 pct.) eller en social mentor (41 pct.), jf. figur 9.11.

Figur 9.11: Har pågældende behov for personlig støtte til gennemførelse af uddannelse eller for at komme i beskæftigelse?

Kilde: Sagsgennemgang i Jobcenter Gribskov i november 2014 og egne beregninger

Behovet for støtte er stort blandt de aktivitetsparate unge, uanset hvilken barriere der er tale om.

De medvirkende aktører i analysen – jobcenter, team social, CBU, UU og uddannelsesinstitutionerne – har drøftet og udpeget en række indsatsgrupper blandt de aktivitetsparate unge, dvs. undergrupper med fælles behov for indsats. Samlet peger aktørkredsen på følgende fire indsatsgrupper:

- Unge med psykiske diagnoser
- Unge med psykiske problematikker
- Unge der er svagt begavede
- Unge der er socialt belastede

Aktørkredsen har desuden givet bud på, hvordan de fire indsatsgrupper skal mødes i indsatsen, herunder konkrete forslag til aktive tilbud. Der er peget på følgende indsatspakker til de fire indsatsgrupper:

Indsatsgrupper	Indsatspakker
Psykiske diagnoser	<ul style="list-style-type: none"> • Psykiatrisk behandling • Mentor/støtte kontaktperson med fokus på at fastholde i medicin • Tilbud: Job og ressourcer • Ressourceforløb • Uddannelsesrettet vejledning og forløb
Psykiske problematikker	<ul style="list-style-type: none"> • Tilbud: Job og ressourcer • Mentor • Ungeforløb (på sigt, hvis de kan tage bredere målgrupper) • Anden aktør • Udredning af problematikker via egen læge og behandlingssystem • Misbrugsbehandling
Svagt begavede	<ul style="list-style-type: none"> • STU • Virksomhedspraktik med henblik på EGU • Afklaring, fx ved Kilden ift. <ul style="list-style-type: none"> ○ EGU ○ Fleksjob ○ KU (kombineret uddannelse) • Produktionsskole henblik på EGU eller STU • Botilbud
Socialt belastede	<ul style="list-style-type: none"> • Produktionsskole, herunder praktik på produktionsskolen • Mentor • Virksomhedspraktik • Anden aktør tilbud, fx brug af AA i Helsingør, Birkerød og Hillerød • Kompetencecenter (forløb) samt kantinen • Tilbuddet kilden • Misbrugsbehandling

De medvirkende aktører vurderer generelt, at indsatsmulighederne for de aktivitetsparate unge er forholdsvis brede og giver mulighed for at etablere en målrettet og effektiv indsats. Til trods herfor er der udpeget en række områder hvor der er behov for at udvikle indsatsen overfor de aktivitetsparate unge

I udviklingen af nye indsatser peger aktørkredsen på følgende behov:

Aktørerne har fremhævet, at langt størstedelen af de aktivitetsparate unge er kendetegnet ved manglende boglige kompetencer på grund af utilstrækkelig eller dårlig skolegang. Derfor har en meget stor andel behov for at forbedre deres læse- eller regneniveau via FVU eller tage deres 9. eller 10. klasses afgangseksamen via AVU. En stor barriere for de unge i at deltage i undervisningen vurderes at være den geografiske afstand til Hillerød, hvor VUC gennemfører undervisning. Aktørerne har på den baggrund peget på, at det vil højne deltagelsen i undervisningen, hvis VUC gennemfører undervisning lokalt i Gribskov Kommune. Konkret anbefales en VUC-satellit i Gribskov kommune målrettet FVU-undervisning.

I forlængelse af det ovenstående beskrevne lokale tilbud til at understøtte faglig opkvalificering peges der ligeledes på behov for et særligt intensivt produktionsskoleforløb, hvor der er tilknyttet flere fagpersoner til en gruppe af unge. Det kan fx både være faglærere, psykolog mv.

Det blev nævnt, at man med fordel kunne hente inspiration fra et lignende projekt i Ringsted Kommune.

Der blev ligeledes peget på, at der fremadrettet er behov for et tilbud til særligt gruppen af psykisk sårbare eller andre unge, der er under udredning. Der peges på, at udredningen som oftest foregår over lang tid, og at det kan være en udfordring at få de unge i gang med indsats sideløbende med udredningen. Der er behov for en helhedsorienteret indsats, som formår at integrere og understøtte den igangværende udredning, herunder evt. kombinerer indsatsen med botilbud.

Aktørerne påpeger desuden, at der er behov for flere ungdomsboliger i kommunen til aktivitetsparate unge med sociale problemer. Der peges på, at en stor del af gruppen har brug for at få stabiliseret sin boligsituation, komme ud af sin aktuelle omgangskreds og få mere stabile rammer for deltagelsen i uddannelsesrettet aktivitet.

9.5. Samarbejde mellem aktørerne

Gribskov Kommune har et veludviklet samarbejde med de øvrige aktører i ungeindsatsen. Det kommer blandt andet til udtryk via en række formaliserede initiativer, aktiviteter og samarbejdsfora.

Der er følgende status på samarbejde og snitflader i aktørkredsen vedrørende de aktivitetsparate unge:

Samarbejdet mellem jobcenter, UU, team social, CBU:

- Gribskov Kommune har et kontinuerligt fokus på at styrke det tværfaglige samarbejde blandt forvaltningerne i kommunen, hvilket er med til at styrke samarbejdstiltagene blandt aktørerne i ungeindsatsen. Konkret kommer det til udtryk via formaliserede samarbejdsfora – arenaer – hvor sager, der involverer andre afdelinger udover jobcenteret, drøftes med henblik på at sikre vidensdeling og sparring samt fastlægge det fremadrettede samarbejde. Arenaerne har ledelsesrepræsentation og der er møder hver 14. dag eller én gang om måneden alt afhængig af den enkelte arena. Særligt sager vedrørende unge der overgår til kontanthjælp ved det fyldte 18. år drøftes på "Arena Unge"
- Som understøtning til de mere ledelsesfokuserede Arenaer er der samtidig etableret konceptet "fælles borger", som skal sikre at der iværksættes konkret tværfagligt samarbejde mellem relevante aktører, der er involveret i en sag. Der er udarbejdet arbejdsgange der skal sikre, at når flere end én aktør er involveret, skal der afholdes fællesmøder om sagen og løbende foretages vidensdeling. Særligt for de aktivitetsparate unge er der mange aktører involveret, hvor der iværksættes fælles møder efter behov. Det er ikke muligt for aktørerne at tilgå hinandens IT-systemer, hvorfor vidensdelingen foregår via møder, mail og telefonopkald.
- Samarbejdet med UU foregår ligeledes ved tæt inddragelse af UU-vejledere i drøftelse og sparring om de unges muligheder samt ved trepartssamtaler med den unge. Samarbejdet er ikke formaliseret, men der foretages løbende vidensudveksling mellem sagsbehandlere i jobcenteret og UU-vejlederne.

Som en del af analysen har socialafdelingen og den specialiserede ungeindsats gennemgået et antal sager blandt de aktivitetsparate unge.

Halvdelen af de aktivitetsparate unge har eller har haft en sag i socialafdelingen

Sagsgennemgangen viser, at en stor del af de aktivitetsparate unge enten har eller har haft en sag i socialforvaltningen og dermed modtager en indsats, der eventuelt løber parallelt med indsatsen fra jobcenteret. I gennemsnit har ca. halvdelen af de aktivitetsparate unge aktuelt eller tidligere haft en sag i socialafdelingen siden de fyldte 18 år.

Samtidig viser gennemgangen af sager i den specialiserede ungeindsats, at ca. 25 pct. af de unge mellem 18 og 22 år er i efterværn.

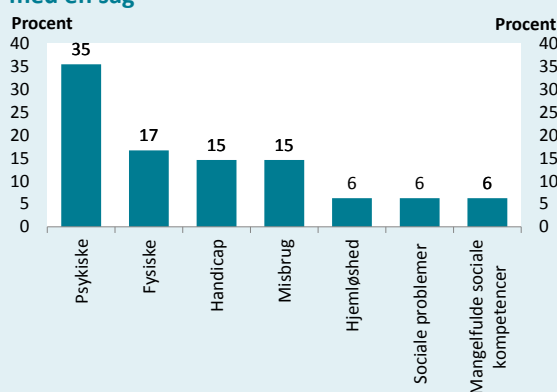
Den indsats, de aktivitetsparate unge får i jobcenteret, skal således ses i lyset af både samspillet og samarbejdet mellem jobcenteret og andre aktører.

De unge med sager i den specialiserede ungeindsats har ofte psykiske barrierer

I forbindelse med sagsgennemgangen i socialafdelingen og den specialiserede ungeindsats har sagsbehandlere vurderet den primære barriere for aktivitetsparate med sager i afdelingerne.

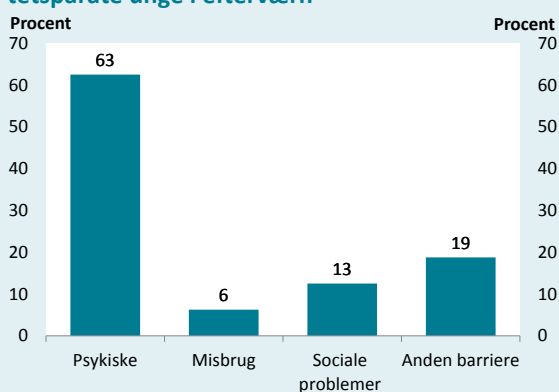
De aktivitetsparate unge, der har en sag i socialafdelingen, har mange forskellige barrierer. For ca. 35 pct. vurderes det, at psykiske problemer er den primære barriere, mens 15-17 pct. har hhv. fysiske problemer, handicap og misbrugsproblemer, jf. figur 9.12. Den primære barriere for de resterende af de aktivitetsparate unge i socialafdelingen er hjemløshed, sociale problemer eller mangelfulde sociale kompetencer.

Figur 9.12: Socialafdelingens vurdering af den primære barriere blandt de aktivitetsparate unge med en sag

Kilde: Sagsgennemgang i socialafdelingen i Gribskov Kommune i november 2014 og egne beregninger

Figur 9.13: Den specialiserede ungeindsats' vurdering af den primære barriere blandt de aktivitetsparate unge i efterværn

Kilde: Sagsgennemgang i den specialiserede ungeindsats i Gribskov Kommune i november 2014 og egne beregninger

De aktivitetsparate unge, der er i efterværn i den specialiserede ungeindsats, har et mindre varieret barrierebillede og er i langt højere grad præget af psykiske problemer. Således har 63 pct. af de unge psykiske problemer, jf. figur 9.13. Herudover har de unge primært sociale problemer (13 pct.) eller misbrugsproblemer (6 pct.) som den primære barriere.

I ca. 30 pct. af sagerne i både socialafdelingen og den specialiserede ungeindsats vurderes de aktivitetsparate unges barrierer at være permanente.

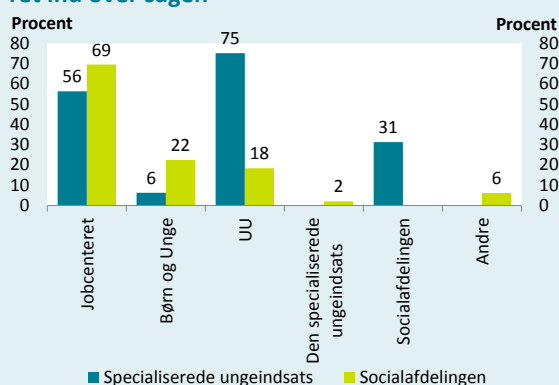
Dialog om sagen med andre forvaltningsgrene i kommunen

I størstedelen af sagerne for de aktivitetsparate unge har socialafdelingen og den specialiserede ungeindsats været i dialog med en eller flere forvaltningsgrene i kommunen.

For socialafdelingen har der i 75 pct. af sagerne været dialog med andre forvaltninger i kommunen. Det er primært jobcenteret, som socialafdelingen har været i dialog med, idet der i 69 pct. af sagerne har været kontakt mellem de to forvaltninger, jf. figur 9.14. Samtidig har socialafdelingen i en del af sagerne haft dialog med Børn og Unge (22 pct.) samt UU (18 pct.).

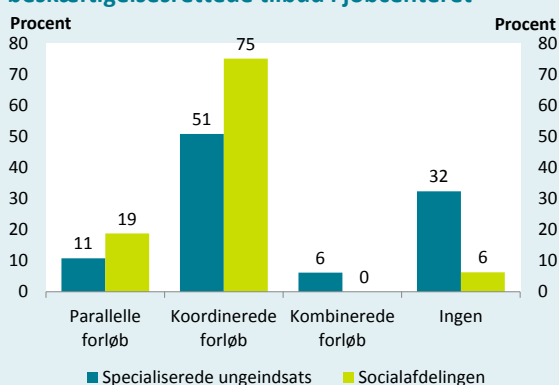
Den specialiserede ungeindsats har i alle deres sager for aktivitetsparate unge i efterværn været i dialog med en eller flere forvaltningsgrene i kommunen. Der har primært været dialog med UU (75 pct. af sagerne), jobcenteret (56 pct.) samt socialafdelingen (31 pct.).

Figur 9.14: Andre forvaltningsgrene, der har været ind over sagen

Kilde: Sagsgennemgang i Socialafdelingen og den specialiserede ungeindsats i Gribskov i oktober 2014 og egne beregninger

Figur 9.15: Koordinering af afgivne tilbud med beskæftigelsesrettede tilbud i jobcenteret

Kilde: Sagsgennemgang i Socialafdelingen og den specialiserede ungeindsats i Gribskov i oktober 2014 og egne beregninger

I forhold til de forskellige kommunale aktørers indsats over for udsatte grupper kan man tale om tre generationer af tværfaglighed:

- Parallele forløb, hvor aktørerne hver især igangsætter indsatser og tilbud.
- Koordinerede forløb, hvor aktørerne har dialog og afstemning om deres respektive indsatser og tilbud.
- Kombinerede forløb, hvor aktørerne sammentænker eller indgår fælles indsatser og tilbud.

Sagsgennemgangen viser, at i både socialafdelingen og den specialiserede ungeindsats er hovedparten af de afgivne tilbud blevet koordineret med jobcenteret, hvilket tyder på, at man i Gribskov Kommune er relativt langt med at udvikle dialog og samarbejde om målgruppers indsats på tværs af forvaltninger.

For de aktivitetsparate unge, der har et forløb i socialafdelingen, er der i 75 pct. af sagerne tale om, at indsatsforløbene er koordineret med jobcenteret, jf. figur 9.15. Herudover foregår ca. 19 pct. af indsatserne i parallelle forløb i socialafdelingen og jobcenteret.

I den specialiserede ungeindsats er 51 pct. af indsatsforløbene koordineret med jobcenteret, mens 11 pct. af indsatserne foregår i parallelle forløb. Ydermere foregår 6 pct. af indsatserne for de aktivitetsparate unge i efterværn i kombinerede forløb mellem jobcenteret og den specialiserede ungeindsats.

Analysen viser, at Gribskov Kommune har taget en række initiativer, der kan fremme det tværfaglige samarbejde og dermed sikre, at der koordineres og vidensudveksles med henblik på at iværksætte en målrettet indsats på tværs af de involverede aktører omkring de unge.

Samtidig viser analysen, at der på en række områder kan arbejdes videre med at modvirke snitfladeproblematikker og videreudvikle samarbejdet mellem aktørerne til gavn for de unge.

De involverede parter peger på, at der kan arbejdes med at videreudvikle samarbejdet om afdækning og screening, klargøring til indsats samt fastholdelse af unge i uddannelse:

Afdækning og screening:

- De involverede parter påpeger, at der er arbejdet indgående med at sikre en god screening af de unge, og at gevinsterne høstes nu, hvor det lykkes at placere størstedelen af de unge i de rette målgrupper. Der peges dog samtidig på, at der altid vil være udfordringer i at få placeret alle i de rette målgrupper og særligt de unge, der er i gråzonen mellem at være uddannelsesparat og aktivitetsparat skal der fortsat være fokus på at få afdækket barrierer og ressourcer for.
- Der peges på behov for et fortsat fokus på at systematisere samarbejdet med Børn og Unge med henblik på at sikre en bedre screening af de unge, der debuterer som kontanthjælpsmodtagere ved det 18. år, og hvor de i forvejen er kendt af kommunen.

Klargøring til indsats og understøtning af uddannelsesvalg:

- Der vurderes fra de involverede parter, at tilbudsviften til de aktivitetsparate unge i jobcenterets regi favner bredt og for langt størstedelen imødekommer de behov, som ungegruppen har.
- Det påpeges, at der kan høstes yderligere gevinster af den mangfoldige tilbudsvifte ved fortsat at holde fokus på koordinering af indsatsen og sikring af, at den tilrettelægges tværfagligt og kombineret. Der vurderes i den sammenhæng at være gevinster ved at tydeliggøre, hvilke opgaver og ansvar, der ligger i rollen som koordinerende sagsbehandler – både internt i jobcenteret og i forhold til andre samarbejdspartere i en sag med henblik på at afstemme forventninger om arbejds- og rollefordeling.
- Der peges dog på, at en inddragelse af uddannelsesinstitutionerne vil styrke og kvalificere dialogen om uddannelsesmulighederne for de unge, da jobcenteret og UU ikke altid har et detaljeret kendskab til uddannelsesviften, indhold og krav i de enkelte uddannelser mv. Det er vurderingen, at nogle af de aktivitetsparate unge vil kunne drage fordel af, at uddannelsesinstitutioner inddrages i vejledningen, f.eks. via besøg på uddannelsesinstitutioner mv.

Fastholdelse af unge i uddannelse:

- Både jobcenteret og UU peger på, at de ønsker en endnu tættere dialog med uddannelsesinstitutionerne om de unge, der påbegynder en ordinær uddannelse og afmeldes jobcenteret. Det er vurderingen hos alle de involverede parter, at der er behov for at systematisere overleveringen af unge til uddannelsessystemet, og herunder at etablere en bedre dialog og koordinering i aktørkredsen af modtagelsen af unge med risiko for frafald i uddannelsesinstitutionerne.
- Samtidig peger aktørerne på, at der er et behov for at øge aktørkredsens samlede mentor kapacitet og koordinering af støtte til de unge med risiko for frafald. I den forbindelse kan der være behov for at få etableret varslingsystemer mellem parterne, når unge begynder at vise tegn på frafald. Både UU, jobcenter og uddannelsesinstitutionerne ser fordele i et hurtigere beredskab og en bedre opsamling af unge, der falder fra, så de unge i højere grad vælger uddannelsen om fremfor at vælge uddannelse fra.

VIDEN > UDVIKLING > IMPLEMENTERING

MPLOY A/S
GOTHERSGADE 103, STUEN
1123 KØBENHAVN K

TEL. +45 32 97 97 87
MPLOY@MPLOY.DK
WWW.MPLOY.DK

